

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 442 35 55

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Arnhem, 29 september 2006, kab. nr. 2006-018914

Onderwerp: bestuurlijke rapportage

Mijnheer de Minister,

In uw circulaire van 17 juni 2005, kenmerk EB 2005 / 55757, inzake datum bestuurlijke rapportage en handreiking bestuurlijke rapportage rampenbestrijding, verzoekt u mij o.a. met ingang van 1 oktober 2006 jaarlijks op voornoemde datum te willen rapporteren over de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding in de provincie.

Deze rapportage over de stand van zaken in de provincie Gelderland bied ik u hierbij aan.

De rapportage is opgesteld aan de hand van de Handreiking Bestuurlijke rapportage rampenbestrijding van uw departement.

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de voorbereiding op de rampenbestrijding in onze provincie bestuurlijk en operationeel hoog op de agenda staat. Dit blijkt onder meer uit de stand van zaken met betrekking tot de vorming van de veiligheidsregio's. Ook op het gebied van planvorming rampenbestrijding is men in Gelderland zeer actief. Er zijn door de burgemeesters van de 56 Gelderse gemeenten in totaal maar liefst 334 rampbestrijdingsplannen vastgesteld. Voor verdere details verwijs ik u graag naar bijgaande rapportage.

Hoogachtend,

de Commissaris van de Koningin
in de provincie Gelderland,

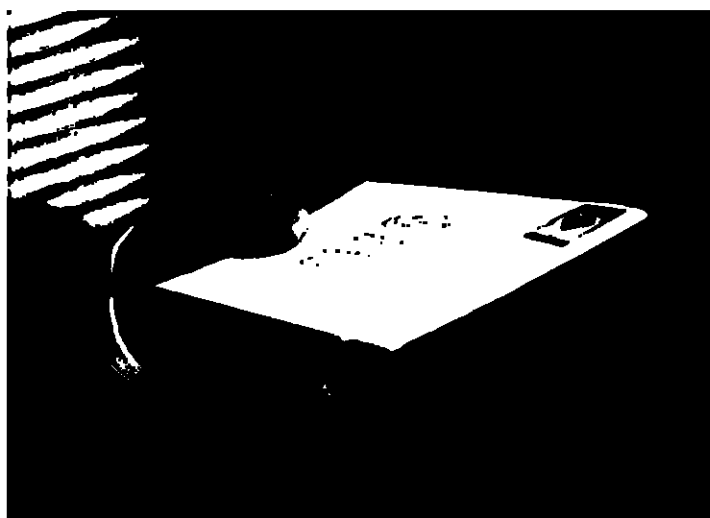
C.G.A. Cornielje

04102006

BESTUURLIJKE RAPPORTAGE RAMPENBESTRIJDING

1 oktober 2006

PROVINCIE GELDERLAND

provincie
GELDERLAND

04102006

Beschouwing op hoofdlijnen

Inleiding

Deel A: Regio's (brandweer/GHOR/politie/gemeenten)

Aa: Regio Noord- en Oost-Gelderland

Algemeen

Hoofdstuk Aa.1: Missie en visie

- 1.1 Missie
- 1.2 Visie
- 1.3 Conclusies

Hoofdstuk Aa.2: Profiel

- 2.1 Bijzonderheden
- 2.2 Afstemming met andere bestuurlijke partners
 - 2.2.1 Bijstandsafspraken
 - 2.2.2 Lopende ontwikkelingen ten aanzien van afstemming

Hoofdstuk Aa.3: Zorgniveau

- 3.1 Risico-inventarisatie
- 3.2 Beleidsvisie
- 3.3 Van risicoprofiel naar zorgniveau

Hoofdstuk Aa.4: Pro-actie en preventie

- 4.1 Doelstelling pro-actie en preventie
- 4.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 4.3 Beleidsvoornemens
- 4.4 Organisatie
- 4.5 Implementatie
- 4.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Aa.5: Preparatie

- 5.1 Doelstelling preparatie
 - 5.1.1 Rampenplannen
 - 5.1.2 Rampbestrijdingsplannen
 - 5.1.3 Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP)
 - 5.1.4 Coördinatiecentra
 - 5.1.5 Internationale bijstand
 - 5.1.6 Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing
 - 5.1.7 Clustering gemeentelijke processen
 - 5.1.8 Opleiden
 - 5.1.9 Oefenen
 - 5.1.10 Gemeenschappelijke meldkamer
- 5.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 5.3 Beleidsvoornemens
- 5.4 Organisatie
- 5.5 Implementatie
- 5.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Aa.6: Repressie

- 6.1 Doelstelling repressie
- 6.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Hoofdstuk Aa.7: Nazorg

- 7.1 Doelstelling nazorg
- 7.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 7.3 Beleidsvoornemens
- 7.4 Organisatie
- 7.5 Implementatie
- 7.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Aa.8: Kwaliteitsborging

- 8.1 Visie op kwaliteit
- 8.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 8.3 Beleidsvoornemens
- 8.4 Knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Aa.9: Communicatie

- 9.1 Doelstelling communicatie en rollen en verantwoordelijkheden
- 9.2 Beleidsvoornemens en voortgang hiervan
- 9.3 Organisatie

Hoofdstuk Aa.10: Financiën

- 10.1 Uitgaven en inkomsten
- 10.2 Verwachte ontwikkelingen voor de komende vier jaar
- 10.3 Overige inkomsten

Ab: Regio Gelderland-Midden

Algemeen

Hoofdstuk Ab.1: Missie en visie

Missie en visie in de regio

Hoofdstuk Ab.2: Profiel

- 2.1 Bijzonderheden in de regio
- 2.2 Afstemming met andere bestuurlijke partners

Hoofdstuk Ab.3: Zorgniveau

- 3.1 Risico-inventarisatie
- 3.2 De beleidsvisie
- 3.3 Uitvoering

Hoofdstuk Ab.4: Pro-actie en preventie

- 4.1 Doelstelling pro-actie en preventie
- 4.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 4.3 Beleidsvoornemens
- 4.4 Organisatie
- 4.5 Implementatie
- 4.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Ab.5: Preparatie

- 5.1 Doelstelling preparatie
- 5.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 5.3 Beleidsvoornemens
- 5.4 Organisatie
- 5.5 Implementatie
- 5.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Ab.6: Repressie

- 6.1 Doelstelling repressie
- 6.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Hoofdstuk Ab.7: Nazorg

- 7.1 Doelstelling nazorg
- 7.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 7.3 Beleidsvoornemens
- 7.4 Organisatie
- 7.5 Implementatie
- 7.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Ab.8: Kwaliteitsborging

- 8.1 Visie op kwaliteit
- 8.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 8.3 Beleidsvoornemens

Hoofdstuk Ab.9: Communicatie

- 9.1 Doelstelling communicatie
- 9.2 Rollen en verantwoordelijkheden
- 9.3 Beleidsvoornemens
- 9.4 Organisatie
- 9.5 Implementatie
- 9.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Hoofdstuk Ab.10: Financiën

- 10.1 Uitgaven en inkomsten
- 10.2 Verwachte ontwikkelingen voor de komende vier jaar
- 10.3 Overige inkomsten
- 10.4 Geplande versus gerealiseerde bijdragen

Ac: Regio Gelderland-Zuid

Hoofdstuk Ac.1: Missie en visie

Hoofdstuk Ac.2: Profiel

Hoofdstuk Ac.3: Zorgniveau

Hoofdstuk Ac.4: Pro-actie en preventie

Hoofdstuk Ac.5: Preparatie en repressie

- 5.1 Project Veiligheid op niveau
- 5.2 Planvorming
- 5.3 Opleiden
- 5.4 Oefenen
- 5.5 Gemeenschappelijke meldkamer
- 5.6 Project Viking

Hoofdstuk Ac.6: Nazorg

Hoofdstuk Ac.7: Kwaliteitsborging

Hoofdstuk Ac.8: Communicatie

Hoofdstuk Ac.9: Financiën

- 9.1 Regionale brandweer en GHOR

Deel B: Beheerders waterstaatswerken

Ba: Waterschap Rijn en IJssel

Hoofdstuk Ba.1: Preparatie

Hoofdstuk Ba.2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk Ba.3: Overige informatie

Bb: Waterschap Rivierenland

Hoofdstuk Bb.1: Preparatie

Hoofdstuk Bb.2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk Bb.3: Overige informatie

Bc: Waterschap Vallei en Eem

Hoofdstuk Bc.1: Preparatie

Hoofdstuk Bc.2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk Bc.3: Overige informatie

Bd: Waterschap Veluwe

Hoofdstuk Bd.1: Preparatie

Hoofdstuk Bd.2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk Bd.3: Overige informatie

Be: Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland

Hoofdstuk Be.1: Preparatie

Hoofdstuk Be.2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk Be.3: Overige informatie

Deel C: Gedeconcentreerde rijksdiensten/-functionarissen

Hoofdstuk C1: Preparatie

Hoofdstuk C2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk C3: Overige informatie

Deel D: Nutsbedrijven

Hoofdstuk D1: Preparatie

Hoofdstuk D2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk D3: Overige informatie

Deel E: Provincie

Hoofdstuk E1: Toezicht planvorming

1.1 Rampenplannen (incl. deelplannen)

1.2 Rampbestrijdingsplannen

1.3 Beheersplannen en organisatieplannen

1.4 Calamiteitenplannen beheerders waterstaatswerken

Hoofdstuk E2: Samenwerking en afstemming

Hoofdstuk E3: Provinciale rampbestrijdingsorganisatie

Hoofdstuk E4: Overige informatie

Beschouwing op hoofdlijnen

In de voorliggende bestuurlijke rapportage wordt een totaalbeeld gegeven van de voorbereiding op en organisatie van de rampenbestrijding in de provincie Gelderland, een en ander zoals bedoeld in artikel 10e van de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo).

De rapportage geeft weer wat in het afgelopen kalenderjaar aan inspanningen/ontwikkelingen heeft plaatsgevonden. Het onderstaand overzicht bevat per discipline een samenvatting van deze rapportage.

Regio's (brw/GHOR/politie/ gemeenten)

Regio Noord- en Oost-Gelderland:

1. RBR is in september 2005 vastgesteld
2. Regionaal veiligheidsbureau ingesteld, met vertegenwoordiging van brandweer, politie, GHOR en gemeenten. Mogelijke uitbreiding met waterschap Veluwe, Defensie en Rijkswaterstaat.
3. Na toetreding gemeente Heerde is de regio op Hattem na congruent.
4. Landelijke GRIP geïmplementeerd.
5. Gezamenlijk oefenplan voor gemeenten in ontwikkeling.
6. Organisatieplan brandweer en GHOR gereed

Regio Gelderland-Midden:

1. RBR is vastgesteld
2. Projectplan ingesteld voor de uitvoering van het RBR
3. Na gemeentelijke herindeling bestaat de regio nog uit 16 gemeenten
4. Besluit om de communicatie over de gehele veiligheidsketen heen regionaal te managen.
5. Landelijke GRIP geïmplementeerd
6. Organisatieplan brandweer en GHOR gereed.

Regio Gelderland-Zuid:

1. RBR vastgesteld
2. Na uittreden gemeente Mook en Middelaar is de regio congruent
3. Regiegroep Rampenbestrijding ingesteld
4. Het nog op te richten Veiligheidsbureau zal worden belast met de verdere uitvoering van het project Veiligheid op Niveau
5. Landelijke GRIP geïmplementeerd
6. Mede- ontwikkeling van rampbestrijdingsplan Betuweroute

Beheerders waterstaatswerken

Waterschap Rijn & IJssel

1. Het waterschap beschikt over een vastgesteld calamiteitenplan + bijbehorende bestrijdingsplannen. Bij de toetsing bleken deze in grote lijnen te voldoen aan de in art. 69 van de Waterstaatswet omschreven eisen. Op enkele punten werd een advies tot wijziging / aanvulling gegeven.
2. De leden van het waterschap beleidsteam hebben in 2005 de OCR cursus aan het NIBRA gevolgd.
3. De leden van de actieteams hebben in 2005 de basiscursus Rampen- en Crisisbeheersing gevolgd.
4. Zowel op operationeel- als op beleidsniveau is intensief geoefend.
5. Er is sprake van een intensieve samenwerking met de netwerkpartners o.m. op het gebied van de planvorming en het oefenbeleid.
6. Gestreefd wordt naar meer duidelijkheid over de rol van het waterschap binnen de veiligheidsregio.

Waterschap Rivierenland

1. In de achterliggende periode heeft integratie plaatsgevonden van het Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch, Alblasserwaard, de Vijfheerenlanden en een deel van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden met het waterschap Rivierenland.
2. Het concept-calamiteitenplan en de bijbehorende bestrijdingsplannen zijn in februari 2005 door het dagelijks bestuur vastgesteld. Vervolgens is het om commentaar voorgelegd aan de netwerkpartners. Na verwerking van het commentaar en het opnemen van de nieuwe GRIP procedure zullen de plannen eind 2006 ter toetsing worden aangeboden aan de provincies Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Zuid-Holland. De toetsing zal door de provincie Gelderland worden gecoördineerd.
3. Door vier medewerkers is de OCR cursus aan het NIBRA gevolgd.
4. Alle leden van de calamiteitenorganisatie hebben de basismodule Crisisbeheersing gevolgd.
5. Zowel op operationeel- als op beleidsniveau is intensief geoefend.
6. Er is sprake van een intensieve samenwerking met de netwerkpartners o.m. op het gebied van de planvorming en het oefenbeleid.
7. Het waterschap wenst (adviserend) lid te zijn op bestuurlijk-, directie-, en ambtelijk niveau binnen de veiligheidsregio.

Waterschap Vallei en Eem

1. Het waterschap beschikt over een vastgesteld calamiteitenplan + bijbehorende bestrijdingsplannen. Bij de toetsing bleken deze in grote lijnen te voldoen aan de in art. 69 van de Waterstaatswet omschreven eisen. Op enkele punten werd een advies tot wijziging / aanvulling gegeven
2. Er zijn diverse trainingen gehouden o.m. op het gebied van de alarmering en opschaling, hoogwater en waterkwaliteit.
3. Samen met andere waterschappen is een gezamenlijk beleidsplan Oefenen ontwikkeld. De "Taskforce Crisisbeheersing Waterschappen midden Nederland" is belast met de uitvoering van dit beleidsplan.
4. Het waterschap is vertegenwoordigd in een aantal overlegvormen en coördinatiegroepen waarin afstemming plaatsvindt met de netwerkpartners.
5. De vertegenwoordiging in de veiligheidsregio is een punt van aandacht.

Waterschap Veluwe

1. Het waterschap beschikt over een vastgesteld calamiteitenplan + bijbehorende bestrijdingsplannen. Bij de toetsing bleken deze in grote lijnen te voldoen aan de in art. 69 van de Waterstaatswet omschreven eisen. Op enkele punten werd een advies tot wijziging / aanvulling gegeven
2. Het hoofd Communicatie en de coördinator calamiteitszorg hebben de OCR cursus gevolgd.
3. Een aantal leden van de calamiteitenorganisatie hebben deelgenomen aan de NIBRA workshop Crisisbeheersing en Rampenbestrijding.
4. Zowel op operationeel- als op beleidsniveau is intensief geoefend.
5. Samen met andere waterschappen is een gezamenlijk beleidsplan Oefenen ontwikkeld. De "Taskforce Crisisbeheersing Waterschappen midden Nederland" is belast met de uitvoering van dit beleidsplan.
6. Het waterschap is vertegenwoordigd in een aantal overlegvormen en coördinatiegroepen waarin afstemming plaatsvindt met de netwerkpartners.
7. De vertegenwoordiging in de veiligheidsregio is een punt van aandacht.

Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland

1. RWS DON beschikt over een ontwerp-calamiteitenplan.
2. Op zowel operationeel- als beleidsniveau zijn diverse oefeningen gehouden.
3. Met de netwerkpartners wordt intensief samengewerkt o.m. op het gebied van planvorming en oefenen.
4. RWS DON is vertegenwoordigd in de Gelderse commissie veiligheid waterwegen.

Gedeconcentreerde rijksdiensten/-functionarissen

1. LNV heeft een duidelijke rol in de rampbestrijdingsplannen voor overstroming en dijkdoorbraak voor wat betreft de evacuatie van vee.
2. Gedeconcentreerde Rijksdiensten worden met enige regelmaat betrokken bij rampenoefeningen.
3. Er vindt periodiek overleg plaats tussen de commissaris van de Koningin en de vertegenwoordigers van de gedeconcentreerde Rijksdiensten in de provincie (Rijksheren).
4. Het in veel gevallen ontbreken van een duidelijke taakomschrijving van de Rijksheren wordt als een knelpunt ervaren.

Nutsbedrijven

1. Calamiteitenplan en afschakelplannen van elektriciteitsnetbeheerder zijn aangeboden aan de provincie
2. Uit contacten tussen netwerkbeheerder, veiligheidsregio's en provincie is een draaiboek energieuitval ontwikkeld.
3. Op basis van de afschakelplannen is door de provincie een GIS(Geografisch Informatie Systeem) module ontwikkeld waarmee deze plannen tegen een kaartachtergrond in beeld kunnen worden gebracht.

Provincie

1. Vrijwel alle gemeenten beschikken over een actueel en goedgekeurd rampenplan.
2. De provincie houdt toezicht op de voortgang van de planvorming en stimuleert waar nodig.
3. Gelet op het grote aantal vastgestelde rampbestrijdingsplannen initieert en financiert de provincie een onderzoek naar de mogelijkheden om deze plannen digitaal te ontsluiten.
4. Alle regio's in Gelderland beschikken over een actueel en goedgekeurd regionaal beheersplan.
5. De waterschappen beschikken over een calamiteitenzorgsysteem bestaande uit een calamiteitenorganisatie, calamiteitenplannen en bestrijdingsplannen.
6. Op initiatief van de provincie is in nauwe samenwerking met de drie regio's een model-gemeentelijk rampenplan ontwikkeld dat provinciebreed wordt toegepast.
7. Ter verkrijging van een gemeenschappelijk omgevingsbeeld tijdens een crisis is er samen met gemeenten en brandweer een command & control systeem ontwikkeld. De provincie heeft de kosten daarvan voor haar rekening genomen.
8. Om de communicatie en informatievoorziening tussen de partners op het gebied van veiligheid te verbeteren is door de provincie een besloten internetsite genaamd Veiligheidsnet Gelderland in gebruik genomen.
9. Door de provincie is een elektronisch dagboek rampenbestrijding en een digitale evenementenkalender ontwikkeld en aan gemeenten en hulpverleningsdiensten beschikbaar gesteld.
10. De noodafschakelplannen van de beheerder van het elektriciteitsnet zijn door de provincie in een geografisch informatiesysteem geplaatst ten behoeve van de bestuurlijke en operationele informatievoorziening.
11. De provincie neemt actief deel in het (Europese) programma VIKING ten behoeve van de verbetering van de informatievoorziening bij hoogwater.
12. De provinciale rampenstaf is geheel conform het provinciaal coördinatieplan (geactualiseerd in 2005) ingevuld en oefent regelmatig.
13. De provincie neemt actief deel aan regionale-, provinciale-, landelijke en internationale overlegvormen op het gebied van de openbare orde en veiligheid.
14. De provincie heeft € 175.000,-- subsidie verstrekt aan gemeentelijke projecten op het gebied van de integrale veiligheid.

Inleiding

Deze rapportage geeft jaarlijks een totaalbeeld van de voorbereiding op en organisatie van de rampenbestrijding in de provincie, een en ander zoals bedoeld in artikel 10e van de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo).

De informatie is gebaseerd op de jaarlijkse rapportages van de besturen van de regionale brandweren als bedoeld in artikel 10d van de Wrzo (deel A, hoofdstukken 1 t/m 10). In Gelderland zijn drie veiligheidsregio's ingesteld: Noord- en Oost-Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid. Samen met deze regio's zijn er in de verslagperiode een tweetal rampenoefeningen gehouden in het kader van het (hoogwater) programma VIKING. Naast de regio's werd er aan de oefeningen deelgenomen door de waterschappen, Rijkswaterstaat, politie en de provincie Gelderland. Verder is de rapportage aangevuld met rapportages over de overige (rampbestrijdings)actoren in de provincie (delen B, C en D) en wordt informatie gegeven over de rampbestrijdingsactiviteiten van de provincie (hoofdstuk E).

Deel A: Regio's (brandweer/GHOR/politie/gemeenten)

Aa: Regio Noord- en Oost-Gelderland

Algemeen

Deze rapportage geeft jaarlijks een totaalbeeld van de voorbereiding op en organisatie van de rampenbestrijding in de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, een en ander zoals bedoeld in artikel 10d van de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo). Conform dit artikel rapporteert het bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, na overleg met de politieregio, jaarlijks over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de beleidsmaatregelen uit het regionaal beheersplan aan de commissaris van de Koningin en ter kennisneming aan gedeputeerde staten. De peildatum waarop deze rapportage betrekking heeft is 31 mei 2006.

Deze bestuurlijke rapportage is opgesteld naar aanleiding van het eerste vastgestelde regionaal beheersplan rampenbestrijding (vastgesteld in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland d.d. 30 september 2005). Intussen is in de Veiligheidsdirectie (regionaal brandweercommandant, de regionaal geneeskundig functionaris en de korpschef van de politie) een plan van aanpak goedgekeurd ten behoeve van concretisering van het regionaal beheersplan rampenbestrijding (RBR). Dit plan van aanpak is als bijlage toegevoegd.

Bij de concretisering van het RBR wordt ook gebruik gemaakt van het verslag van bevindingen inzake de toetsing van het regionaal beheersplan (zie bijlage). Volgens planning zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 28 september 2006 het vernieuwde RBR worden vastgesteld (inclusief na te streven zorgniveau).

Dat is ook de reden dat in deze bestuurlijke rapportage veelvuldig zal worden verwezen naar het project 'concretiseren regionaal beheersplan'.

Voor een beknopt overzicht van de verschillende plannen en de relatie tussen de verschillende plannen wordt verwezen naar de bijlagen.

Sinds het vaststellen van het RBR in september 2005, zijn veel zaken gerealiseerd (zoals het Regionaal Veiligheidsbureau) of ten minste van start gegaan. Vanaf 1 januari 2006 werken de brandweer, de politie en de GHOR samen in het Regionaal Veiligheidsbureau onder leiding van de Veiligheidsdirectie. Vanuit de gemeenten neemt een ambtenaar rampenbestrijding deel aan overleggen binnen het Regionaal Veiligheidsbureau. Momenteel (mei 2006) lopen er initiatieven om te komen tot een structurele vertegenwoordiging vanuit de gemeenten in het Regionaal Veiligheidsbureau.

Daarnaast worden momenteel gesprekken gevoerd met bijvoorbeeld het Waterschap Veluwe (mede namens Rijn en IJssel) over mogelijke participatie in de Veiligheidsdirectie/ Veiligheidsbureau. Ook met Defensie en Rijkswaterstaat wordt hierover gesproken. Daarnaast wordt ook gesproken met partijen die zijdelings betrokken zijn bij rampenbestrijding/crisisbeheersing, zoals nutsbedrijven (telefonie, stroom etc.).

De opschaling van de operationele diensten en gemeenten is in februari 2006 geïmplementeerd (GRIP, gecoördineerde regionale incidentenbestrijdings procedure), conform het model dat naar verwachting landelijk wordt geïmplementeerd. Ook andere organisaties maken of gaan gebruik maken van dezelfde opschalingsmethodiek, bijvoorbeeld Rijkswaterstaat en NUON.

T.a.v. de opschaling wordt momenteel binnen het Regionaal Veiligheidsbureau een handboek ROT ontwikkeld.

De gemeenten zijn met een werkgroep gestart om voor 2007 te komen tot een gezamenlijk oefen-en opleidingsplan voor de gemeentelijke deelplannen. Daarnaast komt de multidisciplinaire werkgroep OTO (Opleiden, Trainen en Oefenen) met een multidisciplinair beleidsplan. Ten aanzien van de planvorming geldt dat zowel de brandweer als de GHOR een organisatieplan hebben geschreven (zie bijlagen). Aan het eind van het derde kwartaal van 2006 gaan beide organisaties zich inzetten om, beiden, tot een organisatieplan te komen dat vier jaar geldig is.

De politie NOG neemt het onderwerp rampenbestrijding/crisisbeheersing mee in haar Beleidsplan 2007.

Ook lopen er binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland diverse deelprojecten in het kader van het project Veiligheidsregio, zoals bijvoorbeeld het project GMA en het Regionaal Veiligheidsbureau i.o. Binnen het project GMA is de ontwikkeling van gezamenlijk beheer één van de doelstellingen. Met de politie NOG zal over de taken binnen het Regionaal Veiligheidsbureau en de Gemeenschappelijke Meldkamer Apeldoorn (GMA) een convenant gesloten worden.

Hfdst. Aa.1: Missie en visie

1.1 Missie

In het regionaal beheersplan staat dat de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en de politie Noord- en Oost-Gelderland een herkenbare bijdrage willen leveren aan het creëren van meer veiligheid voor de bewoners, instellingen en bedrijven binnen haar grenzen.

De ontwikkelingen, zoals samengevat in de inleiding, hebben hier de afgelopen periode aan bijgedragen.

1.2 Visie

De missie is niet formeel uitgewerkt in een visie. Evenmin is sprake van een vastgestelde besturingsfilosofie van de organisatie. Deze aspecten worden meegenomen in het project Veiligheidsregio.

1.3 Conclusies

Momenteel wordt middels het project Veiligheidsregio gewerkt aan het ontwikkelen van indicatoren om de missie te onderbouwen (wie, wat, wanneer). Daarin wordt ook een visie ontwikkeld die met feitelijke gegevens getoetst kan worden (wie, wat, wanneer).

Hfdst. Aa.2: Profiel

2.1 Bijzonderheden

De consequenties voor de regio in het geval van een grootschalig incident of een ramp zijn niet als zodanig in het beheersplan 2005 opgenomen. In het vernieuwde beheersplan, zal hier wel aandacht voor zijn. Daarin wordt bijvoorbeeld een na te streven zorgniveau bepaald en zal worden aangegeven hoe dit zorgniveau te behalen (inclusief streefdata). Het plan van aanpak hiervoor is als bijlage opgenomen.

In het vernieuwde beheersplan worden de opmerkingen van de provincie meegenomen. Binnen de regio heeft nog geen doorlichting van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) plaatsgevonden.

De opmerkingen van de provincie hebben niet geleid tot nieuwe projecten of impulsen, omdat deze opmerkingen tevoren al waren opgenomen in het plan van aanpak t.b.v. het concretiseren van het beheersplan.

2.2 Afstemming met andere bestuurlijke partners

Deze afstemming valt onder te verdelen in bijstandsafspraken en andersoortige afspraken.

2.2.1 Bijstandsafspraken

Voor een deel zijn bijstandsafspraken geregeld op wettelijk niveau, bijv. de artikelen 54 tot en met 60 van de Politiewet. Op grond van deze bijstandsregeling kan de politie personele en materiële bijstand inroepen van andere politieregio's, KLPD, KMAR en van defensie. Ook heeft de politie met de regio's IJssel en Twente een piketregeling voor de Staven GBO opgezet, zodat de operationele beschikbaarheid en inzetbaarheid van een volledige Staf GBO te allen tijde gewaarborgd is. Ook de GHOR heeft een gezamenlijk piket voor de dienstdoende RGF met de GHOR-regio's Twente en IJssel-Vecht. Daarnaast zijn er regelingen ten aanzien van interprovinciale bijstand door middel van het inschakelen van het NCC, het LOCC en/of het ERC.

De regionale brandweer heeft via de stichting VBC (Veluws Bosbrand Comité) afspraken over interregionale bijstand bij bosbranden. Daarnaast is de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland steunpuntregio voor NBC. Ook heeft de regionale brandweer een convenant met defensie over de

inzet van blushelikopters. Op basis van de landelijke regeling van de brandweercompagnieën kan de regionale brandweer rekenen op hulp van de andere brandweerregio's.

De MKA binnen de GMA heeft in het kader van de interregionale bijstand operationele plannen ten behoeve van de alarmering van de omliggende regio's en operationele gewondenspreidingsplannen. Ook werkt de GHOR samen met de regio's Twente, IJssel-Vecht, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid in de Kring Oost-Nederland. De GHOR heeft daarnaast convenanten afgesloten met alle ketenpartners, zoals bijvoorbeeld de ziekenhuizen, huisartsenverenigingen en GGZ. Daarnaast vindt er landsgrensoverschrijdende samenwerking plaats met Duitse brandweerkorpsen en ambulancehulpverlening.

In de verdere concretisering van het beheersplan zal nadere aandacht worden geschonken aan het maken van verdere bijstandsafspraken met omliggende regio's.

2.2.2 Lopende ontwikkelingen ten aanzien van afstemming

In het kader van de congruentie is afgesproken dat op 1 juli 2006 de operationele congruentie een feit zal zijn (ten aanzien van Deventer). Op 31 mei is een plan van aanpak GMA hiertoe geaccordeerd, met uitzondering van de financiële paragraaf. Daarnaast heeft de projectleiding de opdracht gekregen om nader te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot de C-2000 apparatuur en de toekomstige verhuizing van de GMA.

De oefening Helga, in het kader van het Viking-project, heeft geleid tot het maken van nadere afspraken ten aanzien van bijvoorbeeld bijstand, middelen en communicatielijnen. De initiatieven hiervoor worden uitgevoerd door het Regionaal Veiligheidsbureau.

Hfdst. Aa.3: Zorgniveau

3.1 Risico-inventarisatie

De Leidraad Maatrap is in december 2002 vastgesteld door de besturen van de toenmalige regio's Achterhoek, Noordwest-Veluwe en Stedendriehoek. In deze rapportage is vastgesteld dat de volgende ramptypes voor de regio het grootste risico betekenen:

- brandbaar/explosieve stof;
- ongeval met giftige stof;
- overstromingen
- natuurbranden;
- extreme weersomstandigheden;
- uitval nutsvoorzieningen.

De Leidraad Operationele Prestaties is voor kennisgeving in het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland geweest.

In het lopende project 'concretisering regionaal beheersplan' wordt een zorgniveau vastgesteld (zie bijgaand plan van aanpak). De planning is om dit aangepaste beheersplan bestuurlijk te laten vaststellen in september 2006.

3.2 Beleidsvisie

Zoals eerder beschreven, zal het zorgniveau worden vastgesteld in het nieuwe regionaal beheersplan. De multidisciplinaire werkgroep (brandweer, gemeenten, ghor, politie en provincie) is bezig om te bepalen op welk zorgniveau de verschillende diensten zich nu bevinden. Uitgangspunt voor het vast te stellen zorgniveau wordt om enerzijds gebruik te maken van de uitkomsten van het LOP (theorie) en door toetsing aan de praktijk tot een na te streven zorgniveau te komen.

3.3 Van risicoprofiel naar zorgniveau

Zoals eerder aangegeven, zal hierover in september 2006 bestuurlijk een besluit worden genomen. Wij verwijzen hiervoor naar het plan van aanpak ten behoeve van het concretiseren van het regionaal beheersplan. Momenteel is er ambtelijk overeenstemming over het na te streven zorgniveau.

Hfdst. Aa.4: Pro-actie en preventie

4.1 Doelstelling pro-actie en preventie

De regionale brandweer werkt inmiddels met een duidelijk onderscheid tussen de schakels pro-actie en preventie. Pro-actie en preventie worden als apart programma/product onderscheiden in de begroting van de regionale brandweer in het traject 'harmonisatie begroting 2007'. Hieraan ligt een beleidsstructuur voor de regionale brandweer ten grondslag met bijbehorende regionale taken op het gebied van pro-actie en preventie. Uitgangspunt vormen de doelstellingen zoals geformuleerd in het Regionaal Beheersplan 2005.

Regionale en gemeentelijke brandweer werken samen aan de gezamenlijke visievorming op bovenlokale samenwerking op het gebied van pro-actie en preventie, mede in het kader van deelproject III 'Beheer brandweer rode kolom' van het door BZK-gefinancierde Project Veiligheidsregio. De resulterende notitie zal uitgangspunt vormen voor een meerjarenbeleidsplan pro-actie en preventie, dat naar verwachting in najaar 2006 gereed zal zijn. Dit zal leiden tot een herformulering van de doelstellingen in het RBP 2006 – 2008.

Een duidelijk beleidsmatig onderscheid tussen pro-actie en preventie faciliteert enerzijds een betere sturing op brandweerresultaten (mono) en anderzijds de multidisciplinaire samenwerking en afstemming.

De politie heeft nauwelijks nog een taak meer op het gebied van pro-actie en preventie. De enige taak die de politie op het gebied van pro-actie uitvoert is advies geven op het gebied van openbare orde en risicoverkleining bij de voorbereiding op grote evenementen. De politie NOG is binnen de regio de trekker van de evenementenkalender.

De GHOR heeft in 2005 haar productenboek vastgesteld.

4.2 Rollen en verantwoordelijkheden

De rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van pro-actie en preventie zijn door de regionale en de gemeentelijke brandweer in kaart gebracht en weergegeven in werkdocumenten:

- de takenlijst/houtskoolschets in de bijlage bij het organisatieplan brandweer bevat de gemeentelijke brandweertaken op het gebied van pro-actie en preventie;
- de beleidsstructuur is een werkdocument met regionale brandweertaken.

De rollen en verantwoordelijkheden worden beschreven in meerjarenbeleidsplan voor pro-actie en preventie, dat door de regionale en gemeentelijke brandweer gezamenlijk wordt uitgewerkt (in najaar 2006 gereed). Hierbij zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan:

- taakverdeling en samenwerking tussen regionale en gemeentelijke brandweer;
- het actief informeren van bestuurlijke en ambtelijke samenwerkingspartners in de veiligheidsketen over rollen en verantwoordelijkheden;
- het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten met deze samenwerkingspartners in de veiligheidsketen (ruimtelijke ordening, milieu, provincie), zowel door regionale brandweer als door de gemeentelijke brandweer.

Op het gebied van evenementenbeleid is de regionale evenementenkalender product van multidisciplinaire samenwerking tussen politie, GHOR en brandweer. De overige taken op het gebied van pro-actie en preventie worden vooralsnog monodisciplinair uitgevoerd.

4.3 Beleidsvoornemens

Regionale en gemeentelijke brandweer presenteren in juli 2006 een gezamenlijke visie op bovenlokale samenwerking op het gebied van pro-actie en preventie in Noord- en Oost-Gelderland (notitie). Vervolgens presenteren zij in het najaar 2006 een gezamenlijk meerjarenbeleidsplan voor pro-actie en preventie in Noord- en Oost-Gelderland.

Beleidsvoornemens Pro-actie 2007– Regionale Brandweer

- Veiligheidsadviezen verlenen in het kader van BEVI en complexe Wm-aanvragen;
- Veiligheidsadviezen verlenen in het kader van provinciale en gemeentelijke planprocessen op basis van inventarisatie en analyse van fysieke risico's en effecten;
- Onderzoek verrichten naar vroegtijdig risicobeheersing in het kader van evenementveiligheid, grootschalig stroomuitval en risiconormering gevaarlijke stoffen;
- Strategie ontwikkelen voor het regisseren van informatiestromen op het gebied van pro-actie;
- Samenwerkingsovereenkomsten sluiten met bestuurlijke en ambtelijke ketenpartners ten aanzien van de rol en taken van de regionale brandweer als veiligheidsadviseur in processen van ruimtelijke planvorming;
- Bestuurlijke veiligheidsadvisering op het gebied van natuurbrandbestrijding in het kader van het Programma Veluwe 2010;
- Ondersteuning verlenen aan gemeenten bij de implementatie van instrumenten en als antwoord op specifieke vragen, die te maken hebben met het optreden van de gemeentelijke brandweer in het kader van pro-actie als eerste schakel van de veiligheidsketen;
- Regionaal beleid ontwikkelen ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen die betrekking hebben op het optreden van de brandweer in het kader van pro-actie als eerste schakel van de veiligheidsketen.

Beleidsvoornemens Preventie 2007 – Regionale Brandweer

- Veiligheidsadviezen verlenen in het kader van BRZO en Vuurwerkbesluit;
- Veiligheidsadviezen verlenen in het kader van vergunningverlening grootschalige evenementen;
- Onderzoek (laten) verrichten naar gelijkwaardigheidsvraagstukken;
- Evenementveiligheid en grootschalig stroomuitval;
- Kennisuitwisseling en onderlinge afstemming realiseren op het gebied van preventieve vraagstukken tussen gemeentelijke preventisten en regionale brandweer;
- Samenwerkingspartners (klanten) en burgers (profijthebbers) op de hoogte brengen van de activiteiten van de regionale brandweer op het gebied van preventie;
- Ondersteuning verlenen aan gemeenten bij de implementatie van instrumenten en als antwoord op specifieke vragen, die te maken hebben met het optreden van de gemeentelijke brandweer in het kader van preventie;
- Regionaal beleid ontwikkelen ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen die betrekking hebben op het optreden van de brandweer in het kader van preventie als tweede schakel van de veiligheidsketen.

De GHOR zet in op HKZ-certificering eind 2006.

4.4 Organisatie

Pro-actie Brandweer

Op basis van de tweede fase van het Provinciale Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV 2) vindt organisatieversterking van de regionale brandweer plaats door middel van formatieuitbreiding ten behoeve van veiligheidsadvisering in het kader van het Besluit Inrichtingen Externe Veiligheid (BEVI).

Er is een beleids- en vakinhoudelijke overlegstructuur gecreëerd met als resultaat dat regelmatige informatie- en kennisuitwisseling plaatsvindt tussen de regionale brandweer en gemeentelijke brandweer op gebied van pro-actie.

De brandweer VNOG is bestuurlijk veiligheidsadviseur op het gebied van natuurbrandbestrijding in het kader van het Programma Veluwe 2010. Ook heeft de brandweer VNOG regelmatig overleg over samenwerking en afstemming over pro-actie met de brandweer van de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid en met de provincies. Daarnaast neemt de brandweer VNOG structureel deel aan het landelijk Netwerk Pro-actie;

Preventie Brandweer

Er is een beleids- en vakinhoudelijke overlegstructuur gecreëerd met als resultaat dat regelmatige informatie- en kennisuitwisseling plaatsvindt tussen de regionale brandweer en gemeentelijke brandweer op gebied van en preventie.

De brandweer VNOG neemt structureel deel aan het landelijk Netwerk Preventie. Ook heeft zij regelmatig overleg over samenwerking en afstemming over preventie met de brandweer van de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid en met de provincies. Door de brandweer VNOG wordt de portefeuillehouder Pro-actie & Preventie in de Programmaraad van het Landelijk Netwerk voor de Brandpreventie (LNB) geleverd. De brandweer neemt tevens deel in het LNB Cluster Kennis & Kwaliteit:

De brandweer VNOG neemt deel aan het Interregionaal Preventie Netwerk Oost Nederland (IPNON). De brandweer VNOG draagt bij aan de ontwikkeling van verschillende specialistische modules van NIBRA-opleidingen op het niveau van Hoofd Brandmeester (HBM).

4.5 Implementatie

Pro-actie Regionale Brandweer

In 2005 en 2006 heeft de regionale brandweer het volgende gerealiseerd op het gebied van pro-actie:

- Er zijn veiligheidsadviezen verleend (in beperkte mate) in het kader van het Besluit Inrichtingen Externe Veiligheid (BEVI) en de Wet Milieubeheer (complexe Wm-aanvragen);
- Er is een regionaal overzicht kwetsbare objecten gerealiseerd ten behoeve van de provinciale risicokaart;
- Er is een begin gemaakt met onderzoek naar risicovolle evenementen;
- Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van regionaal beleid op het gebied van pro-actie - brandweer.

Door personele mutaties en vacatures is de ontwikkeling minder voorspoedig verlopen dan aanvankelijk gepland.

Preventie Regionale Brandweer

In 2005 en 2006 heeft de regionale brandweer het volgende gerealiseerd op het gebied van preventie:

- Er zijn veiligheidsadviezen verleend in het kader van het Besluit Risico's en Zware Ongevallen (BRZO) en het Vuurwerkbesluit;
- Er is een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de regionale evenementenkalender (multidisciplinair en digitaal);
- Er is veiligheidsadvies verleend in het kader van het grootschalig evenement op 8 mei 2005 (veteranendefilé in Apeldoorn);
- Er is advies verleend met betrekking tot de 10e wijziging Model Bouwverordening;
- Er is kennisuitwisseling alsmede onderlinge afstemming gerealiseerd op het gebied van preventieve vraagstukken tussen gemeentelijke preventisten en regionale brandweer;
- Er is een bijdrage geleverd aan de bijscholing van preventisten van gemeentelijke brandweerkorpsen in de regio;
- Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van regionaal beleid op het gebied van preventie - brandweer.

Door personele mutaties en vacatures is de ontwikkeling minder voorspoedig verlopen dan aanvankelijk gepland.

4.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Pro-actie Regionale Brandweer

Knelpunt: wegens personele onderbezetting is in 2005 en 2006 niet / in beperkte mate uitvoering gegeven aan:

- veiligheidsadvisering in het kader van het Besluit Inrichtingen Externe Veiligheid (BEVI) en de Wet Milieubeheer (complexe Wm-aanvragen);
- inventarisatie & analyse van risico's en effecten;
- onderzoek vroegtijdig risicobeheersing (grootschalig stroomuitval en risiconormering gevaarlijke stoffen);
- kennismanagement op het gebied van pro-actie brandweer;
- risico-communicatie & bewustwording samenwerkingspartners (op bestuurlijk en ambtelijk niveau) om de latente vraag om veiligheidsadviezen in het kader van Besluit Inrichtingen Externe Veiligheid (BEVI) op gang te brengen;
- vraaggerichte ondersteuning van gemeenten op het gebied van pro-actie - brandweer.

Oplossing: Formatie-uitbreiding ten behoeve van veiligheidsadvisering (BEVI) op basis van de tweede fase van het Provinciale Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid (PUEV 2). Deze oplossing is op 30 maart 2006 gehonoreerd door het Algemeen Bestuur van de VNOG.

Preventie Regionale Brandweer

Knelpunt: wegens personele wisselingen in 2005 en 2006 niet / in beperkte mate uitvoering gegeven aan:

- de implementatie van de regionale evenementenkalender;
- veiligheidsadvisering bovengemeentelijke vraagstukken op gebied van preventie (grootschalige evenementen);
- onderzoek naar preventieve vraagstukken (gelijkwaardigheid, evenementveiligheid, grootschalig stroomuitval);
- het voorlichten van samenwerkingspartners en burgers over de activiteiten van de regionale brandweer op het gebied van preventie;
- vraaggerichte ondersteuning gemeenten op het gebied van preventie – brandweer.

Oplossing: Bestaande vacature ruimte invullen (ten dele gerealiseerd).

Hfdst. Aa.5: Preparatie

5.1 Doelstelling preparatie

De doelstellingen van preparatie en de rol van het Regionaal Veiligheidsbureau zijn kort samengevat in de inleiding.

De meer specifieke doelstellingen van preparatie kunnen omschreven worden als:

- het in voorbereidende zin bijdragen aan het reduceren en waar mogelijk wegnemen van het restrisico ten aanzien van brand, rampen en zware ongevallen in het verzorgingsgebied van de VNOG;
- het zorgdragen voor de coördinatie van de voorbereiding op het daadwerkelijk in geval van brand, rampen en zware ongevallen in het verzorgingsgebied van de VNOG;
- het met daartoe voldoende gekwalificeerd personeel, gebruikmakend van een goed functionerende alarmcentrale op een te verantwoorden wijze en op basis van eenduidige processen zorgdragen voor een adequate en resultaatgerichte afwikkeling van verzoeken om hulp en het alarmeren van eenheden en operationeel leidinggevenden in geval van brand, rampen en zware ongevallen in het verzorgingsgebied van de VNOG.

Ten aanzien van planvorming geldt het uitgangspunt dat de grootste risico's het eerst worden afgedekt. Voor de VNOG zijn dit brand/explosie in de open lucht, ongeval met giftige stoffen en natuurbranden.

- materiële voorzieningen;
- effectiviteit van operationeel optreden;
- operationele informatievoorziening. (zie organisatieplan GHOR).

Binnen de nieuwe begrotingssystematiek zijn preparatie en repressie aangemerkt als programma's, waarbinnen meerdere projecten te onderscheiden zijn. Korthedshalve wordt hierbij verwezen naar de begroting 2007.

5.1.1 Rampenplannen

Alle gemeenten binnen de VNOG hebben in 2005 opnieuw hun rampenplan opgesteld. Iedere gemeente heeft nu een uniform rampenplan, met uitzondering van de lokale gegevens. Als gevolg van mogelijke wijzigingen in de wetgeving (wet op de Veiligheidsregio's) kan het zijn dat het rampenplan gewijzigd dient te worden. Dit zal, nadat de consequenties van de nieuwe wet bekend zijn, opgepakt worden.

5.1.2 Rampbestrijdingsplannen

Onder coördinatie van het Regionaal Veiligheidsbureau i.o. is het intergemeentelijk rampenbestrijdingsplan overstrooming en dijkdoorbraak dijkkring Rijn en IJssel (dijkkring 48) afgerond. Dit kwam nog voort uit de voormalige regio Achterhoek. Voor dijkkring 52 zal het Regionaal Veiligheidsbureau i.o. het rampenbestrijdingsplan overstrooming en dijkdoorbraak als pilot coördineren. Het uitgangspunt voor dit plan zal zijn om een zoveel mogelijk operationeel plan te maken. Het is nog niet duidelijk of het coördineren van rampenbestrijdingsplannen structureel tot de taken van het

Regionaal Veiligheidsbureau i.o. zal gaan behoren of dat deze taak bij de gemeenten thuishoort. Daarnaast heeft de brandweer VNOG een model rampbestrijdingsplan LPG beschikbaar voor de gemeenten.

5.1.3 Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP)

De GRIP is op 7 februari 2006 geïmplementeerd door de operationele diensten en de gemeenten. Een toelichting op de GRIP, zoals die ook in het rampenplan staat, wordt in juni ter kennisgeving aan het dagelijks bestuur voorgelegd. Begin 2007 zal een uitgebreid handboek over de totale opschalingsstructuur beschikbaar zijn voor de verschillende diensten.

5.1.4 Coördinatiecentra

De verhuizing van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, de politie Noord- en Oost-Gelderland en de GMA zal plaatsvinden in 2008. Tot die tijd blijven de coördinatiecentra in de Sleutelbloemstraat. Hier zal nog voor het najaar in 2006 een verbeteringsslag gemaakt gaan worden. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de GHOR. De GHOR heeft nu haar actiecentrum nog in Deventer, maar wil ook graag gebruiken van de Sleutelbloemstraat voor haar actiecentrum. Momenteel wordt er multidisciplinair gewerkt aan een staf sectie informatievoorziening, ten behoeve van brandweer, GHOR en politie. Hierbij wordt samengewerkt met het RIK (Regionaal Informatie Knooppunt). De bedoeling is om uiteindelijk te komen tot een MIK (Multidisciplinair Informatie Knooppunt). De Veiligheidsregio is daarnaast bezig om te komen tot een koploperproject. Dit wordt een soort 'paraplu', waaronder bijv. het Viking-project, opleiden van groepen plotters en de multidisciplinaire informatievoorziening onder gaan vallen. De bedoeling is om dit project in de zomer van 2006 te starten. Het project zal een doorlooptijd van twee jaar hebben.

5.1.5 Internationale bijstand

T.a.v. de 'Anholt'-overeenkomst zijn geen ontwikkelingen te melden. Vanuit de regionale brandweer, zullen hier de komende tijd, gezien capaciteitsproblemen, geen ontwikkelingen te verwachten zijn. De politie oefent voor haar ME- en AE-eenheden deels ook met Duitse eenheden. De VNOG neemt deel aan het project "Grensoverschrijdende samenwerking door brandweerkorpsen", samen met de regio's Twente, Kreis Borken en Landkreis Graftschaft Bentheim. Deze samenwerking is met name van belang, omdat een deel van het verzorgingsgebied van de brandweer VNOG op Duits grondgebied ligt. In 2001 is gewerkt aan een zgn. 'Einsatzplan', dat de organisatorische kant van de grensoverschrijdende samenwerking regelt. Het EUREGIO-project, waarbij ervoor wordt gezorgd dat in de operationele praktijk (meldkamers, leidinggevend) zodanige maatregelen zijn getroffen dat dit plan ook werkt, is hierop een vervolg. Het voornemen is om dit project in de loop van 2006 af te ronden.

5.1.6 Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing

De politie heeft met de regio's IJsselland en Twente een piketregeling voor de staven GBO (Grootschalig- en bijzonder optreden) opgezet, zodat de operationele beschikbaarheid en inzetbaarheid van een volledige Staf GBO ten alle tijd gewaarborgd is. Daarnaast heeft politie in het najaar van 2005 een convenant afgesloten met de regio IJsselland in verband met operationele afspraken rondom de incongruente gemeente Hattum.

5.1.7 Clustering gemeentelijke processen

Binnen de brandweer Noord- en Oost-Gelderland bestaan er in de voormalige regio Stedendriehoek drie clusters: Apeldoorn, Deventer en IJsselstreek. In de districten Achterhoek en Noordwest Veluwe komen de eerste gesprekken richting toekomstige clustervorming op gang. Het proces om tot verdere clustering te komen wordt van onderop, vanuit de deelnemende gemeenten, vormgegeven. In een aantal Achterhoekse gemeenten lopen initiatieven om te komen tot een gezamenlijke piketregeling ten behoeve van AOV-ers.

5.1.8 Opleiden

Volgens planning zal er in de zomer van 2006 een multi-disciplinair opleidings-, trainings- en oefenbeleidsplan (Motor) gereed zijn. De bedoeling is dat de verschillende kolommen op basis van dit multidisciplinaire beleidsplan hun eigen opleidings-, trainings- en oefenbeleidsplannen gaan schrijven. Hierover zijn contacten met de diverse partners.

5.1.9 Oefenen

Hieronder valt onder meer het project Viking. Op 16 en 17 mei zijn zowel het ROT als het RBT geoefend. Voor nadere informatie over oefenen, wordt hierbij verwezen naar het bovengenoemde Motor en naar de organisatieplannen van de brandweer en de GHOR.

5.1.10 Gemeenschappelijke meldkamer

Intussen is C-2000 ingevoerd bij de operationele diensten. Mede door de invoering van de GRIP, kan een betere opschaling bereikt worden. In het kader van het kabinetsstandpunt Veiligheidsregio loopt momenteel een deelproject GMA. Dit project heeft als doel om een kwaliteitsslag te maken waardoor de meldkamer nog beter in staat is haar spilfunctie binnen het operationele proces, zowel in de dagelijkse praktijk als bij crisissituaties te vervullen.

5.1.11 Overige ontwikkelingen

Per 1 januari 2006 is het Veiligheidsbureau i.o. van start gegaan. Dit Veiligheidsbureau wordt gevormd door een kernbezetting van 4 fte van de regionale brandweer, 1 fte van de GHOR en 1 fte van de politie. Voorlopig neemt de ambtenaar openbare veiligheid van de gemeente Apeldoorn ad hoc deel aan werkbesprekingen. Het Regionaal Veiligheidsbureau valt onder de Veiligheidsdirectie. Deze bestaat uit de Regionaal Geneeskundig Functionaris, de regionaal commandant brandweer en de korpschef van de politie. De gemeentesecretarissen in de Veiligheidsregio spreken momenteel over de vraag hoe de gemeenten vertegenwoordigd kunnen worden in zowel de Veiligheidsregio als het Regionaal Veiligheidsbureau. Wanneer hier uitsluitel over komt is nog niet te voorspellen. De laatste berichten hierover (eind mei 2006) geven aan dat de gemeentesecretaris van de gemeente Apeldoorn lid zal worden van de Veiligheidsdirectie (met ingang van september 2006). Momenteel lopen er initiatieven om te komen tot een structurele vertegenwoordiging vanuit de gemeenten in het Regionaal Veiligheidsbureau.

5.2 Rollen en verantwoordelijkheden

De rollen en verantwoordelijkheden van de Veiligheidsregio en de daarbij betrokken actoren zijn vastgelegd in wetten (Brandweerwet 1985, WRZO, Politiewet, Wet GHOR) en regelingen, met daarnaast de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Daarnaast is voor de brandweer Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland een taakverdeling opgesteld in de zgn. takenlijst/houtskoolschets, die een bijlage vormt bij het organisatieplan 2006. In de komende periode zal hieraan een andere uitwerking worden gegeven.

5.3 Beleidsvoornemens

Voor de multidisciplinaire aspecten wordt hier verwezen naar de inleiding.

Vanuit de sector Veiligheid van de VNOG wordt ondersteuning gegeven aan de totstandkoming en het beheer van de koppeling tussen operationele informatievoorziening en provinciale risicokaart. Hierbij gaat het om:

- de publieksversie van de provinciale risicokaart voor burgers;
- de professionele versie van de provinciale risicokaart voor hulpverleners.

Beleidsmatige ondersteuning van preparatietaken van de regionale brandweer in het kader van natuurbrandbestrijding in het kader van het programma Veluwe 2010 (Interregionale Werkgroep Veluwemassief). Door de sector Operationele Voorbereiding van de regionale brandweer wordt gewerkt aan een beleidsplan dat de schakels preparatie en repressie vanuit brandweerperspectief zal omvatten. In dit plan worden de binnen deze schakels te onderscheiden producten en activiteiten in een beleidsmatig kader geplaatst. Uitgangspunt voor het beleidsplan zijn de kaders die de wet en de gemeenschappelijke regeling aangeven. Het plan zal nader ingaan op ondermeer het grootschalig optreden, de ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen, natuurbrandbestrijding, operationele leiding en verbindingen & alarmering. Er wordt mede verwezen naar de begroting 2007. Het streven is erop gericht het beleidsplan in de tweede helft van 2006 af te ronden.

5.4 Organisatie

Hiervoor wordt verwezen naar het projectplan Veiligheidsbureau en naar de inleiding.

5.5 Implementatie

De afgelopen periode is veel aandacht besteed aan de vormgeving van de kaders voor de schakel preparatie, waarmee de basis is gelegd voor de verdere taakinvulling in de komende periode. Naast de al in het vorenstaande genoemde onderdelen betreft dit ondermeer de volgende onderdelen:

Algemeen

Opstellen Leidraad Operationele Prestaties (LOP)
Opstellen Regionaal beheersplan rampenbestrijding
Opstellen organisatieplan brandweer VNOG, onderdeel preparatie en repressie
Opstellen organisatieplan GHOR VNOG, onderdeel preparatie en repressie
Treffen van voorbereidingen inzake territoriale congruentie.

Brandweer monodisciplinaire samenwerking

Planvorming en procedures
Opstellen veiligheidsplan oefeningen
Opstellen notitie uniformere planvorming & protocollen
Grootschalig optreden:

- Realisering (internationale) compagniesoefeningen

Gevaarlijke stoffen:

- voorbereiden inrichten nieuwe OGS-WVD-organisatie;
- voorbereiden inrichting NBC-steunpunt;
- onderhouden sirenenetwerk en realiseren bijplaatsingen.

Natuurbrandbestrijding:

- notitie natuurbrandbestrijdingsorganisatie
- realiseren oefeningen heliblussing
- opstellen handboek heliblussing
- uitvoeren luchtverkenning natuurbrandbestrijding.

Regeling Operationele Leiding

Invoeren Regionale regeling operationele leiding (RROL)
Invullen van piketdiensten OvD, HOvD, CvD, Stafffunctionaris, AGS.

Materieel:

- invoeren Internet Materieelbeheer Systeem (IMS)

Verbindingen en alarmering:

- uitwerking modelalarmregeling
- notitie ontwikkeling Command & Control System Natuurbrand.

Ten aanzien van de aanvullende multidisciplinaire aspecten wordt verwezen naar de inleiding.

5.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Een knelpunt is dat er wegens personele wisselingen in 2005 en 2006 vanuit preventie (regionale brandweer) slechts in beperkte mate uitvoering gegeven is aan preparatieve planondersteuning. Als oplossing wordt hiervoor de bestaande vacatureruimte ingevuld (ten dele gerealiseerd).

Daarnaast is er vanwege prioriteitsstelling nog geen uitvoering gegeven aan andere (inhoudelijke) activiteiten. Hierbij worden genoemd:

- het opstellen van een regeling voor bijstand;
- het uitwerken van een regionaal dekkingsplan;
- de wijze van organiseren van de taak 'bestrijding waterongevallen';
- de verdere vormgeving van de brandweercompagnie (grootschalig optreden);
- het op- en inrichten van het actiecentrum brandweer;
- het realiseren van trainingen en oefeningen voor CvD en staffunctionaris (RROL);
- het organiseren van oefeningen natuurbrandbestrijding.

In het lopende jaar 2006 en voor het jaar 2007 zijn de voornemens geformuleerd om aan deze onderwerpen aandacht te besteden. Naast bovengenoemd punt is het momenteel niet mogelijk om directe knelpunten en oplossingen te signaleren. Dit komt mede voort omdat veel zaken momenteel nog in ontwikkeling zijn (zie bijvoorbeeld het project Veiligheidsregio, de aanstaande wet op de Veiligheidsregio etc.).

Hfdst. Aa.6: Repressie

6.1 Doelstelling repressie

Ten aanzien van repressie zijn geen doelstellingen geformuleerd in het regionaal beheersplan.

6.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Repressie, te omschrijven als 'het daadwerkelijk bestrijden van brand, rampen en zware ongevallen' is met name een taak voor de lokale brandweerkorpsen. Daar immers ligt de in de Brandweerwet 1985 verankerde basisbrandweezorg. Wel is in het model rampenplan een onderverdeling gemaakt welke processen voor de brandweer zijn bij een inzet. Dit geldt ook voor de andere operationele diensten. De regionale brandweer houdt zich voornamelijk bezig met de voorbereiding (preparatie) op repressie. Zo is de VNOG op basis van de gemeenschappelijke regeling bevoegd tot het vaststellen van een regeling voor de operationele leiding (Regionale Regeling Operationele Leiding). Deze is in het algemeen bestuur vastgesteld op 30 september 2005 en 3 november 2005. Aan de uitvoering van deze regeling wordt deelgenomen door regionale en gemeentelijke brandweerfunctionarissen. Ook voor de politie is repressie in eerste instantie een lokale taak. In het hoofdstuk preparatie is terug te vinden dat de planvorming m.b.t. rampenbestrijding en crisisbeheersing plaatsvindt op regionaal niveau. Dat geldt ook voor de aansturing van grote incidenten waarbij opschaling noodzakelijk is. Voor de GHOR ligt repressie bij de ambulancediensten. De GHOR heeft wel piketregelen voor officieren en de RGF. Ook de GHOR houdt zich bezig met de voorbereiding op repressie. Meer informatie hierover is te vinden in het organisatieplan van de GHOR. Ook in het organisatieplan van de brandweer is informatie te vinden over de voorbereiding op repressie. Vanuit het Regionaal Veiligheidsbureau is in samenwerking met de gemeenten, de GRIP vastgesteld. GRIP regelt de opschaling bij operationele inzetten. Ten aanzien van de opschaling geldt natuurlijk dat de basiszorg goed georganiseerd dient te zijn. Dit is ook één van de punten van zorg bij de brandweer bij de vaststelling van het zorgniveau. In de notitie over het zorgniveau wordt gesteld dat de indruk bestaat dat gemeenten (uit financieel oogpunt) momenteel eerder kiezen voor een goedkopere tankautospuiter die niet geschikt is voor natuurbrandbestrijding. Als dit de praktijk blijkt te zijn, wordt het voor de regionale brandweer zo goed als onmogelijk om zorgniveau I te behalen voor het ramptype natuurbrandbestrijding.

Hoofdstuk Aa.7: Nazorg

7.1 Doelstelling nazorg

Nazorg wordt als apart programma/product onderscheiden in de begroting van de regionale brandweer in het traject 'harmonisatie begroting 2007'. Hieraan ligt een beleidsstructuur voor de regionale brandweer ten grondslag met bijbehorende regionale taken op het gebied van nazorg. Uitgangspunt vormen de doelstellingen zoals geformuleerd in het Regionaal Beheersplan 2006 – 2008. Nazorg is mede onderwerp van de gezamenlijke visievorming op bovenlokale samenwerking in het kader van deelproject III 'Beheer brandweer rode kolom' van het BZK-gefinancierde Project Veiligheidsregio dat door VNOG wordt uitgevoerd. De resulterende notitie zal als input dienen voor een meerjarenbeleidsplan nazorg, dat naar verwachting in najaar 2006 gereed zal zijn. Dit zal leiden tot een herformulering van de doelstellingen die in het RBP 2005 – 2008.

7.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Rollen en verantwoordelijkheden zijn geïnventariseerd en beschreven ten aanzien van:

- evaluatie brandweerinzet (bestuurlijk vastgestelde beleidsnotitie "Inzetevaluatie" van sector K&P);
- psychosociale nazorg voor brandweerpersoneel (regiobreed beleidsadvies in voorbereiding door Werkgroep Nazorg); De overige beleidsonderwerpen op het gebied van Nazorg zijn geïnventariseerd, maar behoeven nog verduidelijking ten aanzien van rollen, verantwoordelijkheden en taakverdeling tussen regionale en gemeentelijke brandweer. De taken op het gebied van nazorg worden door de regionale en gemeentelijke brandweer hoofdzakelijk monodisciplinair uitgevoerd. De regionale politie heeft een TBO (Team Bedrijfs Opvang), ten behoeve van hulp bij traumatische ervaringen. Ook evalueert de politie (structureel) grootschalige optredens en zorgt ervoor dat deze evaluaties als leerpunten worden meegenomen bij opleidingen. Evaluaties zijn dus geborgd bij de politie. Voor de gemeenten is nazorg een gemeentelijk deelplan. Het betreft dus een monodisciplinaire verantwoordelijkheid, die op het moment dat het erop aankomt multidisciplinair zal worden uitgevoerd (bijv. de GHOR in het kader van psychosociale nazorg). Er zijn nog geen initiatieven om te komen tot voorbereidingen van een Informatie Advies Centrum conform de handreiking IAC.

7.3 Beleidsvoornemens

- Ontwikkelen van regionaal beleid op het gebied van incidentopvang & overdracht, incident gerelateerd onderzoek;
- Vaststellen en implementeren van Regionale Regeling TraumaNazorg voor Brandweerpersoneel (in voorbereiding; betreft psychosociale nazorg);
- Ontwikkelen van aanvullend regionaal beleid op het gebied van nazorg voor brandweerpersoneel;
- Beheren van Nazorgbox & contactkaart;
- Ondersteuning geven aan inzetevaluaties, oefenevaluaties en evaluaties van brandweeropleidingen;
- Kansen benutten, die zich voordoen om met samenwerkingspartners kennis uit te wisselen en onderling af te stemmen op het gebied van nazorg;
- Ondersteuning geven aan voorlichting en communicatie op het gebied van nazorg;
- Ondersteuning verlenen aan gemeenten als antwoord op specifieke vragen, die te maken hebben met het optreden van de gemeentelijk brandweer in het kader van nazorg.

7.4 Organisatie

De organisatie van evaluatie brandweerinzet is bestuurlijk vastgesteld in de beleidsnotitie "Inzetevaluatie" van sector K&P); De wenselijke organisatie met betrekking tot psychosociale nazorg voor brandweerpersoneel wordt vastgelegd in een Regionale Regeling TraumaNazorg voor Brandweerpersoneel (in voorbereiding), die in de loop van 2006 ter bestuurlijke besluitvorming wordt voorgelegd. De overige beleidsonderwerpen op het gebied van Nazorg zijn geïnventariseerd, maar behoeven nog verduidelijking ten aanzien van organisatie en taakverdeling tussen regionale en gemeentelijke brandweer. De taken op het gebied van nazorg worden door de regionale en gemeentelijke brandweer hoofdzakelijk monodisciplinair uitgevoerd.

7.5 Implementatie

- De beleidsvelden van de schakel nazorg zijn wat betreft de brandweer in kaart gebracht (Nazorgmap);
- Er is regionaal beleid ontwikkeld op het gebied van TraumaNazorg voor Brandweerpersoneel, die in 2006 zal resulteren in een advies ter invoering van een Regionale Regeling TraumaNazorg voor Brandweerpersoneel;
- Er is een procedure ontwikkeld voor de uitvoering van inzetevaluaties door de regionale en gemeentelijke brandweer;
- Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van nazorg tot volwaardig beleidsveld en schakel in de veiligheidsketen (regionale beleidstructuur).

7.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Knelpunt: wegens personele wisselingen in 2005 en 2006 is in beperkte mate uitvoering gegeven aan de beleidsontwikkeling op het gebied van Nazorg. Daarbij is prioriteit gegeven aan inzetevaluaties en psychosociale nazorg voor brandweerpersoneel.

Oplossing: versterking van de beleidscapaciteit mede door het vullen van bestaande vacatures (reeds gerealiseerd).

Hfdst. Aa.8: Kwaliteitsborging

8.1 Visie op kwaliteit

In het regionaal beheersplan wordt een aantal beleidsvoornemens genoemd met betrekking tot kwaliteitszorg en kwaliteitszorgsystemen. Hieronder staat een overzicht van beleid c.q. beleidsvoornemens per discipline.

- De politie heeft een kwaliteitszorgsysteem. In de afgelopen periode zijn hierin geen wijzigingen doorgevoerd.
- Bij de GHOR is het productenboek afgerond.
- De regionale brandweer heeft een vierjarig kwaliteitszorgsysteem (2006-2010) opgezet voor zowel de regionale brandweer als de gemeentelijke brandweren. Het algemeen bestuur van de VNOG heeft op 30 maart 2006 ingestemd met de Beleidsnotitie Kwaliteitszorg, ontwikkeling van een integraal kwaliteitszorgsysteem voor de brandweer in de VNOG. In dit kwaliteitszorgsysteem is ook het onderdeel rampenbestrijding opgenomen. De uitvoering van deze beleidsnotitie ligt bij de

Sector Kwaliteit en Projecten. Bij deze sector is structureel 1,7 beleidscapaciteit beschikbaar voor kwaliteitszorgbeleid. Onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem van de regionale brandweer is de organisatie van audits. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het NBVR-normenboek voor brandweezorg, rampenbestrijding en bedrijfsvoering. In dit normenboek zijn ook normen opgenomen voor gemeentelijke en regionale rampbestrijdingstaken. De audits bij de gemeentelijke brandweerorganisaties in 2006 zullen dan ook een aanvullend inzicht geven in het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke rampenbestrijding.

Het ontwikkelen van een multidisciplinair referentiekader voor kwaliteitsborging rampenbestrijding, zoals genoemd in het regionaal beheersplan, staat nog steeds op de agenda.

8.2 Rollen en verantwoordelijkheden

In het regionaal beheersplan VNOG wordt een onderscheid gemaakt tussen kwaliteitszorgsystemen binnen de kolommen in de rampenbestrijding en de ontwikkeling van een multidisciplinair kwaliteitszorgsysteem. In het regionaal beheersplan is afgesproken dat de regionale brandweer bij het ontwikkelen van een multidisciplinair referentiekader voor de kwaliteitsborging rampenbestrijding zal zorgdragen voor de afstemming tussen de verschillende disciplines. Elke discipline is daarnaast verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging binnen de eigen organisatie.

8.3 Beleidsvoornemens

De GHOR zal eind 2006 de HKZ-certificering behalen. Daarnaast wordt er gewerkt aan INK. De regionale brandweer is in mei 2006 begonnen met een auditoronde bij alle gemeentelijke brandweren en de regionale brandweer. Deze ronde zal volgens planning eind 2006 worden voltooid. De bevindingen van de audits zullen leiden tot (kwaliteits)verbeterplannen op zowel individueel korpsniveau alsook regiobrede verbeterplannen. In het regionale kwaliteitszorgsysteem zal bovendien in de komende jaren ook worden gewerkt aan de kwaliteitsborging binnen elke brandweerorganisatie. In het kader van de ontwikkeling van een multidisciplinair referentiekader staat het ontwikkelen van een multidisciplinaire evaluatiemethode sinds het grootschalig optreden tijdens de sneeuwval in november 2005 hoog op de agenda. De sector Kwaliteit en Projecten bereidt een voorstel voor de Veiligheidsdirectie voor. De andere disciplines zullen hierbij betrokken worden. In het multidisciplinaire beleidsplan van de werkgroep OTO (Opleiden, Trainen, Oefenen) is kwaliteitsborging ten aanzien van het kwaliteitsniveau van de medewerkers in de rampenbestrijdingsorganisatie voorzien.

8.4 Knelpunten en oplossingsrichtingen

Momenteel zijn er geen knelpunten bij het realiseren van de beleidsvoornemens.

De gemeentelijke organisatie loopt weliswaar achter op de andere disciplines, maar het recente besluit van het dagelijks bestuur van de VNOG om voor 1 fte een beleidsfunctie te creëren binnen het Veiligheidsbureau i.o. en een gemeentesecretaris te benoemen in de Veiligheidsdirectie kan hierin bijdragen. Het Algemeen Bestuur dient overigens nog wel in te stemmen met het formeren van 1 fte binnen het Veiligheidsbureau i.o. als gemeentelijk coördinator. Deze twee bovengenoemde ontwikkelingen kunnen mogelijk ook capaciteit genereren bij de gemeenten om de kwaliteit alsook kwaliteitsborging van de gemeentelijke rampenbestrijding te verbeteren. Mogelijk kan ook onderzoek worden gedaan welk kwaliteitssysteem hierbij mogelijk en wenselijk is. Daarnaast kunnen de audits die in het kader van het kwaliteitszorgtraject van de regionale brandweer worden georganiseerd in 2006, de gemeenten en het Veiligheidsbureau i.o. ook inzicht bieden in verbeterpunten t.a.v. de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisaties.

Hfdst. Aa.9: Communicatie

9.1 Doelstelling communicatie en rollen en verantwoordelijkheden

In het regionaal beheersplan is communicatie onderscheiden in risicocommunicatie en rampencommunicatie. Voor beide soorten communicatie geldt dat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeenten ligt (zie ook het model rampenplan deel 1). Ook ten aanzien van bijv. communicatie richting inwoners over bijv. pro-actieve en preventieve maatregelen, rondom planvorming en procedures en rondom nazorg ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de individuele gemeente.

9.2 Beleidsvoornemens en voortgang hiervan

De Veiligheidsregio heeft een communicatieplan gemaakt. Deze is voornamelijk gericht op de interne communicatie en de communicatie naar bijvoorbeeld gemeenten en andere partners binnen de

rampbestrijding. In het beheersplan zijn een aantal beleidsvoornemens geformuleerd. Hieronder staan deze genoemd:

- in de Veiligheidsdirectie wordt een portefeuillehouder 'communicatie' aangewezen, zodat een multidisciplinaire aanpak van risico- en rampencommunicatie geborgd wordt. Dit is tot op heden niet gerealiseerd. De reden hiervoor is dat de Veiligheidsdirectie pas sinds kort in de uiteindelijke samenstelling bijeenkomt. Daarnaast is het Veiligheidsbureau i.o. nog in de opstartfase en is momenteel nog niet duidelijk welke rol communicatie binnen het Veiligheidsbureau zal gaan krijgen;
- in 2006 worden de inwoners van de regio geïnformeerd over de (nieuwe) provinciale risicokaart. Dit gebeurt in samenwerking tussen de regio en de provincie. Hulpverleners zullen uitgebreidere informatie ontvangen over de risico's ontvangen. Ten aanzien van de risicokaart geldt dat er een subsidieverzoek is ingediend om een projectvoorstel hiervoor te financieren (bij het ministerie van VROM, in het kader van externe veiligheid). Dit projectvoorstel is afgewezen. De communicatie naar de hulpverleners in het kader van de risico's die zij mogelijk kunnen lopen bij hun werkzaamheden in rampen- en crisisbeheersing, horen thuis in het arbo-beleid van de organisatie waar men in dienst is;
- De bestaande afspraken met Omroep Gelderland als rampenzender worden geactualiseerd en op hun werkbaarheid beproefd. De provincie Gelderland zal hiertoe het initiatief nemen. Ten aanzien van Deventer geldt dat er een actueel convenant is met RTV-Oost (Radio Televisie Oost).

In het project "concretisering regionaal beheersplan" zal nadere aandacht worden besteed aan doelstellingen ten aanzien van communicatie. Ook in de organisatieplannen van de brandweer en GHOR is nadere informatie te vinden over communicatie.

9.3 Organisatie

Zoals aangegeven in paragraaf 9.1 ligt de eerste verantwoordelijkheid voor communicatie bij de afzonderlijke gemeenten. In het geval van een ramp of crisis kunnen zij gebruik maken van voorlichters van andere gemeenten en/of van het ERC (Expertisecentrum Rampen- en Crisiscommunicatie).

Hfdst. Aa.10: Financiën

10.1 Uitgaven en inkomsten

Het huidige beheersplan is budgetneutraal. Hierdoor is het dus ook niet mogelijk om uitgaven per discipline voor de uitvoering inzichtelijk te maken. Zoals bekend, wordt er momenteel binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland gewerkt aan een nieuw regionaal beheersplan. Daarin zal ondermeer een zorgniveau worden vastgesteld. Mogelijk komen hieruit wel kosten voort. In de volgende bestuurlijke rapportage kan hier meer inzicht in worden gegeven. In de begroting 2007 wordt een overzicht gegeven van de inwonerbijdrage voor de aangesloten gemeenten per product. Hierin is duidelijk welke bijdrage de gemeenten bijdragen aan de regio. Ook zijn hierin de ontvangen gelden van rijksniveau opgenomen. De begroting 2007 wordt naar verwachting eind juni 2006 door het algemeen bestuur vastgesteld en separaat naar de provincie gezonden. De bijdrage die gemeenten zelf besteden aan rampbestrijding, is grotendeels terug te vinden in de formatie-uren die aan de ambtenaar openbare veiligheid zijn toegekend. Dit is opgenomen in het regionaal beheersplan en zal in het nieuwe beheersplan geactualiseerd worden. In de begroting 2007 is aangegeven wat de financiële consequenties zijn voor ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio. Deze ontwikkelingen betreffen bijvoorbeeld de congruentie, het project GMA, de mogelijke fusie met de meldkamer in Zwolle etc.

10.2 Verwachte ontwikkelingen voor de komende vier jaar

In de begroting 2007 is helder aangegeven welke ontwikkelingen de regio financieel gezien de komende jaren verwacht.

10.3 Overige inkomsten

Ook hiervoor wordt verwezen naar de begroting 2007, die separaat naar de provincie zal worden gezonden.

Ab: Regio Gelderland-Midden

Algemeen

Het doel van de bestuurlijke rapportage is:

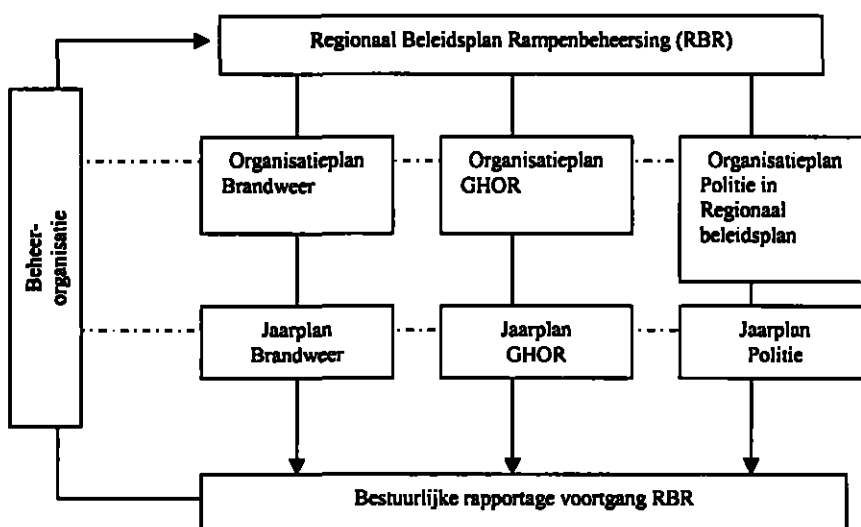
- Het periodiek bieden van een actueel en integraal inzicht in de voorbereiding op de rampenbestrijding en de bijdrage van de diverse organisaties daaraan;
- Het aan de hand van de rapportage kunnen bepalen of de diverse rampenbestrijdingsorganisaties adequaat zijn toegerust op de aanwezige risico's;
- Het beter kunnen formuleren van beleid, de rampenbestrijdingsorganisatie beter kunnen aansturen en politieke en bestuurlijke verantwoording kunnen afleggen.

De basis voor de bestuurlijke rapportage is het voor vier jaar geldende, multidisciplinaire Regionaal Beleidsplan Rampenbeheersing (RBR). In de regio Gelderland Midden is het 'RBR; één voor veiligheid, regionaal beleidsplan rampenbeheersing 2005-2008 Gelderland Midden' op 15 december 2004 met instemming van het Regionaal College Politie door het Regionaal college Hulpverlening vastgesteld. De vertaalslag van multidisciplinair naar monodisciplinair is per discipline zichtbaar gemaakt in de zogeheten organisatieplannen. In de bestuurlijke rapportage wordt de voortgang in het beleid, zoals dat is neergelegd in het RBR, inzichtelijk gemaakt. Daarnaast kunnen de rampenplannen en rampbestrijdingsplannen alsmede de doorlichting van de Inspectie van Openbare Orde en Veiligheid gebruikt worden om een completer beeld te krijgen van de voorbereiding van de rampenbestrijding. De bestuurlijke rapportage is dus zowel een sturings- als een verantwoordingsinstrument. Het instrument van de rapportage, alsmede het rapportagesysteem, zijn wettelijk verankerd in paragraaf 5 in de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding.

Het rapportagesysteem behelst het totstandkomen en het uitbrengen van de bestuurlijke rapportages van de verschillende besturen op het gebied van rampenbestrijding. In essentie gaat het om de volgende rapportages:

- De regionale bestuurlijke rapportage: de Regionale Brandweer rapporteert jaarlijks, in samenspraak met de GHOR, Politie en de Gemeenten, over de voortgang aan de Provincie;
- De provinciale bestuurlijke rapportage: de Provincie rapporteert jaarlijks op basis van de regionale rapportage aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de voortgang, aangevuld met een verslag van de eigen taken en die van de waterschappen;
- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties rapporteert eenmaal in de vier jaar aan de Tweede Kamer over de voorbereiding van de rampenbestrijding. De provinciale rapportage en de doorlichtingsrapportages van de Inspectie van Openbare Orde en Veiligheid vormen hiervan de voornaamste inbreng.

Met dit rapportagesysteem is een sluitende beleids- en beheerscyclus binnen de rampenbestrijding gewaarborgd. Onderstaand is de inbedding van de bestuurlijke rapportage schematisch weergegeven.

Figuur 1: Positionering bestuurlijke rapportage

Hoofdstuk Ab.1: Missie en visie

Missie en visie van de regio

De missie van Gelderland Midden luidt: *Eén voor veiligheid!*

In Gelderland Midden wordt geïnvesteerd in een goed rampbestrijdingsklimaat waarmee interdisciplinaire samenwerking voor rampenbestrijding met respect voor de identiteit en kwaliteit van de betrokken partners is gewaarborgd. Men is zich bewust van de grote onderlinge afhankelijkheid bij rampenbestrijding.

Voor de beleidplanperiode is de volgende visie geformuleerd: *het realiseren van een beleidscyclus waarin de kwaliteit van de rampenbestrijding in zijn geheel is opgenomen. Er is dan sprake van integrale rampenbestrijding.*

Al voor de inwerkingtreding van de beleidplanperiode 2005-2008 zijn de eerste stappen gezet om de missie van het RBR na te leven. In het najaar van 2003 zijn de meldkamers politie, ambulance en brandweer geïntegreerd. Daarnaast is er sindsdien ook sprake van een colokatie van de preparatieve afdelingen van de drie parate diensten. Dit leidt tot een intensivering van de onderlinge samenwerking en respect en het bekend zijn met elkaars werkprocessen. In het eerste jaar van de beleidplanperiode is hard gewerkt om vervolgstappen te zetten om de missie na te leven en de visie te realiseren. Er is een projectplan opgesteld voor de uitvoering van het RBR. De coördinatie van de uitvoering ligt bij de werkgroep rampenbestrijding. Door de activiteiten te verbinden aan de reguliere beleidscycli van politie, GHOR, brandweer in gemeenten, wordt automatisch een impuls gegeven aan de kwaliteit van de rampenbestrijding. Niettemin dient er in de overige drie jaar van de beleidplanperiode gewerkt te worden aan verdere optimalisatie van de naleving van de missie en realisatie van de visie.

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Multidisciplinair project Uitvoering RBR	Project uitvoering activiteiten voortvloeiend uit RBR	2005-2008	Multidisciplinair. Coördinatie van het project ligt bij werkgroep rampenbestrijding.

Hoofdstuk Ab.2: Profiel

2.1 Bijzonderheden in de regio

Op 1 januari 2005 is als gevolg van gemeentelijke herindeling de gemeente Didam gefuseerd in de gemeente Montferland en toegetreden tot de hulpverleningsregio Noord- en Oost-Gelderland. Verder zijn tevens met ingang van deze datum de gemeenten Angerlo en Zevenaar gefuseerd in de nieuwe gemeente Zevenaar. Als gevolg van deze gemeentelijke herindelingen bestaat de op 1 januari 2002 ingestelde hulpverleningsregio Gelderland Midden momenteel uit 16 gemeenten. Het gebied van Hulpverlening Gelderland Midden is congruent aan dat van Politie Gelderland-Midden. In geval van een grootschalig incident of een ramp zijn de consequenties hiervan voor de regio niet in het beleidsplan opgenomen, omdat het RBR van Gelderland Midden niet ingaat op operationele zaken. Wel wordt in de monodisciplinaire organisatieplannen hieraan aandacht besteed.

De aanbevelingen van de provinciale toetsing en de Algemene Doortichting Rampenbestrijding (ADR) door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid hebben nog niet geleid tot projecten of nieuwe impulsen. Ten tijde van de opstelling van deze bestuurlijke rapportage waren de aanbevelingen van de provinciale toetsing nog niet verwerkt en waren de resultaten van de eerste fase van de ADR nog niet bekend.

2.2 Afstemming met andere bestuurlijke partners

De bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden binnen de regio zijn vastgesteld in de bestuurlijk vastgestelde nota 'Structuur en organisatie rampenbestrijding Gelderland Midden' en zijn met ingang van 1 oktober 2003 in werking getreden. De afstemming met andere bestuurlijke partners vindt met name plaats binnen de provinciegrenzen. De volgende stappen zijn gezet:

- Provinciale bijstandsprocedure
- Afstemming met betrekking tot rampbestrijdingsplan hoog water
- Calamiteitenplan voor de Gelderse vaarwegen/rivieren

- Intensiveringstraject met betrekking tot de contacten met de waterschappen. Een dijkgraaf neemt deel aan het RBT van Gelderland Midden.
- Ten aanzien van natuurbrandbestrijding wordt bestuurlijke aansluiting gezocht bij Veluwe 2010.

In het RBR wordt geconstateerd dat er met andere partners zoals Defensie en partners in de geneeskundige keten nog te weinig structurele contacten worden onderhouden. Verder meldt het RBR dat een overzicht van al dan niet geformaliseerde afspraken met de verschillende samenwerkingspartners binnen Gelderland Midden met andere regio's ontbreekt. Dit dient nog te worden geïnventariseerd.

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Inventarisatie afspraken samenwerkingspartners	overzicht van al dan niet geformaliseerde afspraken met de verschillende samenwerkingspartners binnen Gelderland Midden	Maart 2006	Regionale brandweer i.s.m. partners

Hoofdstuk Ab.3: Zorgniveau

3.1 Risico-inventarisatie

Op basis van de SIRA-lijst wordt door de regionale brandweer een prioriteitstelling bepaald voor de opstelling van rampbestrijdingsplannen. De SIRA-lijst van de provincie Gelderland is een risico-inventarisatie van objecten en beperkt transportvervoer. Ten behoeve van de risico-inventarisatie en -analyse is in 2001 in samenwerking met regio Noord- en Oost-Gelderland een risicokaart opgesteld voor het natuurgebied. De gevolgen van natuurbranden in termen van beheersbaar en onbeheersbaar zijn hiermee in kaart gebracht. Vanaf het begin is HGM betrokken bij het ontwerp en de realisatie van de Betuwelijn. HGM neemt deel aan een werkgroep waarbinnen risico's in beeld worden gebracht en waarin preparatieve en preventieve maatregelen worden voorbereid om incidenten beheersbaar te houden. Voorts heeft in Gelderland Midden in 2001 een inventarisatie en analyse plaatsgevonden van de risico's in de regio, hetgeen heeft geleid tot een maatgevend scenario: de maatramp. Dit is vastgelegd in het bestuurlijk vastgestelde rapport Maatgevende scenario's voor de rampenbestrijding in Gelderland Midden (april 2001). Met behulp van de Leidraad Operationele Prestaties is de maatramp vertaald in de gewenste operationele prestaties: de hulpvraag. Gelderland Midden heeft deze gewenste operationele prestaties vastgelegd in het rapport Samen Sterk: uitwerking Leidraad Operationele Prestaties Gelderland Midden. Het Regionaal college HGM heeft het rapport vastgesteld op 15 december 2004.

3.2 De beleidsvisie

Van risicoprofiel naar zorgniveau

Het bestuurlijk ambitieniveau is in Gelderland Midden vastgesteld op 'inzet op rampen- en crisisbeheersing'. Het accent ligt hierbij op investering in preparatie van de ruggengraat van de rampenbestrijding, gevormd door de multidisciplinaire beleids- en operationele staven van de OOV-diensten en gemeenten. Daarnaast wordt ingezet om risico's en effecten van de verschillende ramptypen door multidisciplinaire afstemming van proactie en door uitvoering van multidisciplinaire preventieprojecten te verminderen. De effecten van een ramp kunnen ook verminderd worden door verhoging van de zelfredzaamheid van burgers. Investering in risicocommunicatie is daarom noodzakelijk. Investeringen in opleiding, oefening en informatievoorziening voor de multidisciplinaire staven hebben samen met goed voorbereide en goed uitgevoerde communicatie een groot effect op de beheersbaarheid van een ramp.

Het bestuur van HGM en dat van de politie hebben ingestemd met het voorstel om de investeringen op de rampenbestrijding in te zetten om daarmee de kwaliteit van de ruggengraat van de rampenbestrijding te verbeteren en niet te investeren in uitbreiding van capaciteit in materiële en personele zin. Er wordt ingezet op de versterking van de ruggengraat van de rampenbestrijding om de schaarse middelen goed georganiseerd, effectief en efficiënt in te zetten. Daarbij wordt opgemerkt dat dit niet inhoudt dat geen aandacht wordt besteed aan de overige rampbestrijdingsfunctionarissen (niet behorend bij ruggengraat) en materieel.

1. *Van rampenbestrijding naar crisisbeheersing.*

Als zorgniveau voor Gelderland Midden wordt ingezet op de ontwikkeling van rampenbestrijding naar crisisbeheersing. Binnen de planperiode zal het vastgestelde ambitieniveau van rampenbestrijding worden bereikt en zullen bouwstenen voor crisisbeheersing worden gelegd. Om te komen tot het voorgestelde zorgniveau zijn in het RBR speerpunten benoemd:

1. Versterken van de ruggengraat van de rampenbestrijding

Doel van de versterking van de ruggengraat is dat er op elk willekeurig moment een goed voorbereide kern van de rampenbestrijdingsorganisatie staat. Hiervoor is extra aandacht nodig voor het formeren van de multidisciplinaire teams en voor het opleiden en oefenen van de sleutelfunctionarissen die behoren tot de ruggengraat.

2. Investeren in intergemeentelijke teams voor de rampenbestrijding

De in het RBR genoemde doelstellingen met betrekking tot intergemeentelijke teams zijn de volgende:

- Gemeenten stellen gezamenlijk een organisatieplan op voor de deelprocessen voorlichting, CRIB en opvang en verzorging.
- Er wordt een bestuurlijk convenant vastgesteld voor de coördinatie van de gemeentelijke processen.

3. Versterken van de informatievoorziening

De aansturing van informatie tussen organisaties is de achilleshiel van het crisismanagement. Hierdoor ligt de nadruk op een multidisciplinaire aanpak van de versterking van de informatievoorziening. Het gebruik van geografische informatie voor de OOV wordt als kansrijk betiteld en is sterk in ontwikkeling. In het project Veiligheidsnet, deelproject geo-informatie (waarin de provincie Gelderland, de gemeenten Arnhem en Renkum en Hulpverlening Gelderland Midden participeren) wordt thans een systeem gerealiseerd waarmee alle ketenpartners door middel van geografische informatie met elkaar kunnen communiceren. Het systeem is voorbereid om gegevens van verschillende partijen te koppelen en zo inzetbaar te maken voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

4. Versterken van de GHOR

Gelderland Midden onderstreept de landelijk geschetste problematiek in de 'GHORdiaanse knoop doorgehakt' (van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg en de Raad voor het openbaar bestuur) ten aanzien van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn niet altijd helder toebedeeld en in een aantal gevallen ontbreken de middelen. Verder wordt de witte kolom in de veiligheidsregio in vergelijking met de andere kolommen weinig geprofileerd. Extra aandacht wordt gevraagd voor het (multidisciplinair) oefenen en de meldkamer.

5. Managen van communicatie

In Gelderland Midden is besloten de communicatie over de gehele veiligheidsketen heen regionaal te managen. Tevens is coördinatie nodig om de noodzakelijke competenties van de voorlichters te ontwikkelen. Hieraan ligt een regionaal communicatieplan ten grondslag. Bestuurlijk is besloten de risicocommunicatie te ontwikkelen en aan te sturen door de gemeenten en rampen- en crisisvoorlichters op te nemen in de regionale rampbestrijdingsstructuren.

6. Afstemmen van proactie en preventieprogramma's

In het RBR zijn met betrekking tot proactie en preventie een drietal respectievelijk tweetal doelstellingen genoemd om te komen tot multidisciplinaire afstemming van proactie en preventieprogramma's.

3.3 Uitvoering

De multidisciplinaire werkgroep rampenbestrijding heeft de functionarissen die behoren tot de ruggengraat aangewezen. Hiermee is een eerste stap gezet in het kader van de concretisering van de beleidsvisie van het RBR. De ingezette acties met betrekking tot de GHOR hebben betrekking op de gehele veiligheidsketen en komen niet in één hoofdstuk terug. De voortgang betreffende dit speerpunt wordt daarom in navolgend schema weergegeven.

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Ruggengraat	Exacte bepaling welke functionarissen in de rampenbestrijding behoren tot de ruggengraat	06-09-05	Multidisciplinaire werkgroep rampenbestrijding
Project GHOR Dit project heeft als hoofddoel het beschrijven en borgen van de voor de GHOR relevante rampbestrijdingsprocessen.	Behaalde resultaten: - Ramptypen beschreven en geborgd - Organisatieplan GHOR vastgesteld (zie ook hoofdstuk preparatie) - Competentieprofielen GHOR vastgesteld - Rampprocessen grotendeels beschreven en geborgd - Gewondenpreidingsplan bestuurlijk vastgesteld - Ambulancebijstandsplan bestuurlijk vastgesteld - Draaiboek Influenza bestuurlijk vastgesteld.	Project is gestart in mei 2005.	GHOR
Afronding Project GHOR	- Certificering GHOR - Uitvoering organisatieplan GHOR - Afronding rampprocessen.	2006	GHOR

De overige ondernomen acties die gezet zijn in het kader van genoemde speerpunten worden behandeld in de navolgende hoofdstukken.

Hoofdstuk Ab.4: Pro-actie en preventie

4.1 Doelstelling proactie en preventie

Proactie en preventie zijn gericht op het voorkomen van rampen en zware ongevallen en het beperken van de gevolgen van mogelijke rampen en zware ongevallen. De volgende doelstellingen met betrekking tot proactie zijn omschreven in het RBR:

- Binnen de beleidsplanperiode hebben gemeenten voor 13 op de risicokaart aangegeven ramptypen hun risicoanalyse afgerond. Voor nog 10 ramptypen zal van gemeenten een bijdrage in het aanleveren van informatie worden gevraagd. De resultaten hiervan worden meegenomen in het deelproject risicocommunicatie (zie hoofdstuk 8).
- Binnen één jaar na vaststelling van het RBR heeft de regio een analyse gemaakt van de effecten van incidenten welke in aangrenzende, dus ook Duitse, regio's kunnen plaatsvinden.
- Binnen de beleidsplanperiode hebben de drie hulpdiensten een monodisciplinair beleidsplan proactie en preventie vastgesteld. Vanuit het gegeven dat elke organisatie een andere verantwoordelijkheid heeft op dit terrein wordt niet gekozen voor een multidisciplinair beleidsplan proactie en preventie, maar voor een optimale afstemming van de verschillende plannen op elkaar.

De volgende doelstellingen zijn vastgesteld voor preventie:

- Komen tot een integrale aanpak van preventie met de verschillende ketenpartners.
- In het kader van crisisbeheersing zal aan de hand van 18 ramptypen een analyse gemaakt worden van factoren die hierop van invloed kunnen zijn. Hieruit zullen prioriteiten worden geformuleerd voor het opstellen van multidisciplinaire preventieprojecten.

4.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Het afgelopen jaar heeft de afstemming tussen proactie en preparatie (zowel regionaal als gemeentelijk) in relatie met de mogelijkheden voor de rampenbestrijding een impuls gekregen. Bij grote projecten vanuit proactie wordt reeds incidenteel samengewerkt tussen brandweer, politie en GHOR. Bovenstaande dient structureel plaats te vinden met gemeenten en alle andere relevante veiligheidspartners en de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende disciplines hierin dienen nog te worden vastgelegd.

4.3 Beleidsvoornemens

In het RBR zijn beleidsvoornemens opgenomen met betrekking tot het eerste onderdeel van de veiligheidsketen. Gestreefd wordt te komen tot een continue multidisciplinaire risicoanalyse, waarbij interdisciplinair een regionale beleidslijn proactie en preventie is opgezet. Wat proactie en preventie betreft heerst momenteel een status quo met betrekking tot de in het RBR genoemde multidisciplinaire verkenning naar afstemming tussen multidisciplinair proactie- en preventiebeleid in afwachting van het project Veiligheidsregio Gelderland Midden. Het idee is om op basis van de resultaten van de verkenning een preventieprogramma op te zetten waarmee in enkele jaren tijd de situatie in de regio (zo veel mogelijk) voor alle ramptypen op een hoger veiligheidsniveau kan worden gebracht. In zowel het monodisciplinaire organisatieplan van de brandweer als GHOR is opgenomen dat er een multidisciplinair samenwerkingsverband wordt opgesteld om o.a. structureel de risico's in Gelderland Midden te inventariseren en analyseren en maatregelen te nemen om deze risico's te beheersen. Dit onderdeel wordt meegenomen in de ontwikkelingen rondom de vorming van de veiligheidsregio. Hiervoor zal beleid worden geformuleerd in het nieuwe regionale meerjarenbeleidsplan proactie preventie 2007-2010.

4.4 organisatie

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Risicokaart	Provinciale risicokaart m.b.t. maatramptypen	2006	Multidisciplinair, provincie
Risico-analyse	Analyse van de risico's in de aangrenzende Duitse regio's in samenwerking met de 2 andere regio's in Gelderland	2006	Multidisciplinair, aangrenzende regio's (incl. Duitse).
Afstemming proactie- en preventiebeleid	Verkenning naar afstemming tussen multidisciplinair proactie- en preventiebeleid	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Multidisciplinair
Samenwerking	Vastleggen rollen en verantwoordelijkheden en afstemming tussen proactie en preparatie (zowel regionaal als gemeentelijk) in relatie met de mogelijkheden voor de rampenbestrijding	2006	Multidisciplinair
Multidisciplinair samenwerkingsverband	Structureel risico's in Gelderland Midden inventariseren en analyseren en maatregelen nemen om deze risico's te beheersen	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Multidisciplinair

4.5 Implementatie

In bovenstaand overzicht is vermeld welke afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de implementatie van de proactieve en preventieve activiteiten voortvloeiend uit het RBR. Over nog niet alle onderdelen zijn nadere afspraken gemaakt in verband met de interdependentie van het project Veiligheidsregio Gelderland Midden. In dit stadium is er nog onvoldoende bekend over concrete uitvoering van dit project.

4.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Als gevolg van de koppeling van een aantal proactieve/preventieve activiteiten voortvloeiend uit het RBR aan het project Veiligheidsregio Gelderland Midden is vertraging opgetreden bij de uitvoering ervan.

Hoofdstuk Ab.5: Preparatie

5.1 Doelstelling preparatie

Preparatie omvat de voorbereiding op bestrijding van zware ongevallen en rampen. De voorbereiding op rampenbestrijding is een cyclisch proces dat start met het bepalen van een risicoprofiel van een bepaald gebied en dat eindigt met evaluatie van het gevoerde beleid. Er zijn geen multidisciplinaire doelstellingen ten aanzien van preparatie geformuleerd. Deze doelstellingen worden in de volgende beleidsplanperiode (2009-2012) geformuleerd.

5.2 Rollen en verantwoordelijkheden

De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende disciplines ten aanzien van de basistaken voor preparatie zijn niet expliciet beschreven in één document. Wel zijn de rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de preparatieve onderdelen opleiden en oefenen beschreven in het concept multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan. Voor de overige onderdelen (planvorming, organisatie van de rampenbestrijding, informatievoorziening en evaluatie) zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de te onderscheiden disciplines niet letterlijk beschreven.

Ondanks het ontbreken hiervan wordt er op preparatief gebied veel samengewerkt door de disciplines. De colokatie van de preparatieve afdelingen van de parate diensten vormt hierbij een extra stimulans.

5.3 Beleidsvoornemens

Het onderdeel preparatie vormt in het RBR geen op zich zelf staand hoofdstuk, maar is integraal opgenomen in het plan. De eerste drie speerpunten van hoofdstuk 4 van het RBR verwoorden de beleidsvoornemens met betrekking tot de preparatie (versterken van de ruggengraat van de rampenbestrijding, investeren in intergemeentelijke teams voor de rampenbestrijding en versterken van de informatievoorziening). Zie ook 3.2.

5.4 Organisatie

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
(Provinciaal) Model rampenplan	Aanpassen aan crisisbeheersing en Wkr	Gedeputeerde Staten d.d. 28-05-02. Geactualiseerd in 2005.	Provincie en HGM
Gemeentelijk rampenplan	Aanpassen aan crisisbeheersing en Wkr	01-07-05 (conform Wkr).	Gemeenten
Actualisatie Leidraad Maatramp	Welke ramptypen kunnen zich in welke maatgevende omvang in Gelderland Midden voordoen?	Medio 2007	Multidisciplinair
Actualisatie Leidraad Operationele Prestaties	Welke inzet is nodig en in welke mate is deze beschikbaar? Aanbevelingen rapportage LOP afstemmen met RBR	Medio 2007	Multidisciplinair
Evaluatie en actualisatie 'Structuur en organisatie rampenbestrijding Gelderland Midden'	Aanpassen aan crisisbeheersing, GRIP en overige ontwikkelingen.	Medio 2006	Multidisciplinair
Uniforme GRIP-fasering	Implementatie nieuwe uniforme GRIP-fasering NVBR	01-07-05	Multidisciplinair
Notitie 'Grip op GRIP; multidisciplinaire opschaling in Gelderland Midden'	Aanpassen aan uniforme model GRIP	Medio 2006	Regionale brandweer
Rampbestrijdingsplannen	Aanpassen aan uniforme landelijke GRIP, Wkr en crisisbeleidsplan	01-07-05 (conform Wkr)	Regionale brandweer en gemeenten

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Multidisciplinair Opleidings- en Oefenbeleidsplan	Hoofdlijnen hoe te komen tot de gewenste kwaliteitsverhoging van de ruggengraat van de rampenbestrijding, aan de hand van kaders, eisen en termijnen	In concept gereed. Bestuurlijke vaststelling begin 2006	Multidisciplinair
Monodisciplinaire Opleidings- en oefenbeleidsplannen	Monodisciplinaire uitwerking van opleidings- en oefenbeleid	Medio 2006	Brandweer, GHOR, politie en gemeenten
Opleidings- en oefenplannen	Jaarlijkse multi- en monodisciplinaire uitwerking van de opleidings- en oefenbeleidsplannen	2005 2006 2007 2008	Multidisciplinair
Multidisciplinaire Competentieprofielen	Eisen waaraan de functionarissen behorende tot de ruggengraat dienen te voldoen.	Bestuurlijke vaststelling begin 2006	Multidisciplinair
Monodisciplinaire Competentieprofielen	Eisen waaraan de functionarissen van de ruggengraat dienen te voldoen.	Politie: landelijk Brandweer: 24-08-05 GHOR: landelijk door Raad van RGF'en Gemeenten: begin 2006	Brandweer, GHOR, politie en gemeenten
Organisatieplan GHOR	Monodisciplinaire uitwerking van RBR voor GHOR	Regionaal college Hulpverlening d.d. 09-11-05	GHOR
Organisatieplan brandweer	Monodisciplinaire uitwerking van RBR voor brandweer	Regionaal college Hulpverlening d.d. 09-11-05	Regionale brandweer
Organisatieplan politie	Monodisciplinaire uitwerking van RBR voor politie.	Organisatieplan politie wordt ingebed in bestaande regionale beleidsplan van de politie.	Politie
Opleiden multidisciplinaire rampenstaven	Opleiden multidisciplinaire rampenstaven RBT, ROT, GBT en CoPI	Conform multidisciplinair opleidings- en oefenbeleidsplan	Multidisciplinair
Oefenen multidisciplinaire rampenstaven RBT, ROT, GBT en CoPI	Reguliere jaarlijkse oefeningen RBT, ROT, GBT en CoPI	Conform activiteitschema 2005-2006	Multidisciplinair
Organisatieplan intergemeentelijke teams	Wordt integraal opgenomen in project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Gemeenten
Bestuurlijk convenant inzake coördinatie gemeentelijke processen	Wordt integraal opgenomen in project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Project Veiligheidsregio Gelderland Midden
Organisatorische inbedding Veiligheidsnet	- Afspraken maken voor multidisciplinair gebruik van gegevens. - Alle betrokken partners adviseren analoge gegevens te digitaliseren en beschikbaar te stellen ten behoeve van de rampenbestrijding in proactieve, preventieve en repressieve fase. - Investeren in kennis en opleiding op het gebied van geografische informatie	Participatie in landelijke ontwikkelingen	Multidisciplinair en provincie
Vorbereiding op grote publieksevenementen	Multidisciplinaire risico-inventarisatie en ontwikkeling draaiboeken bij grote publieksevenementen	Continu proces afhankelijk van publieksevenementen	Multidisciplinair

5.5 Implementatie

Bovenstaand overzicht geeft aan welke afspraken zijn gemaakt omtrent de implementatie van de preparatieve activiteiten voortvloeiend uit het RBR. Deze activiteiten zijn, indien relevant, ook genoemd in de monodisciplinaire organisatieplannen. De coördinatie van de uitvoering van het project Uitvoering RBR ligt bij de werkgroep rampenbestrijding. Deze multidisciplinaire werkgroep valt in de organisatorische structuur onder het multidisciplinair directieoverleg MD₂O. Bij de uitvoering van de preparatieve activiteiten spelen de preparatieve afdelingen van de parate diensten en de ambtenaren openbare veiligheid van de gemeenten een grote rol. De colokatie van de preparatieve afdelingen Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), Rampenbestrijding en Grootschalig Optreden (RGO) van de brandweer en Bureau Conflict- en Crisisbeheersing (CCB) van de politie leidt tot snelle en doeltreffende onderlinge samenwerking op het gebied van preparatie.

5.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Er zijn een tweetal ontwikkelingen die beschouwd kunnen worden als knelpunt waardoor de regio er niet in slaagt de beleidsvoornemens tijdig te realiseren:

Versterking intergemeentelijke teams

Bij de vaststelling van de rampbestrijdingsstructuur Gelderland Midden in oktober 2003 is bepaald dat er intergemeentelijke teams opgezet moeten worden voor de processen voorlichting, opvang en verzorging en CRIB. Dit is een langlopend traject gebleken. De wil is aanwezig, maar door het grote aantal partners en de verdeelde verantwoordelijkheid is het traject nog niet goed van de grond gekomen. Er is nu besloten het onderdeel mee te nemen in het project Veiligheidsregio Gelderland Midden.

Landelijke ontwikkelingen geografische informatie

Er is gekozen de in de regio aanwezige ervaring in te zetten op participatie in landelijke projecten. Dit kan mogelijk leiden tot vertraging, maar heeft als voordeel niet op een eiland te werken.

Hoofdstuk Ab.6: Repressie

6.1 Doelstelling repressie

Repressie betreft het daadwerkelijk optreden in geval van een incident, zwaar ongeval of ramp. In het RBR is het onderdeel repressie niet aan bod gekomen. Er is impliciet gekozen om dit onderdeel van de veiligheidsketen in de beleidsperiode 2005-2008 geen bijzondere beleidsmatige aandacht te schenken. In het RBR zijn dus ook geen doelstellingen geformuleerd met betrekking tot repressie. Deze doelstellingen worden in de volgende beleidsplanperiode (2009-2012) geformuleerd.

6.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Ondanks het ontbreken van beleidsmatige aandacht voor het onderdeel repressie heeft de regio wel de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van de onderscheidene disciplines ten aanzien van de repressieve basistaken beschreven. Deze zijn terug te vinden in het rapport Structuur en organisatie rampenbestrijding Gelderland Midden, Grip op GRIP en de diverse rampenplannen.

Als gevolg van het overgaan naar het landelijke uniforme GRIP-model per 1 juli 2005 dienen de diverse rapporten nog te worden geactualiseerd.

Hoofdstuk Ab.7: Nazorg

7.1 Doelstelling nazorg

Nazorg betreft het geheel van maatregelen om te komen tot een terugkeer naar de normale situatie. Nazorg moet beschouwd worden als een continu doorlopend proces dat zich in tijd kan uitstrekken tot ver na de ramp.

In het RBR is het onderdeel nazorg in zijn geheel niet aan bod gekomen. Er is impliciet gekozen om aan dit onderdeel van de veiligheidsketen in de beleidsperiode 2005-2008 geen bijzondere beleidsmatige aandacht te schenken.

In het RBR zijn dan ook geen doelstellingen geformuleerd met betrekking tot nazorg. Deze doelstellingen worden in de volgende beleidsplanperiode (2009-2012) geformuleerd.

7.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Hoewel er geen beleidsmatige aandacht aan het onderdeel nazorg is geschonken, zijn er wel rollen en verantwoordelijkheden van verschillende disciplines ten aanzien van evaluaties van incidenten beschreven in de gezamenlijke procedure Multidisciplinaire evaluatiesystematiek brandweer-, GHOR-, politie- en gemeentelijk optreden in GRIP1 en 2.

7.3 Beleidsvoornemens

De regio heeft ten aanzien van nazorg alleen beleidsvoornemens ten aanzien van incidentevaluatie geformuleerd. Op 15 december 2004 is de evaluatiesystematiek vastgesteld door het Regionaal college Hulpverlening Gelderland Midden. Op basis van de ervaringen opgedaan in 2004 en naar aanleiding van een bespreking met de Inspectie van Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) is de systematiek eind van dat jaar geoptimaliseerd. Het uiteindelijke doel van de evaluatiesystematiek is het verbeteren van de kwaliteit van de bestrijding van calamiteiten, zware ongevallen en rampen. Met de evaluatiesystematiek wordt het mede mogelijk de besturen systematisch en professioneel te

informereren. De evaluatie resulteert in een evaluatierapport waarin conclusies en aanbevelingen worden gedaan. De uitvoering van de evaluatiepunten wordt bewaakt middels een centraal overzicht van de openstaande acties van alle incidenten en periodieke rapportage hiervan aan diverse (mono- en multidisciplinaire) gremia. In dit overzicht worden ook leermomenten uit externe evaluaties en uit oefeningen opgenomen.

7.4 Organisatie

De evaluatiesystematiek is gerelateerd aan de GRIP-fasering. Afhankelijk van de GRIP-fasering wordt de functie van initiatiefnemer, opdrachtgever en evaluatieleider ingevuld. Alle multidisciplinaire organisatorische afspraken zijn vastgelegd in de procedure. Sinds de invoering van de systematiek (2004) zijn tot op heden een achttal evaluaties conform de procedure uitgevoerd.

7.5 Implementatie

De inzet van mensen en middelen vanuit de verschillende disciplines bij incidentevaluaties is bestuurlijk vastgesteld en dus gegarandeerd. Alle betrokkenen leveren hun bijdrage voor de totstandkoming van het eindproduct; het evaluatierapport.

7.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Er zijn geen knelpunten of tekortkomingen waardoor de regio er niet in slaagt de beleidsvoornemens te realiseren.

Hoofdstuk Ab.8: Kwaliteitsborging

8.1 Visie op kwaliteit

De in het RBR genoemde doelstellingen van kwaliteitszorg zijn de volgende:

- Het realiseren en implementeren van een planning- en controlcyclus voor de rampenbeheersing
- Het RBR 2009-2011 zal bestaan uit een evaluatie van het RBR 2005-2008 (aan de hand van de plan-do-check-act-cyclus) en een actualisatie van de beleidsvoornemens.

8.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Iedere discipline levert haar bijdrage aan de nieuwe planning- en controlcyclus rampenbestrijding door middel van het opstellen van vierjaarlijkse monodisciplinaire organisatieplannen¹, het leveren van een bijdrage aan het opstellen van de multidisciplinaire jaarlijkse bestuurlijke rapportage en de actualisatie van het vierjaarlijkse RBR.

8.3 Beleidsvoornemens

Naast het noemen van doelstellingen ten aanzien van kwaliteitsborging zijn er geen expliciete beleidsvoornemens geformuleerd voor dit onderwerp.

Hoofdstuk Ab.9: Communicatie

9.1 Doelstelling communicatie

In de ontwikkeling van rampenbestrijding naar crisisbeheersing, het vastgestelde ambitieniveau in het RBR, zijn verschillende speerpunten geformuleerd die, in samenhang met elkaar, bij moeten dragen aan het verminderen van de effecten van een ramp door het vergroten van de zelfredzaamheid van de burger. De volgende doelstellingen zijn geformuleerd ten aanzien van communicatie:

- Het ontwikkelen van een regionaal communicatieplan dat aansluit op de aanbevelingen van het nationale Expertisecentrum voor Risico- en Crisiscommunicatie.
- Het onderzoeken van de wijze waarop de risico- en crisiscommunicatie binnen de regio het beste aangestuurd kan worden.

¹ Voor de politie is er landelijk voor gekozen het organisatieplan in te bedden in het bestaande regionale beleidsplan van de politie. In het Landelijk Kader van de ministers van BZK en Justitie en de korpsbeheerders is in dit verband opgenomen dat het Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing van de politie in 2006 multidisciplinair van karakter zal zijn.

9.2 Rollen en verantwoordelijkheden

De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende disciplines ten aanzien van communicatie zijn niet beschreven. Dit gebeurt in het nog op te stellen regionaal communicatieplan.

9.3 Beleidsvoornemens

In de bestuurlijke verkenning van het ambitieniveau is voorgesteld om de communicatie over de gehele veiligheidsketen heen regionaal te managen. Een inspanning waarbij de activiteiten van de gemeentelijke functionarissen worden afgestemd, ondersteund en waar nodig bijgestuurd, is een dringend noodzakelijke verbetering. Tevens is deze coördinatie nodig om de noodzakelijke competenties van de voorlichters te ontwikkelen.

9.4 Organisatie

Door middel van het opstellen van een bestuurlijk convenant en organisatieplan intergemeentelijk team voorlichting en het opstellen van een regionaal communicatieplan worden de beleidsvoornemens uitgevoerd.

De bestuurlijke kaders voor deze activiteiten worden gegeven via het project Veiligheidsregio Gelderland Midden.

Plan / activiteit	Inhoud	Vaststelling/Gereed d.d.	Uitvoering
Bestuurlijk intergemeentelijk voorlichting convenant team	Wordt integraal opgenomen in project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Project Veiligheidsregio Gelderland Midden
Organisatieplan intergemeentelijk voorlichting team	Wordt integraal opgenomen in project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Gemeenten
Regionaal communicatieplan	Crisiscommunicatie dient regionaal gecoördineerd te worden d.m.v. opstelling van een communicatieplan	Afhankelijk van project Veiligheidsregio Gelderland Midden	Multidisciplinair

9.5 Implementatie

Er zijn nog geen nadere afspraken gemaakt of een plan van aanpak opgesteld.

9.6 Inhoudelijke knelpunten en oplossingsrichtingen

Als gevolg van de koppeling van de communicatie-activiteiten voortvloeiend uit het RBR aan het project Veiligheidsregio Gelderland Midden kan mogelijk vertraging optreden bij de uitvoering ervan.

Hoofdstuk Ab.10: Financiën

10.1 Uitgaven en inkomsten

In een bijlage van het RBR wordt inzicht gegeven in de inkomsten en uitgaven van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de (regionale) brandweer, beide onderdeel van Hulpverlening Gelderland Midden. Voor de verschillende inkomsten en uitgaven van Hulpverlening Gelderland Midden wordt verwezen naar het RBR.

Een financieel overzicht van de politie ontbreekt evenals een bijlage met financiële gegevens van de gemeenten, waaruit blijkt hoeveel geld besteedt wordt aan de rampenbestrijding. De reden is dat de wijze waarop elke gemeente budget toebedeelt aan de begrotingspost rampenbestrijding zodanig verschilt dat onderlinge vergelijking onmogelijk is.

Eveneens ontbreekt in het RBR een financiële onderbouwing van de uit het beheersplan voortvloeiende maatregelen en activiteiten. De financiële consequenties van de in het RBR en in de bijlagen beschreven activiteiten worden opgenomen in de productenboeken behorende bij de jaarplannen van de betreffende disciplines.

10.2 Verwachte ontwikkelingen voor de komende vier jaar

Als doelstelling met betrekking tot financiën wordt in het RBR genoemd dat inzicht verworven dient te worden in financiële verschillen tussen gemeenten onderling en operationele diensten gebaseerd op een eenduidige beschrijving van de producten voor de rampenbestrijding c.q. crisisbeheersing.

Ondanks het bestuurlijke besluit voorlopig de nullijn te handhaven op financieel gebied heeft het Regionaal college Hulpverlening besloten om met ingang van 2006 ten aanzien van de GHOR-taken extra middelen beschikbaar te stellen om de uitvoering van deze taak te versterken.

10.3 Overige inkomsten

Naast de reguliere inkomsten (onder andere bijdragen per inwoner, rijksbijdrage, bijdrage ziektekostenverzekeraars) zijn er geen extra inkomstenbronnen te verwachten.

10.4 Geplande versus gerealiseerde bijdragen

Door BZK zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld ten bate van het project Multidisciplinair oefenen en trainen met behulp van virtual reality (€ 96.559).

Daarnaast is in 2005 een additionele subsidie verstrekt ten bate van de vorming van veiligheidsregio's ter hoogte van € 100.000. Er is bij BZK een projectplan ingediend ten behoeve van de subsidie 2006 (€ 150.000) voor het project veiligheidsregio's.

Ac: Regio Gelderland-Zuid

Hfdst. Ac.1: Missie en visie

In het regionaal beheersplan rampenbestrijding is de volgende missie opgenomen: *"De veiligheidsregio Gelderland-Zuid wil rampen en zware ongevallen op een doelmatige en effectieve wijze voorkomen, beperken en bestrijden. Veiligheidsvraagstukken worden integraal benaderd, door per vraagstuk alle relevante actoren bij het formuleren van oplossingen te betrekken."*

In 2005 is actief gewerkt aan de realisatie van deze missie door middel van het project Veiligheid Op Niveau (VON). Dit project beoogt om vanuit de inhoud vorm te geven aan de veiligheidsregio en uitwerking te geven aan het kabinetsstandpunt veiligheidsregio's van BZK. Er zijn acht projecten gestart voor specifieke thema's. Voor elk project is een projectgroep gestart met vertegenwoordigers uit de parate diensten, gemeenten en het bestuur. Hierin is eerst een analyse gemaakt van de huidige stand van zaken in de multidisciplinaire samenwerking en is vervolgens beschreven welke verbeterpunten er zijn en hoe deze gerealiseerd kunnen worden. Dit is gebeurd voor de volgende onderwerpen:

1. risicobeheersing;
2. ontwikkeling rode kolom;
3. multidisciplinaire informatievoorziening;
4. gemeenschappelijke meldkamer;
5. evaluatie hoofdstructuur rampenbestrijding;
6. versterking groene kolom;
7. versterking witte kolom;
8. oefenen en leren.

Wat er inhoudelijk is gedaan binnen deze deelprojecten, kunt u teruglezen onder het hoofdstuk preparatie.

Naast een missie bevat het regionaal beheersplan ook een tweeledige visie. *"Het ambitieniveau voor de komende vier jaar richt zich op een substantiële verbetering van de voorbereiding op en de uitvoering van de bestrijding van crises" en "De doelstelling voor de periode 2005 – 2008 is zorgen dat afgesproken taken worden uitgevoerd en dat de taken goed geregeld zijn. Vandaar de ondertitel van het beheersplan: 'De basis op orde'".*

Wat betreft het uitgangspunt "de basis op orde" kan het volgende worden gemeld.

Nadat in 2005 de gemeenten instemden met een uitbreiding van de bijdrage aan de GHOR en een onttrekking aan de reserve is door de druk van de actualiteit (griepandemie, evenementen rond Nijmegen 2000, start kwaliteitsmanagementsysteem) het accent te zeer blijven liggen bij de beantwoording aan deze actualiteit en is (mede) door trage invulling van de vacature de geplande versterking medio 2006 nog niet gerealiseerd. Overigens is ook de voorziene onttrekking aan de reserves uitgebleven.

In 2007 en begin 2008 zal een inhaalslag gemaakt worden. Dat vertaalt zich met name in activiteiten op het terrein van preparatie en veiligheidsketen. In het jaar 2007 stelt de GHOR zich centraal speerpunt "het eigen huis orde krijgen".

De politie worstelt met de inbedding van het beoefenen van crisis- en conflictsituaties in haar eigen organisatieprocessen. De politie oefent wel in politietoetreden, maar niet in het optreden in rampenscenario's. Het mee oefenen met de andere diensten kost tijd en geld, terwijl dit niet terugkomt in het afgesloten prestatiecontract met BZK.

De gemeenten hebben in een overleg van alle gemeentesecretarissen geconcludeerd dat zij behoefte hebben aan regionale samenwerking op het gebied van rampenbestrijding. Hiervoor wordt voorgesteld het veiligheidsbureau groene kolom in het leven te roepen, waarin een coördinerend ambtenaar openbare veiligheid (AOV) en een coördinerend gemeentesecretaris uitvoering geven aan een regionaal werkplan dat wordt opgesteld door het collectief van gemeenten om hun positie regionaal te versterken.

Hfdst. Ac.2: Profiel

In dit hoofdstuk van het regionaal beheersplan rampenbestrijding wordt uitgebreid ingegaan op de bestuurlijke en organisatorische opbouw van de rampenbestrijding in Gelderland-Zuid met als achterliggende gedachte: "kan de regio een grootschalig incident of ramp bestuurlijk en organisatorisch managen?". In de afgelopen anderhalf jaar is verder gebouwd aan de professionaliteit en werkbaarheid van deze structuur. Een belangrijke bestuurlijke verandering die tot stand is gekomen, is de uittrekking van de gemeente Mook en Middelaar uit de hulpverleningsregio Gelderland-Zuid. Dit is per 1 januari 2006 gebeurd. De gemeente Mook & Middelaar was een incongruentie in de regio, omdat de gemeente geen onderdeel uitmaakte van de politieregio Gelderland-Zuid maar wel van de hulpverleningsregio Gelderland-Zuid. Vanaf 1 januari 2006 zijn de grenzen van de politieregio en de hulpverleningsregio gelijk. De op ambtelijk niveau functionerende projectgroep rampenbeheersing is in 2005 ontbonden, na het voltooien van het regionaal beheersplan rampenbestrijding 2005-2008. De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding werden vanaf half 2005 ook opgenomen in het project Veiligheid Op Niveau. Begin 2006, ontstond toch de behoefte om op tactisch niveau een overlegorgaan in te stellen op het gebied van rampenbestrijding. In maart heeft het DTV besloten tot het instellen van de regiegroep rampenbestrijding. Hierin zitten de verantwoordelijke leidinggevendenden van de politie, brandweer en GHOR en de coördinerend gemeentesecretaris. De regiegroep heeft de volgende taken als opdracht gekregen:

- De kaderstelling van het veiligheidsbureau.
- Als opmaat naar de Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid een knelpuntenanalyse maken en een plan van aanpak om te komen tot verbeteringen in de regio.
- Actualisatie van de beleidsmatige planvorming op het gebied van rampenbestrijding.
- De multidisciplinaire regie voeren op de uitvoering van het regionaal beheersplan rampenbestrijding.

Het regionaal beheersplan rampenbestrijding 2005-2008 is overigens getoetst door Gedeputeerde Staten van Gelderland en februari 2006, met inhoudelijke feedback aan de regio Gelderland-Zuid geretourneerd. De zienswijze van Gedeputeerde Staten wordt gedeeld door de regio Gelderland-Zuid en de hieruit volgende consequenties worden in de actualisatie van het beheersplan (najaar 2006) meegenomen. De afstemming met bestuurlijk partners over bijstandsafspraken is op diverse manieren geregeld. Met betrekking tot de omliggende hulpverleningsregio's in Limburg, Gelderland, Noord-Brabant en Zuid-Holland is altijd de landelijke regeling van de brandweercompagnieën van kracht. Met betrekking tot de Duitse burenen zijn er bestuurlijke (wederzijdse bijstandsverlening bij het bestrijden van rampen en zware ongevallen 1988) en operationele afspraken (burenhulp grensgemeenten).

Verder zijn er met allerlei partners operationele (bijstands)afspraken vastgelegd in specifieke procedures en in de kazernevolgorde-tabellen van de gemeenschappelijke meldkamer.

In 2005 heeft de brandweer een project afgerond over grensoverschrijdende samenwerking met de regio Kreis Kleve. De politie oefent geregeld met haar collega's in Duitsland en hanteert verder de uitgangspunten van het verdrag van Schengen waarin de wederzijdse bevoegdheden zijn bepaald.

De bovenregionale bijstandsafspraken op het gebied van ambulancehulpverlening zijn gewaarborgd door middel van het ambulancebijstandsplan. De GHOR heeft zelf geen afspraken met de Duitse partners. De RAV heeft wel grensoverschrijdende afspraken, evenals het traumacentrum. Op het gebied van communicatie zijn Duitse mobilifoons geplaatst in de voertuigen van de geneeskundige combinatie en officier van dienst geneeskundig.

Hfdst. Ac.3: Zorgniveau

In het regionaal beheersplan rampenbestrijding 2005-2008 is aangegeven wat de belangrijkste ramptypen zijn voor de regio Gelderland-Zuid. Tevens zijn de risico's van omliggende regio's (inclusief Kreis Kleve) geanalyseerd. De Leidraad Maatramp is bestuurlijk vastgesteld in juli 2001.

Zoals reeds in het beheersplan rampenbestrijding is aangegeven, wordt de Leidraad Operationele Prestaties niet gehanteerd voor de daadwerkelijke definiëring van het zorgniveau en ambitieniveau van de regio Gelderland-Zuid. Wel is geconstateerd dat er behoefte is aan een duidelijk benoemd ambitieniveau. In de herziening van het regionaal beheersplan rampenbestrijding zal nader worden uitgewerkt hoe dit verder wordt opgepakt.

Hfdst. Ac.4: Pro-actie en preventie

Zoals ook vermeld in het regionaal beheersplan rampenbestrijding, gaan wij niet in op het onderdeel " (brand)preventie". Dit taakveld is veelal monodisciplinair en niet gericht op de rampenbestrijding. De doelstelling van proactie is het wegnemen van structurele, voorzienbare risico's. In het beheersplan zijn een aantal speerpunten benoemd, te weten externe veiligheid, het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen en risicocommunicatie. Hier is de afgelopen periode ook met name op geïnvesteerd. De rol van de regionale brandweer op het gebied van proactie is wettelijk verankerd. Daarnaast zijn de rollen en verantwoordelijkheden beschreven in de begroting van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening & Veiligheid. Uitvoering van taken op het gebied proactie vinden plaats onder regie van de regionale brandweer, maar bij andere diensten, zoals de GHOR en gemeenten wordt wel informatie ingewonnen om een multidisciplinair advies uit te kunnen brengen. De trekkersrol die ook is omschreven in het regionaal beheersplan rampenbestrijding, is hiermee vormgegeven. Op het gebied van risicobeheersing is een multidisciplinair project van start gegaan in het kader van Veiligheid Op Niveau. In dit project is met alle betrokken partijen een analyse gemaakt van het taakveld en zijn afspraken gemaakt over verdere multidisciplinaire en regionale samenwerking. Hiermee zijn de beleidsvoornemens op het gebied van proactie versterkt. De feitelijke uitvoering van de conclusies van het project moet halverwege 2006 verder in gang worden gezet. De functie van secretaris voor het betreffende project moet opnieuw worden ingevuld. Zodra dit is gebeurd, wordt verder uitvoering gegeven aan de afspraken. De regionale brandweer heeft geormerkte formatie op het gebied van proactie. Voor de GHOR en politie is dat niet het geval. Beide diensten verrichten werk op dit terrein, maar het maakt onderdeel uit van bredere functies. Op het gebied van proactie is beperkte formatie beschikbaar. De regionale brandweer heeft dan wel specifiek formatie voor dit taakveld, maar het is goed mogelijk dat de vraag op dit taakveld groter zal worden in het komend jaar. Dat betekent dat keuzes gemaakt moeten worden. Op dit moment is nog niet voldoende in beeld hoe dit zich ontwikkelt. Op het moment dat dat wel duidelijk is, zal bekeken worden of de formatie uitgebreid kan worden. Van de huidige formatie wordt 1 fte gefinancierd door middel van subsidie van de provincie Gelderland in het kader van Programma Financiering Externe Veiligheid en 1 fte vanuit de eigen begroting.

Hfdst. Ac.5: Preparatie en repressie

Preparatie is het geheel van activiteiten om tot een effectieve, veilige en doelmatige inzet (= repressie) te komen. Preparatie is onder te verdelen in planvorming, opleiding, oefening en materiële voorzieningen.

Preparatie is voorbereiding op de rampenbestrijding pur sang. Het is dan ook niet vreemd dat de grootste hoeveelheid beleidsvoornemens in het regionaal beheersplan rampenbestrijding bij dit onderdeel zijn ondergebracht.

De meeste beleidsvoornemens hebben een looptijd van vier jaar. De huidige stand van zaken zal hieronder uiteen worden gezet.

5.1 Project Veiligheid Op Niveau

De opzet en doelstelling van het project Veiligheid Op Niveau is reeds uitgebreid besproken in hoofdstuk 1. In december 2005 is een twee daagse bestuursconferentie georganiseerd waarop de tussenresultaten van de projecten zijn gepresenteerd en besproken met de bestuurders. In het kort zijn de volgende afspraken gemaakt:

ad 1 Risicobeheersing

- Op het gebied van externe veiligheid wordt een regionaal toetsingsbeleid ontwikkeld voor gemeentelijke lokatiebeslissingen.
- Er wordt een evenementenkalender ontwikkeld en er wordt een model evenementenbeleid voor gemeenten opgesteld.

ad 2 Ontwikkeling rode kolom

- Clusteren van brandweerkorpsen voortzetten in huidig tempo, geen regionale regie.
- Kwaliteit regionaal borgen en toetsen op het gebied van personeel, materieel en organisatie. Hiervoor worden audits ontwikkeld en convenanten gesloten om afspraken te borgen.
- Op het gebied van inkoop, onderhoud en oefenen regionaal standaardiseren en beheren.
- Uitwerken van de lokale en regionale preventietaak.
- Geen personeel in regionale dienst.

ad 3 Informatievoorziening en meldkamer

- Het model van een gemeenschappelijke meldkamer met een front- en backoffice wordt uitgewerkt, waarbij de meldkamer onder eenhoofdige leiding staat en een eigenstandige positie krijgt.
- Informatiemanagement wordt gezamenlijk georganiseerd.

ad 4 Evaluatie hoofdstructuur rampenbestrijding

- De rol van gezagdrager en voorzitter van het beleidsteam moet worden gescheiden.
- De positie van de loco-burgemeester wordt uitgewerkt.
- Informatie bij terreurdreiging wordt georganiseerd.
- Oefenen moet competentiegericht worden opgezet.

ad 5 Versterking groene kolom

- De rampbestrijdingsorganisatie wordt versterkt door pools van gemeenten te vormen en die te professionaliseren.
- De positie en bevoegdheden van de coördinerend gemeentesecretaris worden vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
- Het regionaal georganiseerde proces voorlichting wordt uitgewerkt.
- Voor opleiden en oefenen wordt uitgewerkt welke teams tot welk niveau moeten worden geoefend.

ad 6 Oefenen en leren

- De regio Gelderland-Zuid gaat competentiegericht opleiden en oefenen.
- Er wordt een uitwerking gemaakt van het leeragentschap.

ad 7 Organisatie

- Op het gebied van multidisciplinaire samenwerking wordt een veiligheidsbureau opgericht waarin een aantal mensen per kolom wordt gedetacheerd.

De projectengroepen gaan in 2006 aan de slag met het uitwerken van bovenstaande afspraken. Daarna wordt de implementatie overgedragen aan de betrokken organisaties. Het op te richten veiligheidsbureau zal ook een belangrijke taak krijgen in de uitvoering van Veiligheid Op Niveau. In de actualisatie van het organisatieplan brandweer en GHOR 2005 - 2008 worden afspraken verder uitgewerkt.

ad 8 Versterking witte kolom

- In het kader van de versterking van de witte kolom zijn door de RGF en directeuren GGD Rivierenland en GGD regio Nijmegen een aantal opties voor bestuurlijke samenwerking tussen GGD en GHOR en de aansturing van het bedrijf (het bestuurlijk opdrachtnemerschap) uitgewerkt. Het bestuur van de GGD regio Nijmegen heeft te kennen gegeven onvoldoende argumenten te zien om te fuseren met de GGD Rivierenland.

5.2 Planvorming

In de rapportageperiode is het regionaal model rampenplan herzien en zijn zeven deelplannen, met name de brandweerprocessen geactualiseerd en vastgesteld. Tevens is de GRIP-procedure vernieuwd. Het nieuwe rampenplan is per 1 juli 2005 vastgesteld door de deelnemende gemeenten. Tegelijkertijd is de aangepaste GRIP-procedure in werking getreden.

Op het gebied van rampbestrijdingsplannen zijn de plannen voor overstroming en dijkdoorbraak, LPG en ammoniak geactualiseerd en vastgesteld. Het rampbestrijdingsplan Betuweroute is nog niet afgerond. Dit plan maakt onderdeel van het project Railplan en heeft tot doel een uniforme, eenduidige operationele en multidisciplinaire voorbereiding van de hulpverlening bij incidenten en calamiteiten op de HSL-Zuid en de Betuweroute te realiseren voor ingebruikname van beide spoorwegen per 2007. In dit multidisciplinaire project wordt op centraal niveau producten ontwikkeld die op regionaal en lokaal niveau geïmplementeerd moeten worden, waaronder het rampbestrijdingsplan. Alle betrokken diensten en gemeenten hebben in de afgelopen periode een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van deze producten.

In 2005 is na opdracht van het ministerie van VWS door de GHOR met alle ketenpartners, zowel mono- als multidisciplinair gewerkt aan het opstellen van de draaiboeken influenzapandemie. Begin 2006 heeft de inspectie van volksgezondheid de regio een voldoende gegeven voor de uitwerking van de draaiboeken waarmee de voorbereiding is geborgd.

Na behoorlijk wat inspanning van politie en brandweer is het nieuwe Regionaal Operationeel Centrum in het hoofdbureau van de politie Gelderland-Zuid sinds maart 2005 een feit. Dit is een belangrijke stap voorwaarts geweest en vervolgens is ook de achterstand op oefengebied gedeeltelijk ingelopen. Alle sleutelfunctionarissen zijn inmiddels geoefend, maar er is nog geen sprake van routine. Daarnaast hebben we te maken met een groot bestand aan op te leiden functionarissen, met regelmatige personele wisselingen. De sectie operationele informatievoorziening van het ROT, die tijdens crisis en rampen informatie verzamelt, analyseert en distribueert, is ook nog niet voldoende geoefend.

Afspraken voor een uitwijklocatie zijn op ambtelijk niveau gemaakt met regio Gelderland-Midden. Deze pragmatische afspraken zijn niet nader uitgewerkt in plannen of draaiboeken. Er zijn geen afspraken gemaakt met andere regio's voor een uitwijklocatie wanneer zowel het ROC van Gelderland-Midden als Gelderland-Zuid getroffen zou worden door een ramp. Verder zijn alle werklocaties voor verschillende staven van het ROT gerealiseerd.

Het beleidsvoornemen met betrekking tot de internationale bijstand is meer als mededeling dan als voornemen opgenomen in het beheersplan.

Het referentiekader CCB (conflict en crisisbeheersing) is zowel in de regio Gelderland-Zuid als in Gelderland-Midden ingevoerd. Beide regio's werken intensief samen. Momenteel wordt eraan gewerkt om gezamenlijke SGBO's in te richten.

Het afgelopen jaar hebben beide regio's samen twee oefeningen gehouden. Dit heeft geleid tot een betere afstemming van enkele processen. Dit zal worden voortgezet.

In het project Veiligheid Op Niveau zijn diverse actiepunten benoemd voor de versterking van de groene kolom (de gemeenten). Omdat met de bestaande gemeentelijke formatie op het gebied van rampenbestrijding hier niet direct uitvoering aan gegeven kan worden, is hiervoor subsidie aangevraagd in het kader van de stimuleringsregeling veiligheidsregio's van BZK.

5.3 Opleiden

Het meerjarenopleidingsplan is nog niet afgerond. Naar verwachting zal dit pas in 2007 het licht zien. op dit moment wordt er gewerkt met een praktisch jaarlijks opleidingsplan.

Alle functionarissen met een rol in de rampenbestrijding hebben een basisopleiding OCR (opleiding crisisbeheersing en rampenbestrijding) gevolgd. De regio loopt achter in het opleiden van functionarissen in de aanvullende OCR-modulen. Er wordt onderzocht of de opleidingen door een ander instituut verzorgd kunnen worden. Dit omdat de OCR-modulen zowel inhoudelijk als organisatorisch verbeterd moeten worden.

De werkgroep Opleiden Oefenen Gemeenten (OOG) heeft in 2005 namens alle gemeenten een contract afgesloten met de NAOV (netwerk ambtenaren openbare veiligheid) om instructiebijeenkomsten te organiseren voor de gemeentelijke deelprocessen. Er wordt per deelproces een instructiedag georganiseerd voor de gemeentelijke medewerkers die een rol vervullen in het betreffende proces. Deze bijeenkomsten hebben voor een deel al plaatsgevonden in 2005 en staan verder in 2006 gepland.

5.4 Oefenen

Het meerjaren oefenbeleidsplan is nog niet afgerond. In het kader van het project veiligheid op niveau houdt een werkgroep zich bezig met het inpassen van een andere visie op oefenen: van scenariodenken naar competentiegericht.

De werkgroep heeft begin 2006 besloten te starten met een pilot voor competentiegericht oefenen van het RBT onder externe begeleiding. Het doel van deze pilot is enerzijds te toetsen of het concept van competentiegericht oefenen inhoudelijk bevalt en anderzijds inzicht te krijgen in de hoeveelheid tijd en geld hiermee gemoeid gaat.

De werkgroep Opleiden Oefenen Gemeenten (OOG) heeft in 2005 de opzet van de oefening voor de gemeentelijke rampen management teams (GRMT's) ontwikkeld. De ambtenaren openbare veiligheid hebben aan de hand van dit scenario de oefening in hun eigen gemeente begeleid.

Voor 2006 heeft de werkgroep OOG een contract afgesloten met een extern bureau om de GRMT oefening te ontwikkelen en per gemeente te begeleiden.

De volgende gemeenten hebben in 2005 een GRMT oefening gehouden: Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Groesbeek, Heumen, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, Ubbergen, West Maas en Waal en Wijchen.

In de overige gemeenten (Geldermalsen, Neerijnen, Lingewaal, Zaltbommel, Millingen aan de Rijn en Maasdriel) is dus in 2005 geen GRMT oefening gehouden.

5.5 Gemeenschappelijke meldkamer

De belangrijkste multidisciplinaire activiteit in 2005 was de afronding van de gefaseerde invoering van C2000. Dit gebeurde uiteindelijk zonder al teveel operationele problemen. De dekkingsproblemen in het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis en het Gymnasion in Nijmegen zijn uiteindelijk opgelost. Tevens zijn de voorbereiding begonnen voor het in gebruik nemen van het P2000, het digitale alarmeringssysteem. Ook de invoering van het GMS, geïntegreerd meldkamersysteem is redelijk probleemloos verlopen. Er is veel tijd en energie gestopt in de verdere ontwikkeling van de, in oktober 2003, gecolokeerde, gemeenschappelijke meldkamer. Er is een multidisciplinaire regiegroep GMK ingevoerd die een aantal ontwikkelopdrachten heeft meegekregen. Onder de regiegroep zijn een viertal werkgroepen ingericht voor de onderwerpen organisatieontwikkeling, financiën, technisch beheer en multidisciplinaire samenwerking.

5.6 Project Viking

Voor de Regio Gelderland-Zuid is het project Viking inmiddels een belangrijk onderwerp geworden. Project Viking beoogt een internationaal hoogwater-managementsysteem in het leven te roepen, gegrond op het pionierswerk uit project Poldevac. Daarnaast wordt met betrokken partners geïnvesteerd in opleiding, training en oefening rondom dit systeem. In samenwerking met provincie, de waterschappen, Rijkswaterstaat, de EU-regio en veel Duitse partners is een omvangrijk project opgetuigd om dit begin 2007 gerealiseerd te hebben. In het afgelopen jaar heeft de ontwikkeling van de software vertraging opgelopen. Er zijn oefeningen georganiseerd met financiële en personele bijdrage van de projectorganisatie Viking. In april en mei 2005 hebben zowel drie RBT oefeningen als drie ROT oefeningen plaatsgevonden. In november 2005 is één grote oefening georganiseerd waarbij zowel een RBT, een ROT als drie GRMT's geoefend zijn. Op 16 en 17 mei 2006 zijn de laatste oefeningen in dit kader gehouden, een interregionale en binationale ROT oefening en een RBT oefening.

Hfdst. Ac.6: Nazorg

De doelstelling van nazorg is om het geheel van activiteiten te organiseren dat noodzakelijk is om na een calamiteit terug te keren naar de reguliere gang van zaken. Hiertoe zijn in de afgelopen periode een aantal ontwikkelingen in gang gezet.

Nazorg: incidentevaluatie.

De regionale brandweer heeft besloten om een medewerker Trainen en Leren te werven; een zogenaamde leeragent. Deze keuze is mede beïnvloed door de inhoud van het rapport "Veiligheidsbewustzijn bij brandweerpersoneel" van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. De leeragent beoordeelt onder andere de wijze waarop de bestrijding van een bepaald incident heeft plaatsgevonden en trekt daar lessen uit ter verbetering van de incidentbestrijding. Daarnaast is een notitie geschreven over de opzet van een veiligheidsbureau in Gelderland-Zuid. Hierin zouden alle multidisciplinaire taken op het gebied van de rampenbestrijding gezamenlijk worden uitgevoerd door de betrokken diensten. Ook het aspect incidentevaluatie wordt daarin meegenomen. Over het veiligheidsbureau vindt in het voorjaar van 2006 bestuurlijke besluitvorming plaats, op basis daarvan zal gestart worden met de verdere opzet en uitwerking daarvan.

Nazorg: gemeentelijk rampbestrijdingsproces.

Nazorg omvat een veelvoud aan rollen en verantwoordelijkheden, die verspreid zijn over verschillende disciplines. De belangrijkste verantwoordelijke is de gemeente. Haar verantwoordelijkheid in de afhandeling van incidenten en rampen is vastgelegd in de wet en verder uitgewerkt in het deelplan "nazorg" dat onderdeel uitmaakt van het gemeentelijk rampenplan.

Het betreft een monodisciplinaire verantwoordelijkheid, die op het moment dat het erop aankomt multidisciplinair zal worden uitgevoerd. In het beheersplan is als beleidsvoornemen opgenomen dat onderzocht gaat worden of er gemeentelijke of regionale voorbereidingen getroffen kunnen worden voor de opzet van een Informatie Advies Centrum, conform de handreiking IAC. In de rapportageperiode is door het Directie Team Veiligheid besloten dat hier geen uitvoering aan wordt gegeven en dat in het modelrampenplan alleen wordt verwezen naar de VNG-richtlijn voor het inrichten van een IAC. Deze keuze is gemaakt omdat het onevenredig veel inspanning en middelen kost om op voorhand een IAC in te richten in de regio. Er zijn andere activiteiten die prioriteit krijgen, met name het versterken van de gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen.

De ontwikkeling van een standaardprocedure voor evaluatie is de afgelopen periode nog niet gestart. Deze activiteit zal plaatsvinden wanneer het veiligheidsbureau vorm heeft gekregen (najaar 2006).

Hfdst. Ac.7: Kwaliteitsborging

De verschillende diensten zijn elk bezig met de ontwikkeling van kwaliteitszorg voor hun eigen organisatie. De regionale brandweer heeft veel tijd geïnvesteerd in het uitvoeren van audits bij alle lokale brandweerkorpsen om zo in beeld te brengen wat de huidige stand van zaken is op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en bedrijfsvoering. In 2006 zullen de brandweercommandanten prioriteiten bepalen in welke onderwerpen zij gezamenlijk willen gaan verbeteren.

Bij deze audits is ook de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie beoordeeld. Hier zijn een aantal regionale speerpunten uit naar voren gekomen:

- Duidelijke afspraken maken over de rol die de AOV heeft op het gebied van externe veiligheid om te voorkomen dat de brandweer en AOV dubbel werk doen.
- Regionaal evenementenbeleid opzetten en implementeren.
- Bestuurlijk vaststellen van een gemeentelijk opleidings- en oefenplan en uitvoering geven aan dit plan.
- Het maken van afspraken om de kwetsbaarheid te verkleinen in de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie. Bijvoorbeeld door met buurgemeenten afspraken te maken over vervanging van de AOV.

In de regiegroep rampenbestrijding wordt besproken hoe hier regionaal uitvoering aangegeven wordt. De GHOR heeft veel geïnvesteerd in het traject tot HKZ certificering. Er hebben interne audits plaatsgevonden, voor het voorjaar van 2006 staat een externe audit gepland. Dit moet er toe leiden dat de GHOR Gelderland-Zuid in 2006 HKZ gecertificeerd wordt. De politie is twee jaar geleden geaudit op basis van het INK-model. In september 2006 vindt wederom een audit plaats. In de regio Gelderland-Zuid heeft nog geen Algemene Doorlichting Rampenbestrijding (ADR) plaatsgevonden door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. In 2007 staat de regio hier voor op de planning. Ter voorbereiding op de ADR zal de regiegroep rampenbestrijding medio 2006 een plan van aanpak ontwikkelen over hoe de regio zich het best kan voorbereiden op de doorlichting.

Hfdst. Ac.8: Communicatie

Op het gebied van communicatie worden twee onderdelen onderscheiden: risicocommunicatie en rampencommunicatie. De doelstellingen van beide onderdelen zijn uitgebreid omschreven in het regionaal beheersplan rampenbestrijding. Er zijn tot 2008 een aantal beleidsvoornemens benoemd. Hoe is de stand van zaken?

- De afspraken met Omroep Gelderland als rampenzender zijn niet geactualiseerd in 2005. De provincie Gelderland coördineert dit traject namens de drie regio's. Daadwerkelijke actualisatie staat voor 2006 op de planning.
- Provinciaal project risicocommunicatie RBGZ is één van de participanten in het provinciaal project risicocommunicatie. Dit project maakt deel uit van het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2004-2005 en wordt gesubsidieerd door de ministeries van VROM en BZK. Het project leverde in 2005 een aantal producten op die de gemeenten kunnen gebruiken voor hun risicocommunicatie. Naast deze middelen is in 2005 ook gestart met de ontwikkeling van een publiekscampagne rond de vernieuwde provinciale risicokaart. Gelderland-Zuid fungeert als pilot-regio voor deze campagne die bij de lancering van de vernieuwde risicokaart, in 2006, gaat draaien. De gemeenten, en dan vooral de afdelingen milieu, hebben in 2005 een grote inspanning geleverd om deze risicokaart in te vullen. Ook de doelgroep 'bestuurders' stond in 2005 centraal in het project. Risicocommunicatie is een gemeentelijke verantwoordelijkheid en het is dus belangrijk bestuurders bewust te maken van nut en noodzaak van risicocommunicatie. Daarom werd op 29

september 2005 door de provincie een bestuurlijke conferentie risicocommunicatie georganiseerd voor de bestuurders van de Gelderse gemeenten en hun adviseurs op het gebied van communicatie en veiligheid. In verband met een reguliere bestuursvergadering konden de bestuurders van Gelderland-Zuid hierbij helaas niet aanwezig zijn. In 2006 staat voor het bestuur van de regio Gelderland-Zuid, bij wijze van inhaalslag, een miniconferentie gepland rondom het thema risicocommunicatie.

- **Rampencommunicatie**

Bij grote incidenten of rampen is communicatie een cruciaal proces. Een regionale werkgroep, bestaande uit communicatiemedewerkers van politie en gemeenten, heeft in 2005 de laatste hand gelegd aan het opzetten van een rampencommunicatiepool. Deze pool bestaat uit communicatieadviseurs van gemeenten en regiopolitie die bij een ramp diverse cruciale communicatiefuncties invullen. Tevens richtte de werkgroep zich in 2005 op de inrichting van de actiecentra publieks- en persvoorlichting in het Nijmeegse stadhuis en het opzetten van een opleidingstraject voor de medewerkers van de pool.

- **Mediatraining**

In het kader van meer en beter oefenen van functies in de rampenbestrijding zijn in het voorjaar van 2006 alle burgemeesters in Gelderland-Zuid in drie groepen goefend in het omgaan met de media bij rampen en grote incidenten.

Hfdst. Ac.9: Financiën

9.1 Regionale brandweer en GHOR

Sinds de regionale brandweer en de GHOR samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) een gemeenschappelijke regeling vormen, 1 januari 2004, hanteren zij een productbegroting.

Deze begroting is opgebouwd uit drie programma's (regionale brandweer, GHOR en regionale ambulancevoorziening) en vervolgens bestaat elk programma uit een zestal productgroepen:

- proactie
- preventie
- preparatie
- repressie
- nazorg
- veiligheidsketen

Deze productgroepen zijn bij de GHOR en de regionale brandweer verder onderverdeeld in enkele tientallen producten en deelproducten. Door deze wijze van begroten en rapporteren is een redelijk beeld te geven van de uitgaven in het kader van rampenbestrijding. Dit beeld is sinds 2005 nog verder verscherpt omdat zowel de GHOR als de regionale brandweer een tijdschrijfsysteem hanteren dat direct gekoppeld is aan het financiële systeem. In de jaarlijkse begroting is naast de toegewezen BDUR-bijdrage ook overzicht opgenomen van de bijdragen die de afzonderlijke gemeenten jaarlijks doen (op basis van een bedrag per inwoner).

Voor meer, gedetailleerde informatie over de gerapporteerde periode wordt verwezen naar de het financieel jaarverslag 2005 en de begroting 2006. Hierin is tevens een meerjarenbegroting opgenomen. In deze bestuurlijke rapportage kunnen geen uitspraken gedaan worden over financiële ontwikkelingen in het komende jaar. De gemeenschappelijke regeling hulpverlening & veiligheid stelt jaarlijks een kaderbrief op voor de gemeenten, waarin beleidsontwikkelingen worden gemeld die mogelijk financiële consequenties hebben voor de gemeentelijke begroting. De politie begroot geen kosten voor de rampenbestrijding. Met betrekking tot opleidingen en trainingen worden deze kosten verrekend met de reguliere opleidingsbudgetten.

Deel B: Beheerders waterstaatswerken

Ba: Waterschap Rijn en IJssel

Hoofdstuk Ba.1: Preparatie

Calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen

In 2004 zijn bij het waterschap Rijn & IJssel het calamiteitenplan met 10 supplementen, de calamiteitenbestrijdingsplannen Hoogbuitenwater, Wateroverlast/Watertekort, Waterkwaliteit en Zuiveringstechnische werken afgerond. Deze plannen zijn in het derde kwartaal van 2004 door het college van Dijkgraaf en Heemraden vastgesteld. Aansluitend zijn de plannen, overeenkomstig het gestelde in de Waterstaatswet 1900, voor toetsing aangeboden aan de provincies Overijssel en Gelderland. Verder zijn de plannen verzonden aan de netwerkpartners en zijn de plannen beschikbaar gesteld aan de betrokken leden van de calamiteitenorganisatie waterschap Rijn & IJssel.

In het vierde kwartaal van 2005 heeft de toetsing van de plannen plaatsgevonden. De algemene conclusie van de provincies Gelderland en Overijssel was dat de plannen voldoen aan de in artikel 69 van de Waterstaatswet omschreven vereisten. Op een beperkt aantal punten is wel geadviseerd het calamiteitenplan te wijzigen dan wel aan te vullen. De wijzigen c.q. aanvullingen zullen bij de eerstvolgende actualisatie van de plannen worden verwerkt.

In 2005 zijn verder een aantal nog ontbrekende "Aanvalsplannen Grote gemalen" in het stroomgebied Noord afgerond en is er een "draaiboek FZ en ICT" uitgewerkt.

Opleiding en oefening

Inrichting calamiteitenorganisatie

Het waterschap Rijn & IJssel heeft sinds 2002 een werkgroep Calamiteitenzorg. Deze werkgroep is belast met voorbereidende werkzaamheden voor calamiteitenzorg en calamiteitenbestrijding.

Voor de bestrijding van calamiteiten werkt waterschap Rijn en IJssel met een calamiteitenorganisatie. De calamiteitenorganisatie bestaat uit een Waterschap Beleidsteam (WBT), Waterschap Operationeel Team (WOT), vier Waterschap Actieteams (WAT's) en een Ondersteuningsgroep (OG). De leden van deze teams komen in actie zodra er sprake is van een calamiteit. Daarnaast zijn er opleidingen voor de leden van de calamiteitenorganisatie en oefenen de teams in het bestrijden van mogelijke calamiteiten. Het calamiteitenzorgsysteem voorziet naast de voorbereiding op en de bestrijding van calamiteiten ook in het evalueren van het optreden van de organisatie tijdens calamiteiten en van oefeningen. Uit deze evaluaties kunnen aanbevelingen tot verbetering van het calamiteitenzorgsysteem naar voren komen. De werkgroep Calamiteitenzorg zorgt voor de uitvoering van de aanbevelingen.

Opleidingen en oefeningen

Opleidingen

In het eerste kwartaal van 2005 hebben de leden van het Waterschap Beleidsteam, het hoofd actieteam "Hoogbuitenwater" en de coördinator calamiteitenzorg de tweedaagse, door het NIBRA verzorgde, Basismodule Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (OCR) gevolgd en succesvol afgesloten. Twee leden van actieteams en een hoofd actie team "Wateroverlast" hebben in het vierde kwartaal van 2005 een, eveneens door het Nibra verzorgde, eendaagse basiscursus Rampen- en Crisisbeheersing gevolgd.

Oefeningen

- Op 30 maart 2005 is in de avonden een bereikbaarheids oefening gehouden. Totaal zijn 35 leden van de calamiteitenorganisatie telefonisch benaderd. Uiteindelijk bleek 85% telefonisch bereikbaar, terwijl 80% in staat bleek om direct naar het crisiscentrum te Doetinchem te komen.
- Op 18 mei 2005 is in Laag Keppel met enkele veldteams het deelbestrijdingsplan waterkwaliteit beoefend. Deze oefening omvatte de bestrijding van een olieverontreiniging op de Oude IJssel. De oefening is gecombineerd met een BHV/EHBO oefening. Aan de oefening hebben 14 medewerkers van de units Waterkeringen en Vaarwegen, Vergunningverlening en Handhaving en Technische ondersteuning alsmede het stroomgebied Midden, deelgenomen.

- In september en oktober 2005 heeft het waterschap Rijn & IJssel deelgenomen aan drie oefeningen van het Regionaal Operationeel Team (ROT) en een oefening van het Regionaal Beleidsteam (RBT). De multidisciplinaire oefeningen zijn opgezet door de Hulpverleningsregio Gelderland Midden. Het thema betrof waterkwaliteit. Aan de ROT oefeningen hebben 6 medewerkers van de stroomgebieden en de unit Vergunningverlening en Handhaving deelgenomen. De voorzitter van het Waterschap Beleidsteam heeft deelgenomen aan de RBT oefening.
- Het waterschap Rijn & IJssel heeft deelgenomen aan een aantal oefeningen in het kader van het programma VIKING. Op 16 november 2005 heeft in de regio Gelderland-Zuid/Rivierenland een hoogwateroefening plaatsgevonden. De coördinator calamiteitenzorg van het waterschap Rijn & IJssel is als waarnemer betrokken geweest bij deze oefening.
Op 25 april 2006 heeft het waterschap Rijn & IJssel deelgenomen aan een landsgrensoverschrijdende oefening voor waterbeheerders. Deelnemers waren Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, de Gelderse waterschappen en Duitse waterpartijen. Vervolgens heeft op 16 en 17 mei 2006 een bovenregionale, landsgrensoverschrijdende hoogwateroefening plaatsgevonden, waarbij het waterschap Rijn & IJssel op operationeel en bestuurlijk niveau betrokken is geweest.
- Op 13 december 2005 heeft een grootschalige, gecombineerde hoogwater-wateroverlast oefening plaatsgevonden met deelname van alle coördinatoren werkgebied, alle onderhoudsmedewerkers en een aantal medewerkers van de unit Waterkeringen en Vaarwegen. Op basis van verschillende scenario's zijn op 8 locaties in scène gezette calamiteiten daadwerkelijk bestreden. Totaal hebben ca. 75 medewerkers meegewerkt aan deze oefening.
- In september en oktober 2005 is het waterschap Rijn & IJssel gestart met de uitvoering van het "Oefenbeleidsplan 2005-2009". Op 27 september 2005 heeft voor alle leden van de calamiteitenorganisatie een voorlichting plaatsgevonden. Vervolgens zijn in een viertal sessies van elk ca. 4 uur de actieteams wateroverlast, hoogbuitenwater en waterkwaliteit alsmede het beleidsteam getraind c.q. beoefend.

Opleidings- en oefenbeleid

In 2004 is, in opdracht van het Directeurenoverleg Gelderse Waterschappen, aangevuld met de directeuren van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Waterschap Groot Salland, het oefenbeleidsplan 2005-2009 uitgewerkt. In het eerste kwartaal van 2005 hebben de besturen van de afzonderlijke waterschappen ingestemd met implementatie van het oefenbeleidsplan. In het tweede kwartaal is bij de deelnemende waterschappen gestart met de eerste trainingen/oefeningen, onder leiding van de projectleider Taskforce Crisisbeheersing.

Het eerste en een groot deel van het tweede jaar staan in het teken van monodisciplinaire trainingen/oefeningen. Vanaf het einde van het tweede jaar (eind 2006, begin 2007) verschuift het accent richting multidisciplinair trainen/oefenen.

Hoofdstuk Ba.2: Samenwerking en afstemming

Het onderhouden van contacten met de netwerkpartners (o.a. gemeenten, veiligheidsregio's en provincie) is een belangrijk onderdeel van het Calamiteitenzorgsysteem. Hieronder volgt een overzicht van diverse activiteiten die op dit gebied zijn ontplooid. Hieruit blijkt dat samenwerking en afstemming in voldoende mate zijn gewaarborgd.

- Het waterschap Rijn & IJssel is in 2005, samen met de hulpverleningsregio Noord- en Oost-Gelderland, actief betrokken geweest bij de afronding van het rampenbestrijdingsplan Overstroming & Dijkdoorbraak voor de gemeenten gelegen binnen dijkkring 48 (Rijn & IJssel). Door de hulpverleningsregio Gelderland-Midden is in 2005 gestart met de herziening van de rampenbestrijdingsplannen Overstroming & Dijkdoorbraak van de gemeenten in haar verzorgingsgebied (eveneens dijkkring 48). Ook hier is waterschap Rijn & IJssel actief bij betrokken.
- In 2005 is vastgelegd dat de coördinator calamiteitenzorg lid wordt van de werkgroep Rampenbestrijding. In deze werkgroep vindt, op initiatief van de hulpverleningsregio Gelderland-Midden, op ambtelijk niveau afstemming en kennisuitwisseling plaats tussen gemeenten, hulpverleningsorganisaties, provincie en waterschap.
- In 2003 is een provinciale coördinatiegroep geformeerd waarin vertegenwoordigers zitting hebben van de provincie Gelderland, de Gelderse waterschappen, Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland en de drie Gelderse hulpverleningsregio's. Doel van deze groep is het in opdracht van

de commissie Waterkeringen Gelderland, uitwerken van een meerjaren oefenprogramma waarin de opbouw zit van eenvoudige monodisciplinaire oefeningen naar complexe multidisciplinaire oefeningen. Gezien het feit dat de Gelderse waterschappen inmiddels werken met een gezamenlijk oefenbeleidsplan en het feit dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt tussen de waterschappen en de verschillende hulpverleningsregio's over de wijze waarop de contacten verlopen, vindt de provinciale coördinatiegroep het voldoende om slechts incidenteel bijeen te komen.

- In 2005 hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de Kreis Kleve en de Kreis Borken met betrekking tot landsgrensoverschrijdende calamiteiten zorg.
- Het waterschap Rijn & IJssel is in 2005 intensief betrokken geweest bij het project Railplan. Dit project is gericht op de uitwerking en implementatie van de uniforme calamiteitenplannen voor de Betuwe Route en de Hogesnelheidslijn. Inmiddels zijn een groot deel van de plannen gereed en is gestart met het implementeren van plannen en procedures. Eind 2005 is vastgesteld dat binnen het project Railplan verder afspraken gemaakt moeten worden over de bediening van de beweegbare waterkering in de tunnel Pannerdenskanaal (Betuwe route) in relatie tot eventueel noodzakelijke hulpverleningsprocessen. De coördinator calamiteiten zorg van het waterschap is betrokken bij het project Railplan.
- In 2005 heeft de coördinator calamiteiten zorg bij het NIBRA, ten behoeve van aankomend brandweerofficieren, een drietal presentaties gehouden over de rol van de waterschappen bij rampen- en crisisbeheersing.
- Het waterschap Rijn & IJssel maakt deel uit van de ambtelijke droogte commissie Gelderland. Deze commissie dient een nog in te stellen bestuurlijke droogte commissie Gelderland te adviseren over bijvoorbeeld waterverdelingsvraagstukken bij droogte.
- Het waterschap Rijn & IJssel was in 2005 betrokken bij de uitwerking van de inundatiescenario's in het kader van het programma VIKING. De definitieve scenario's zijn inmiddels beschikbaar en zijn opgenomen in de digitale overstromingenatlas Gelderland.
- De coördinator calamiteiten zorg heeft zitting in de werkgroep Coördinatie Hoogwaterbeheersing. Deze werkgroep is ingesteld in het kader van de Kaderrichtlijn Water, regio Rijn-Oost en richt zich met name op de aspecten wateroverlast en hoog buiten water.

Hoofdstuk Ba.3: Overige informatie

Bij het waterschap Rijn & IJssel zijn geen knelpunten te onderkennen in de voorbereiding op de rampen- en crisisbeheersing. Het is wenselijk dat het overleg en de samenwerking met de veiligheidsregio's nader worden geïntensiveerd. Hierbij zal duidelijkheid moeten worden verkregen over de bestuurlijke inbreng van het waterschap in de veiligheidsregio's.

De komende tijd zullen vooral gemeenten meer moeten worden geïnformeerd over de rol van het waterschap Rijn & IJssel bij rampen- en crisisbeheersing.

Bb: Waterschap Rivierenland

Hoofdstuk Bb.1: Preparatie

Calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen

Het jaar 2005 stond in het teken van de implementatie van het calamiteitenzorgsysteem binnen de nieuwe organisatie die is ontstaan door de integratie tussen het Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch (HAB), het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden (HHSAV), een deel van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden (ZHEW) en Waterschap Rivierenland (WSRL). In de aanloop naar die integratie zijn gedurende 2004 de calamiteiten(bestrijdings)plannen van de genoemde organisaties ineen geschoven. Via presentaties in werkoverleggen en oefeningen zijn de nieuwe calamiteitenorganisatie en plannen bekend gemaakt bij alle betrokken medewerkers van het waterschap.

Op 27 januari 2005 heeft het nieuwe dagelijks bestuur van het waterschap Rivierenland de plannen formeel vastgesteld. Op 12 april 2005 heeft het directieteam de supplementen vastgesteld, nadat deze supplementen in de eerste maanden van 2005 zijn opgesteld. Dit betreft dan ontwerp plannen en supplementen die voor commentaar aan de netwerkpartners zijn voorgelegd. Het gaat om het calamiteitenplan, de zes calamiteitenbestrijdingsplannen (hoogwater buiten, wateroverlast, watertekort, zuiveringen, waterkwaliteit, wegen) en de negen supplementen (opstarten, werkwijze,

juridische zaken, crisisvoorlichting, opleiden en oefenen, netwerkoverzicht, personeelsoverzicht, telefoonkaart, kaarten).

De ontwerp plannen en ontwerp supplementen zijn na vaststelling voorgelegd aan de netwerkpartners. Dit betreft de gemeenten, regionale brandweren, directies van Rijkswaterstaat en aangrenzende waterschappen. Deze organisaties hebben tot september 2005 gelegenheid gehad om commentaar op de documenten te geven, enkelen hebben dat schriftelijk gedaan. Het commentaar is verzameld. Het belangrijkste verbeterpunt betreft de aansluiting van de fasering die het waterschap Rivierenland hanteert op de zogeheten GRIP-fasen die de algemene keten van brandweer, politie, GHOR en gemeenten gebruiken. Medio 2005 is een landelijke GRIP fasering afgesproken. Er is een tekstvoorstel gemaakt om het calamiteitenplan hierop aan te passen. Het verwerken van het commentaar in definitieve plannen en supplementen is in 2005 niet gerealiseerd. Deze activiteit is doorgeschoven naar 2006. De definitieve plannen zullen vóór het eind van dit jaar ter toetsing aan de provincies Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Zuid-Holland worden aangeboden. De provincie Gelderland speelt hierbij een coördinerende rol en handelt de toetsing formeel af.

Opleiding en oefening

Inrichting calamiteitenorganisatie

Het waterschap Rivierenland heeft een werkgroep Calamiteitenzorg. Deze werkgroep is belast met alle voorbereidende werkzaamheden voor de calamiteitenzorg en calamiteitenbestrijding.

Voor het bestrijden van calamiteiten werkt het waterschap Rivierenland met een calamiteitenorganisatie. De calamiteitenorganisatie bestaat uit een Waterschap Beleidsteam (WBT), Waterschap Operationeel Team (WOT), vier Waterschap Actieteams (WAT), een Ondersteuningsgroep (OG) en veldwerkers. De leden van deze teams komen in actie zodra er sprake is van een calamiteit. Daarnaast zijn er opleidingen voor de leden van de calamiteitenorganisatie en oefenen de teams en de veldwerkers in het bestrijden van mogelijke calamiteiten.

Het calamiteitenzorgsysteem voorziet naast de voorbereiding op en bestrijding van calamiteiten ook in het evalueren van het optreden tijdens calamiteiten en van oefeningen. Uit deze evaluaties kunnen aanbevelingen tot verbeteringen van het calamiteitenzorgsysteem naar voren komen. De werkgroep Calamiteitenzorg zorgt voor het uitvoeren van die aanbevelingen.

Opleidingen en oefeningen

Opleidingen

- De basismodule crisisbeheersing en rampenbestrijding (OCR) die het NIBRA verzorgt is in april 2005 door vier medewerkers van het waterschap gevolgd. Dit betrof twee hoofden van actieteams, de operationeel leider en een medewerker calamiteitenzorg
- De basismodule crisisbeheersing van Trimension is vorig najaar driemaal verzorgd binnen het waterschap. In totaal hebben in 2005 ruim 50 medewerkers deze cursus gevolgd, allemaal leden van de calamiteitenorganisatie. Deze cursus vormt een theoretische voorbereiding op hun rol bij de calamiteitenbestrijding. In 2004 hadden al ruim 60 medewerkers deze cursus gevolgd, maar na de integratie bleek een inhaalslag noodzakelijk. Die inhaalslag is in 2005 gemaakt. Nu hebben praktisch alle leden van de calamiteitenorganisatie deze cursus gehad en is de basiskennis over rampen- crisisbeheersing bij de betrokkenen aanwezig.

Oefeningen

- Op 30 maart 2005 in de avond heeft een telefonische bereikbaarheidsoefening plaatsgevonden. De leden van alle teams, 69 personen, zijn gebeld. Daarvan was 74% bereikbaar en 70% bereid en in staat om naar kantoor te komen.
- In de maanden juni, november en december 2005 hebben de calamiteitenteams (WBT, WOT, WAT) in diverse oefeningen geoefend met het hanteren van de vergaderagenda, het overleg binnen het team, de communicatie tussen de teams en het opstellen van een situatierapport.
- In de maanden juni, september en november zijn een aantal veldoefeningen gehouden. Het ging hierbij om het oefenen met de procedure rondom het sluiten en controleren van coupures. Verder is een oefening dijkbewaking gehouden, waarbij de informatieuitwisseling en communicatie tussen dijklege, dijkposten en het Waterschap Coördinatie Centrum centraal stond.
- In het eerste kwartaal van 2005 heeft een oefening met de West-Brabantse gemeenten plaatsgevonden. Deze oefening is georganiseerd door de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Omdat het scenario raakvlakken met waterschapstaken kende, hebben medewerkers

van het waterschap Rivierenland deelgenomen aan deze oefening in het tegenspel. In totaal hebben vier handhavers en de calamiteitenzorgcoördinator bij twee gemeenten (Werkendam en Aalburg) mee geoefend. De betrokkenen hebben kennis gemaakt met de rampenbestrijders in het Brabantse deel van het verzorgingsgebied van het waterschap en via deze oefening de taken van het waterschap met betrekking tot waterkwaliteit en zuiveringen onder de aandacht gebracht bij de betreffende gemeenten.

- In april, mei en juni hebben vier hoogwateroefeningen plaatsgevonden binnen de veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Dit betrof een Regionaal Beleidsteam (RBT) oefening waarbij dijkgraaf en plaatsvervanger met een aantal burgemeesters in Druten hebben geoefend om als beleidsteam met een hoogwatersituatie om te gaan. In mei en juni hebben drie oefeningen van het Regionaal Operationeel Team (ROT) plaatsgevonden. De calamiteitenzorgcoördinator heeft deelgenomen aan de voorbereidingen. De operationele leider en zijn plaatsvervanger hebben mee geoefend. Er is op drie vrijdagmiddagen intensief geoefend op locatie in Nijmegen waarbij de volledige bezetting van het ROT meerdere malen vergaderde en de secties tussen de vergaderingen vragen en opdrachten verwerkten door acties onderling uit te zetten en af te stemmen. De secties brandweer, politie, GHOR, gemeenten, voorlichting, enzovoorts oefenden mee. De oefeningen bleken zeer leerzaam voor de deelnemers van waterschap Rivierenland. Het functioneren van een RBT en ROT en de rol van het waterschap in hoogwatersituaties zijn duidelijk aan bod gekomen. Deze oefeningen vonden plaats in het kader van programma VIKING en vormden een opmaat voor de oefening HAGAR.
- Op 16 november vond de oefening HAGAR plaats. In het kader van programma VIKING heeft de provincie Gelderland de oefening, met inbreng vanuit de deelnemende organisaties, voorbereid. Aan deze multidisciplinaire oefening is deelgenomen door Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, het ROT en RBT van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid, de provincie met de waterkamer en het coördinatieteam, de gemeenten Druten, Beuningen en Tiel en het waterschap Rivierenland. De oefening bestond uit twee delen. In de ochtend heeft binnen het waterschap een WAT, WOT en WBT geoefend onder leiding van de oefenleider en met twee waarnemers uit andere waterschappen. Deze teams hebben met de vergaderagenda en het situatierapport als hulpmiddelen op basis van een scenario de knelpunten in beeld gebracht, vastgelegd en onderling gecommuniceerd. Het eindproduct, een situatierapport van het waterschap met een duidelijke dreigende situatie, is vervolgens naar de deelnemende netwerkpartners gestuurd. Die netwerkpartners zijn in het middag gedeelte van de oefening op basis van dat situatierapport verder gegaan. Vertegenwoordigers van het waterschap hebben in het RBT (dijkgraaf) en ROT (operationeel leider) de informatie vanuit het waterschap ingebracht en toegelicht. Die teams hebben daarop voortgeborduurd en passende maatregelen met mogelijke evacuaties van dijkkringen beoefend. De overige deelnemers, Rijkswaterstaat, provincie en gemeenten, hebben op hun manier verder geoefend met de informatie vanuit het waterschap. Deze oefening is binnen het waterschap per team direct nabesproken en er is een evaluatieverslag van opgemaakt waarin de leerpunten zijn vastgelegd. Na afloop van het middagdeelte is de oefening met alle deelnemende organisaties geëvalueerd. De provincie heeft van de gehele oefening een evaluatierapport opgesteld.
- Op 25 april 2006 heeft het waterschap Rivierenland deelgenomen aan een landsgrensoverschrijdende oefening voor waterbeheerders. Deelnemers waren Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, de Gelderse waterschappen en Duitse waterpartijen. Vervolgens heeft op 16 en 17 mei 2006 een bovenregionale, landsgrensoverschrijdende hoogwateroefening plaatsgevonden, waarbij het waterschap Rivierenland op operationeel en bestuurlijk niveau betrokken is geweest. Beide oefeningen vonden plaats binnen het multidisciplinaire oefentraject van het programma VIKING.
- In september en oktober 2005 hebben er vijf ROT en drie RBT oefeningen in veiligheidsregio Gelderland-Midden plaatsgevonden. In deze oefeningen werd een scheepvaartongeval op het Pannerdensch kanaal geënceneerd. In dit scenario is ook vervuild water in de Linge gestroomd, wat aanleiding vormde voor het waterschap Rivierenland om mee te oefenen. Ter voorbereiding heeft de calamiteitenzorgcoördinator een situatierapport namens het waterschap opgesteld om in het ROT in te brengen. Van het waterschap hebben vijf medewerkers en de dijkgraaf mee geoefend als liaison in het ROT, RBT of in het tegenspel. Voor de deelnemers was deze oefening een leerzame ervaring, waarbij met name de rol van liaison is beoefend. Verder is de taak van het BOTMI (Beleidsondersteunend Team Milieu-incidenten) voor de deelnemers duidelijk geworden. Dit team van specialisten kan snel uitspraken doen en adviseren over de effecten van gevaarlijke stoffen voor het milieu.

Hoofdstuk Bb.2: Samenwerking en afstemming

Het onderhouden van contacten met de netwerkpartners (o.a. gemeenten, veiligheidsregio's en provincie) is een belangrijk onderdeel van het Calamiteitenzorgsysteem. Het waterschap Rivierenland heeft de contacten met de netwerkpartners in Gelderland voortgezet en de contacten met de netwerkpartners in Zuid-Holland, Utecht en Brabant gelegd en verder uitgebreid. Hieronder volgt een overzicht van diverse activiteiten die op dit gebied zijn ontplooid. Hieruit blijkt dat samenwerking en afstemming in voldoende mate zijn gewaarborgd.

- Met de veiligheidsregio Gelderland-Zuid zijn een aantal rampbestrijdingsplannen Overstroming en Dijkdoorbraak geactualiseerd. Dit betreft de plannen voor de dijkringen 41, 38 en 43. Ook zijn meerdere rampbestrijdingsplannen voor LPG stations beoordeeld op de rol en inbreng van het waterschap. Verder is met Gelderland-Zuid intensief samengewerkt binnen het programma Viking.
- Met veiligheidsregio Gelderland-Midden bestaat de afspraak, dat het waterschap Rivierenland door het waterschap Rijn en IJssel wordt vertegenwoordigd. Er is gedurende 2005 geen inbreng voor planvorming gevraagd. Er is wel meegedaan aan de eerder genoemde oefening met een scheepvaartongeval.
- In Brabant is met de calamiteitencoördinatoren van de Brabantse waterschappen enkele malen overleg gevoerd. Daarbij is met name een convenant tussen de waterschappen over deelname van waterschappen in de veiligheidsregio's voorbereid. Verder zijn mogelijkheden voor een gezamenlijke hoogwateroefening besproken. Dat betreft de oefening met het te ontwikkelen FLIWAS-systeem in het kader van het NOAH project.
- In Zuid-Holland neemt de calamiteitenzorgcoördinator deel aan het regionaal overleg van ambtenaren rampenbestrijding en aan het subregionaal overleg in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In dit subregionaal overleg is onder meer een presentatie verzorgd over het waterschap en de calamiteitenbestrijding.
- Het waterschap Rivierenland is nauw betrokken bij de projecten VIKING, NOAH en HIS. Deze (internationale) projecten werken samen aan de bouw van het hoogwaterinformatiesysteem FLIWAS. Er is door de medewerkers van het waterschap deelgenomen aan diverse vergaderingen, overleggen, workshops, projectgroepen en meetings die vanuit deze projecten zijn gehouden. Er is actief bijgedragen aan het functioneel ontwerp van FLIWAS. Er zijn voor het vullen van FLIWAS samen met de provincie Gelderland voor de dijkringen 38, 41, 42 en 43 overstromingsberekeningen gemaakt. Er is actief meegewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van multidisciplinaire oefeningen met hoogwaterscenario's om inzicht te krijgen in informatiebehoefte en informatiestromen die FLIWAS moet kunnen faciliteren.
- Het waterschap Rivierenland is betrokken bij het project Railplan. In dit project wordt een rampbestrijdingsplan voor o.a. de Betuwelijn voorbereid. Deze spoorlijn loopt door het beheergebied van het waterschap. De dijkgraaf neemt deel aan de bestuurlijke begeleidingsgroep Railplan. De calamiteitencoördinator is betrokken bij het overleg tussen Railplan en betrokken waterschappen. Het is de bedoeling dat dit overleg uitmondt in rampbestrijdingsplannen en opleidingen, trainingen en oefeningen voor hulpverleners en ook voor betrokken medewerkers van het waterschap. Met betrekking tot incidenten op het spoor is de opvang van verontreinigd bluswater en de voorziening van voldoende bluswater een aandachtspunt voor het waterschap. In de Betuwelijn zit de Sofiatunnel onder de Noord en de Pankantunnel onder het Pannerdensch kanaal. Deze tunnels vormen openingen in de primaire waterkering en kunnen met grote schuiven worden gesloten. Een onderhoudscoördinator dijken en een medewerker I&A van het waterschap zijn nauw betrokken bij de procedure en automatisering rondom deze tunnelsluitingen.

Hoofdstuk Bb.3: Overige informatie

Bij het waterschap Rivierenland zijn geen knelpunten te onderkennen in de voorbereiding op de rampen- en crisisbeheersing. Het waterschap heeft aangegeven dat bij de vorming van de veiligheidsregio's aandacht moet worden besteed aan de positie van de waterschappen. Om duidelijkheid over het standpunt van het waterschap Rivierenland hierin te krijgen is een adviesnota opgesteld. Daarin staat dat het waterschap (adviserend) lid wenst te zijn op bestuurlijk, directie en ambtelijk niveau binnen de veiligheidsregio. De nota bevat ook een voorstel met betrekking tot bestuurlijke en ambtelijke liaisons van het waterschap in een RBT en ROT tijdens het bestrijden van calamiteiten.

Bc: Waterschap Vallei en Eem

Hoofdstuk Bc.1: Preparatie

Calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen

Het waterschap Vallei & Eem heeft een vastgesteld calamiteitenplan en bijbehorende bestrijdingsplannen. De plannen zijn getoetst door de provincies Gelderland en Utrecht. De algemene conclusie was dat de plannen voldeden aan de in artikel 69 van de Waterstaatswet omschreven eisen. Op een beperkt aantal punten werd wel geadviseerd het calamiteitenplan te wijzigen dan wel aan te vullen bij de eerstvolgende actualisatie van het plan.

Opleiding en oefening

Inrichting calamiteitenorganisatie

Het waterschap Vallei & Eem werkt net als de andere Gelderse waterschappen met een calamiteitszorgsysteem. Dit bestaat naast de plannen en oefeningen uit een werkgroep Calamiteitszorg. Deze werkgroep is belast met voorbereidende werkzaamheden voor calamiteitszorg en calamiteitsbestrijding.

Voor de bestrijding van calamiteiten werkt het waterschap met een calamiteitsorganisatie. De calamiteitsorganisatie bestaat uit een Waterschap Beleidssteam (WBT), Waterschap Operationeel Team (WOT), vier Waterschap Actieteams (WAT's) en een Ondersteuningsgroep (OG). De leden van deze teams komen in actie zodra er sprake is van een calamiteit. Daarnaast zijn er opleidingen voor de leden van de calamiteitsorganisatie en oefenen de teams in het bestrijden van mogelijke calamiteiten.

Het calamiteitszorgsysteem voorziet naast de voorbereiding op en de bestrijding van calamiteiten ook in het evalueren van het optreden van de organisatie tijdens calamiteiten en van oefeningen. Uit deze evaluaties kunnen aanbevelingen tot verbetering van het calamiteitszorgsysteem naar voren komen. De werkgroep Calamiteitszorg zorgt voor de uitvoering van de aanbevelingen.

Opleidingen en oefeningen

In 2005 heeft het waterschap Vallei & Eem de volgende oefeningen/trainingen gehouden:

- Audit alarmering en opschaling
- Training WBT
- Training WAT Hoogwater
- Training WAT Waterkwaliteit
- Training WOT Waterkwaliteit

Opleidings- en oefenbeleid

In februari 2005 hebben de Gelderse waterschappen, waterschap Groot Salland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, een samenwerkingsovereenkomst ondertekend om gezamenlijk op te trekken bij de voorbereiding op crisisbeheersing. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking is de uitvoering van het 'beleidsplan oefenen' dat in gezamenlijkheid is ontwikkeld. Hiervoor hebben de gezamenlijke waterschappen een uitvoeringsorgaan opgericht: de 'Taskforce Crisisbeheersing Waterschappen Midden Nederland'. De Taskforce, waarin de coördinatoren calamiteitszorg van genoemde waterschappen zijn vertegenwoordigd, heeft in 2005 een start gemaakt met de uitvoering van dit beleidsplan.

Hoofdstuk Bc.2: Samenwerking en afstemming

Het waterschap Vallei & Eem heeft te maken met andere organisaties (de netwerkpartners) bij de voorbereiding op de rampen- en crisisbeheersing en bij de afhandeling van een incident of calamiteit. De calamiteitsorganisatie van Waterschap Vallei & Eem heeft tot doel de aantasting van vitale belangen binnen het gebied van het waterschap te voorkomen dan wel de gevolgen daarvan te beperken. Bij de afhandeling van incidenten of calamiteiten zijn veel partijen betrokken, zoals politie, brandweer, provincie, waterschap, geneeskundige hulpverlening, enz., elk met hun eigen taakstelling en verantwoordelijkheden die vaak wettelijk zijn vastgelegd. Deze afhandeling is een keten van processen, waarbij elk proces een verantwoordelijke en uitvoerende partij kent. Deze keten van processen kent een sterke onderlinge afhankelijkheid. Het is dus van vitaal belang dat alle spelers bij de afhandeling van een incident of calamiteit elkaar goed kennen en weten wat zij van een ander kunnen verwachten en wat zij zelf kunnen bieden. De spelers in het veld dienen elkaar te leren

kennen en daarmee de bestaande netwerken goed weten te onderhouden en zondig uit te bouwen. Een belangrijk item om dit netwerk te onderhouden is het regelmatig multidisciplinair oefenen. Het waterschap is dan ook vertegenwoordigd in een aantal overlegvormen en coördinatiegroepen waarin afstemming plaatsvindt met de netwerkpartners.

Hoofdstuk Bc.3: Overige informatie

Bij het waterschap Vallei & Eem zijn geen knelpunten te onderkennen in de voorbereiding op de rampen- en crisisbeheersing. Evenals bij de andere Gelderse waterschappen is de structurele ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging in de veiligheidsregio een aandachtspunt.

Bd: Waterschap Veluwe

Hoofdstuk Bd.1: Preparatie

Calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen

In april 2004 zijn de documenten van het calamiteitenzorgsysteem (calamiteitenplan en bestrijdingsplannen) door het college van dijkgraaf en heemraden vastgesteld. Aansluitend zijn de plannen, overeenkomstig het gestelde in de Waterstaatswet 1900, voor toetsing aangeboden aan de provincies Gelderland en Overijssel. Verder zijn de plannen verzonden aan de netwerkpartners en zijn ze beschikbaar gesteld aan de betrokken leden van de calamiteitenorganisatie van het waterschap Veluwe. In het eerste kwartaal van 2005 heeft de toetsing van de plannen plaatsgevonden. De algemene conclusie van de provincies Gelderland en Overijssel was dat de plannen voldeden aan de in artikel 69 van de Waterstaatswet omschreven eisen. Op een beperkt aantal punten werd wel geadviseerd het calamiteitenplan te wijzigen dan wel aan te vullen. Deze wijzigingen c.q. aanvullingen zijn bij de actualisatie van de plannen in november 2005 verwerkt in het calamiteitenzorgsysteem en door het managementteam vastgesteld. Bij deze actualisatie van de documenten van het calamiteitenzorgsysteem zijn tevens de bestrijdingsplannen en supplementen aangepast, is een supplement 'Informatievoorziening en ondersteuning' toegevoegd en zijn de teamsamenstellingen van de calamiteitenorganisatie aangepast. Daarnaast is de waterschapsfasering afgestemd met de nieuwe GRIP-fasering van de algemene-bestuurlijke kolom.

Opleiding en oefening

Inrichting calamiteitenorganisatie

Het waterschap Veluwe heeft net als de andere Gelderse waterschappen een werkgroep Calamiteitenzorg. Deze werkgroep is belast met voorbereidende werkzaamheden voor calamiteitenzorg en calamiteitenbestrijding. Voor de bestrijding van calamiteiten werkt het waterschap met een calamiteitenorganisatie. De calamiteitenorganisatie bestaat uit een Waterschap Beleidsteam (WBT), Waterschap Operationeel Team (WOT), vier Waterschap Actieteams (WAT's) en een Ondersteuningsgroep (OG). De leden van deze teams komen in actie zodra er sprake is van een calamiteit. Daarnaast zijn er opleidingen voor de leden van de calamiteitenorganisatie en oefenen de teams in het bestrijden van mogelijke calamiteiten. Het calamiteitenzorgsysteem voorziet naast de voorbereiding op en de bestrijding van calamiteiten ook in het evalueren van het optreden van de organisatie tijdens calamiteiten en van oefeningen. Uit deze evaluaties kunnen aanbevelingen tot verbetering van het calamiteitenzorgsysteem naar voren komen. De werkgroep Calamiteitenzorg zorgt voor de uitvoering van de aanbevelingen.

Opleidingen en oefeningen

Opleidingen

In het eerste kwartaal van 2005 hebben het hoofd van het Waterschapsactieteam 'Waterkwaliteit', het hoofd van de afdeling communicatie en de coördinator calamiteitenzorg de tweedaagse, door het NIBRA verzorgde, Basismodule Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (OCR) gevolgd en succesvol afgesloten. Daarnaast hebben in het vierde kwartaal van 2005 een aantal leden van de calamiteitenorganisatie een, eveneens door het Nibra verzorgde, Workshop Crisisbeheersing en Rampenbestrijding gevolgd. Tenslotte is de coördinator calamiteitenzorg in december 2005 gestart met het Ontwikkeltraject Procesmanager Oefenen, om in het gehele proces van oefenen (planvorming; voorbereiding; uitvoering; nazorg) competenties te ontwikkelen. Deze achtdaagse module is in opdracht van het Ministerie van BZK ontwikkeld en wordt verzorgd door PLATO, Twijnstra
Gudde en het NIBRA.

Oefeningen

- In de maanden april, mei en december 2005 hebben een aantal teamoefeningen (WBT, WOT, WAT) plaatsgevonden, waarbij is geoefend met het hanteren van de vergaderagenda, het overleg binnen het team, de communicatie tussen de teams en het opstellen van een situatierapport.
- Er zijn praktijkoefeningen gehouden, zoals een bereikbaarheidsoefening van de calamiteitenorganisatie, technische oefeningen voor veldwerkers en oefeningen op het gebied van informatievoorziening en communicatie voor het waterschapsactiecentrum.
- Op 16 november 2005 heeft de hoogwateroefening 'HAGAR' van het project VIKING plaatsgevonden. Het waterschap Veluwe is als waarnemer betrokken geweest bij deze oefening.
- Op 25 april 2006 heeft het waterschap Veluwe deelgenomen aan een landsgrensoverschrijdende oefening voor waterbeheerders. Deelnemers waren Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland, de Gelderse waterschappen en Duitse waterpartijen. Vervolgens heeft op 16 en 17 mei 2006 een bovenregionale, landsgrensoverschrijdende hoogwateroefening plaatsgevonden, waarbij het waterschap Veluwe op operationeel en bestuurlijk niveau betrokken is geweest. Beide oefeningen vonden plaats binnen het programma VIKING.
- Op 17 november 2005 hebben het afdelingshoofd Communicatie, een communicatiemedewerker en een handhaver van de afdeling Regulering deelgenomen aan een gemeentelijke communicatieoefening in Harderwijk.
- Op 6 december 2005 heeft het afdelingshoofd Regulering een gemeentelijke beleidsteam oefening bijgewoond in Putten.
- De coördinator calamiteiten zorg heeft in 2005 als waarnemer gefungeerd bij de teamoefeningen van Waterschap Rijn en IJssel en bij een teamoefening van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Opleidings- en oefenbeleid

In februari 2005 hebben de Gelderse waterschappen, waterschap Groot Salland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, een samenwerkingsovereenkomst ondertekend om gezamenlijk op te trekken bij de voorbereiding op crisisbeheersing. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerking is de uitvoering van het 'beleidsplan oefenen' dat in gezamenlijkheid is ontwikkeld. Hiervoor hebben de gezamenlijke waterschappen een uitvoeringsorgaan opgericht: de 'Taskforce Crisisbeheersing Waterschappen Midden Nederland'. De Taskforce, waarin de coördinatoren calamiteiten zorg van genoemde waterschappen zijn vertegenwoordigd, heeft in 2005 een start gemaakt met de uitvoering van dit beleidsplan.

Hoofdstuk Bd.2: Samenwerking en afstemming

Het onderhouden van contacten met de netwerkpartners (o.a. gemeenten, veiligheidsregio's en provincie) is een belangrijk onderdeel van het Calamiteiten zorgsysteem. Hieronder volgt een overzicht van diverse activiteiten die op dit gebied zijn ontplooid. Hieruit blijkt dat samenwerking en afstemming in voldoende mate zijn gewaarborgd.

- In 2005 heeft de coördinator calamiteiten zorg zitting genomen in het Regionaal Overleg Openbare Orde en Veiligheid (ROOV). Dit is een ambtelijk platform waar de netwerkpartners, onder voorzitterschap van de gemeentesecretaris van de gemeente Berkelland, een tweemaandelijks overleg hebben om de voortgang te bespreken binnen de veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. De coördinator calamiteiten zorg van Waterschap Veluwe vertegenwoordigt in dit overleg mede de Waterschappen Rijn & IJssel en Groot Salland.
- In 2005 is door de coördinator calamiteiten zorg ook een aantal malen deelgenomen aan het regionaal overleg Veiligheid in de regio IJssel Vecht. Een vergelijkbaar ambtelijk platform als bij de veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland.
Dit overleg is naderhand overgegaan in een meer 'watergerelateerd' overleg met andere waterschappen in Overijssel en Rijkswaterstaat directie Oost Nederland. Afsproken is dat in dit overleg het waterschap Veluwe vertegenwoordigd wordt door de coördinator calamiteiten zorg van het waterschap Groot Salland. Waterschap Veluwe is wel agendalid.
- Medio 2005 zijn met de centrale meldkamer Apeldoorn (regio Noord- en Oost-Gelderland) afspraken gemaakt over het alarmeren en informeren van de waterschappen ten tijde van calamiteiten. Deze afspraken (in welke gevallen en wanneer) gelden ook voor de andere waterschappen binnen de veiligheidsregio.
- In 2003 is een Provinciale coördinatiegroep geformeerd waarin vertegenwoordigers zitting hebben van de provincie Gelderland, de Gelderse waterschappen, Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland en de drie Gelderse hulpverleningsregio's. Doel van deze groep is het in opdracht van de commissie Waterkeringen Gelderland, uitwerken van een meerjaren oefenprogramma, waarin

de opbouw zit van eenvoudige monodisciplinaire oefeningen naar complexe multidisciplinaire oefeningen. Gezien het feit dat de Gelderse waterschappen inmiddels werken met een gezamenlijk oefenbeleidsplan en het feit dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt tussen de waterschappen en de verschillende hulpverleningsregio's, vindt de provinciale coördinatie groep het voldoende om slechts incidenteel bijeen te komen.

- Afstemming met de omliggende waterschappen op het gebied van crisisbeheersing heeft in 2005 plaatsgevonden via de 'Taskforce crisisbeheersing waterschappen Midden Nederland'. De Taskforce adviseert inzake ontwikkelingen op het beleidsterrein crisisbeheersing en houdt toezicht op de uitvoering van het 'beleidsplan oefenen' bij de verschillende waterschappen. De coördinator calamiteiten zorg is vertegenwoordigd in deze werkgroep.
- Op initiatief van de Taskforce, maar georganiseerd door de Unie van Waterschappen, is op 12 oktober een landelijke conferentie geweest voor alle coördinatoren calamiteiten zorg van de waterschappen in Nederland. Deze conferentie zal jaarlijks terugkeren.
- De werkgroep inundatieoverleg van de provincie Gelderland en drie Gelderse waterschappen is in 2003 begonnen om voor de Gelderse dijkringen actuele inundatiescenario's te ontwikkelen. Dit initiatief is uitgebouwd tot het programma VIKING. Het waterschap Veluwe was ook in 2005 betrokken bij de uitwerking van de inundatiescenario's in het kader van VIKING.
- Op initiatief van Rijkswaterstaat zijn in 2005 voorbereidende besprekingen gevoerd met als doel de vorming van een ambtelijke droogte commissie Gelderland. Deze commissie dient de bestuurlijke commissie Waterkeringen Gelderland te adviseren en te ondersteunen over bijvoorbeeld waterverdelingsvraagstukken bij droogte. Daarnaast is het waterschap vertegenwoordigd in het droogteoverleg IJsselmeergebied. In dit overleg is eveneens aandacht besteed aan het regionaal uitwerken van de Landelijke verdringingsreeks.

Hoofdstuk Bd.3: Overige informatie

Bij het waterschap Veluwe zijn geen knelpunten te onderkennen in de voorbereiding op de rampen- en crisisbeheersing. Evenals bij de andere Gelderse waterschappen is de structurele vertegenwoordiging in de veiligheidsregio een aandachtspunt. Het waterschap Veluwe zal op ambtelijk en bestuurlijk niveau betrokken moeten worden bij het multidisciplinair Veiligheidsbureau van de veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.

Be: Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland

Hoofdstuk Be.1: Preparatie

Calamiteitenplannen en calamiteitenbestrijdingsplannen

Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland heeft een ontwerp calamiteitenplan. Een definitief vastgesteld plan is nog niet ter toetsing aan de provincie aangeboden. In de calamiteitenorganisatie van RWS DON wordt onderscheid gemaakt naar drie niveaus: het operationele, tactische en het strategische niveau. Elk niveau wordt vertegenwoordigd door een team.

Opleiding en oefening

- Rijkswaterstaat heeft deelgenomen aan diverse hoogwateroefeningen die in het kader van het programma VIKING zijn gehouden. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de beschrijvingen bij het onderdeel "oefeningen" van de waterschappen.
- Rijkswaterstaat neemt jaarlijks deel en is mede-organisator van de oefening "Panne". In deze oefening wordt een ongeval op de rivier geënceneerd en wordt de communicatie en afstemming tussen Rijkswaterstaat, de rivierpolitie (KLPD) en de operationele diensten van de veiligheidsregio's geoefend.

Hoofdstuk Be.2: Samenwerking en afstemming

Met de netwerkpartners wordt intensief samengewerkt o.m. op het gebied van planvorming en oefenen. Tijdens een crisis of ramp wordt de calamiteitenorganisatie ingezet. Op elk niveau daarvan vindt horizontale afstemming plaats met het netwerk (afstemming functionele versus algemene kolom).

Hoofdstuk Be.3: Overige informatie

RWS DON is vertegenwoordigd in de Geldese commissie veiligheid waterwegen.

Deel C: Gedeconcentreerde rijksdiensten/-functionarissen

Hoofdstuk C1: Preparatie

Plannen betrekking hebben op crisisbeheersing/rampenbestrijding

Formele plannen op dit gebied zijn er niet. Wel zijn bijvoorbeeld door LNV richtlijnen gepubliceerd op het gebied van de bestrijding van dierziekten. Ook is voor LNV een rol voorzien bij de evacuatie van vee bij hoogwatersituaties.

Opleiding en oefening

Gedeconcentreerde Rijksdiensten worden met enige regelmaat betrokken bij rampenoefeningen.

Hoofdstuk C2: Samenwerking en afstemming

Er vindt periodiek overleg plaats tussen de commissaris van de Koningin en de vertegenwoordigers van de gedeconcentreerde Rijksdiensten in de provincie (Rijksheren).

Hoofdstuk C3: Overige informatie

Als knelpunt kan genoemd worden het in veel gevallen ontbreken van een duidelijke taakomschrijving van de Rijksheren. Alleen die van de Economisch commissaris is in ons bezit. Herhaalde pogingen (in interprovinciaal verband) om deze informatie boven tafel te krijgen zijn op niets uitgelopen.

Deel D: Nutsbedrijven

Hoofdstuk D1: Preparatie

Plannen betrekking hebben op crisisbeheersing/rampenbestrijding (bijv. afschakelplannen, leveringsplan drinkwater)

De netwerkbeheerder Continuon (onderdeel van de NUON) heeft op ons verzoek het calamiteitenplan en de afschakelplannen aangeboden. Vorig jaar is er regelmatig overleg gevoerd met de netwerkbeheerder. Deze heeft in samenwerking met de Veiligheidsregio Hollands Midden een model procesdeelplan 'Voorzien in primaire levensbehoeften' ontwikkeld. Door de brandweer Winterswijk is een draaiboek stroomuitval ontwikkeld. Beide plannen zijn aangeboden in de Interregionale Adviesgroep Openbare Veiligheid (IAOV) in Gelderland met het advies om per Veiligheidsregio een modelplan Voorzien in Primaire levensbehoeften te ontwikkelen. Een vertegenwoordiger van Continuon heeft tijdens een vergadering van de IAOV een presentatie gegeven over het calamiteitenplan en de afschakelplannen van Continuon. De bovenstaande acties hebben als resultaat opgeleverd dat er in de veiligheidsregio's Gelderland Zuid en Gelderland Midden een draaiboek energie-uitval is ontwikkeld. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland is ook bezig met het ontwikkelen van een dergelijk draaiboek. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland heeft aansluiting gezocht met de pilot landelijk modeldraaiboek Stroomstoring, die momenteel in opdracht van het ministerie van BZK in de regio Twente wordt uitgevoerd.

Provincie Gelderland heeft de afschakelplannen van Continuon geïntegreerd in een Geografisch Informatie systeem (GIS). Met behulp van dit GIS systeem zijn kaartlagen te produceren waarop zichtbaar is welke onderstations automatisch worden afgeschakeld wanneer er leveringsproblemen in het elektriciteitsnet optreden. Per afgeschakeld onderstation is grofweg (op wijkniveau) aangegeven welk gebied verstoken is van elektriciteit.

Opleiding en oefening

Zodra de ontwikkelde draaiboeken Energieuitval geïmplementeerd zijn in de gemeentelijke rampenplannen kan er gestart worden met het opleiden en oefenen van de betrokken organisaties.

Hoofdstuk D2: Samenwerking en afstemming

Het draaiboek Energie-uitval staat regelmatig op de agenda van de IAOV. De afstemming tussen gemeenten, de veiligheidsregio's en de provincies is hiermee voldoende gewaarborgd. De afstemming en het gezamenlijk oefenen met de netwerkbeheerder dient nog nader te worden uitgewerkt.

Hoofdstuk D3: Overige informatie

De afstemming en het gezamenlijk oefenen met de netwerkbeheerder dient nog nader te worden uitgewerkt.

Deel E: Provincie

Hfdst. E1: Toezicht planvorming

1.1 Rampenplannen (incl. deelplannen)

Er zijn 50 rampenplannen getoetst en goedgekeurd

1 plan is niet actueel en moet nog worden geactualiseerd

Bij 3 plannen ontbreekt het vaststellingsbesluit

1 plan is niet compleet

Bij 1 plan is de toetsingsprocedure nog niet afgerond

De uitwerking in deelplannen is in alle gevallen regionaal gecoördineerd. De gemeenten hebben de deelplannen vervolgens verder uitgewerkt naar de plaatselijke situatie. Ook de niet bij wet verplichte deelplannen (van de parate hulpverleningsdiensten) zijn in alle gevallen aanwezig.

Gelderland telt 56 gemeenten.

Algemene bevindingen bij de toetsing zijn:

- Deelplannen zijn in sommige gevallen summier uitgewerkt
- Afstemming met calamiteitenplannen beheerders van waterstaatswerken ontbreekt
- Er is te weinig of niets in het plan opgenomen over oefenen.
- Het onderwerp risicocommunicatie is onderbelicht.

1.2 Rampbestrijdingsplannen

Er zijn 275 plannen ter toetsing aangeboden waarvan er tot op heden 260 zijn getoetst.

245 daarvan zijn goedgekeurd al dan niet voorzien van aanbevelingen ter verbetering.

15 plannen moesten worden afgekeurd omdat zij niet voldoen aan de kwaliteitseisen zoals die zijn vastgelegd in het Besluit Kwaliteitscriteria planvorming Rampenbestrijding.

Algemene bevindingen bij de toetsing zijn:

- De relatie met de waterschappen wordt niet genoemd
- Indeling en toegankelijkheid zijn uniform en van hoog niveau
- Een richtlijn inzake actualisatie ontbreekt
- Geen vermelding over het beoefenen van het plan
- Omvang van de benodigde bijstand is niet vermeld

59 plannen dateren van voor 1 juli 2004 en zijn nog niet geactualiseerd en opnieuw ter toetsing aangeboden. Uit de door de provincie gehouden risicoinventarisatie blijkt dat er in Gelderland nog 90 locaties (inrichtingen) zijn waarvoor het opstellen van een rampbestrijdingsplan overwogen zou moeten worden. Nu de grote stroom aan geactualiseerde plannen achter de rug is, wordt de beschikbare capaciteit benut om hier een inhaalslag te maken. De eerste plannen uit deze categorie zijn inmiddels vastgesteld.

1.3 Beheersplannen en Organisatieplannen

In hoofdstuk A zijn de beheersplannen van de regio's per regio uitvoerig aan de orde gekomen. De beheersplannen van alle drie de regio's zijn vastgesteld en ter toetsing ingediend. Alle drie de beheersplannen zijn door Gedeputeerde Staten goedgekeurd en met inhoudelijke feedback geretourneerd aan de regio's. Met de regio's Gelderland-Zuid en Noord- en Oost-Gelderland zijn termijnen afgesproken voor de actualisatie van hun beheersplannen. In het algemeen kan gesteld worden dat de plannen nog een vrij hoog abstractieniveau hadden en te weinig concreet waren in het specifiek, meetbaar, realistisch en tijdsgebonden invullen van de beleidsvoornemens. Deze zienswijze van Gedeputeerde Staten wordt gedeeld door de regio's en de hieruit volgende consequenties worden in de actualisatie van de regionale beheersplannen (najaar 2006) meegenomen.

Op grond van artikel 5 lid 2 onder b van de wet zware rampen en ongevallen en de artikelen 36 lid en 2 van het Besluit kwaliteitscriteria rampenbestrijding dient in het beheersplan van de brandweer, GHOR en politie afzonderlijk de operationele prestaties, de daarbij behorende capaciteit en deskundigheid, materieel, opleiding en oefening en middelen per jaar beschreven te worden. Uitwerking van de in het beheersplan neergelegde algemene activiteiten en doelen wordt beschreven in de organisatieplannen van de brandweer en de GHOR. Deze zijn bijgevoegd geweest bij de beheersplannen en daaraan gekoppeld heeft dus ook de toetsing plaatsgevonden. In de opmerkingen ten aanzien van het beheersplan zijn dus ook de opmerkingen ten aanzien van de organisatieplannen meegenomen.

Er zijn geen organisatieplannen voor de politie ingediend. De politie stelt elk jaar een jaarplan vast, dat wordt vastgesteld door het Regionaal College. In deze jaarplannen worden ook de activiteiten van de politie omschreven op het gebied van de crisisbeheersing en rampenbestrijding.

1.4 Calamiteitenplannen beheerders waterstaatswerken

De waterschappen beschikken over een calamiteitszorgsysteem. Dit omvat de calamiteitsorganisatie, calamiteitsplannen en bestrijdingsplannen en opleidings- en oefenprogramma's. Met uitzondering van het waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland hebben alle beheerders van waterstaatswerken een vastgesteld calamiteitsplan. De plannen zijn door Gedeputeerde Staten getoetst en voldoen - al dan niet voorzien van aanbevelingen ter verbetering - aan de in de Waterstaatswet omschreven vereisten. Het waterschap Rivierenland is bezig met de afronding van het herziene calamiteitsplan. Deze herziening heeft te maken met een integratie die heeft plaatsgevonden tussen waterschap Rivierenland, het Hoogheemraadschap Alm en Biesbosch, het Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden en een deel van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden.

Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland zal binnenkort het definitieve calamiteitsplan vaststellen en ter toetsing aanbieden aan Gedeputeerde Staten. De provincie beschikt wel over het ontwerpplan.

Algemene bevindingen bij de toetsing zijn:

- Er wordt weinig aandacht besteed aan risicovolle bedrijven en -situaties die mogelijke gevolgen/effecten kunnen hebben voor waterstaatswerken
- Meer aansluiting zoeken bij de risico-inventarisaties uit de gemeentelijke rampenplannen
- Duidelijke omschrijving van de informatievoorziening richting gemeenten (colleges van B&W) ontbreekt
- Een aandachtspunt blijft de afstemming met (de planvorming van) de algemeen-bestuurlijke kolom
- Er ontbreekt in de calamiteitsplannen een passage over het vroegtijdig en proactief informeren van de provincie bij incidenten die kunnen leiden tot (dreigend) gevaar. Dit in verband met het op een adequate manier kunnen uitoefenen van de bevoegdheden van Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin (artikel 74, lid 1, Waterstaatswet 1900).

Hfdst. E2: Samenwerking en afstemming

Op initiatief van de provincie Gelderland is er in nauwe samenwerking met de partners in de drie regio's een model gemeentelijk rampenplan ontwikkeld. Dit plan is in alle drie regio's ingevoerd.

Periodiek wordt er een bovenregionaal afstemmingsoverleg openbare veiligheid gehouden tussen vertegenwoordigers uit de drie regio's en de provincie. Een zelfde overlegstructuur is in het leven geroepen op het gebied van de publieksvoorlichting. De provincie faciliteert een besloten internetfaciliteit (Veiligheidsnet Gelderland) ten behoeve van alle partners op het gebied van veiligheid. Ten behoeve van de verbetering van de onderlinge afstemming van acties tijdens een ramp of crisis is op kosten van de provincie en met inhoudelijke inbreng van brandweer en gemeenten een Command & Control systeem gebouwd dat via Veiligheidsnet ontsloten wordt.

Dit CCS voorziet in een gemeenschappelijk omgevingsbeeld waardoor de vorming van een gedeeld situationeel bewustzijn mogelijk wordt gemaakt. Interprovinciale afstemming vindt plaats door vertegenwoordiging van de provincie in de Interprovinciale Commissie Openbare Orde en Veiligheid (ICOOV). Als grensprovincie neemt Gelderland actief deel in landsgrensoverschrijdende overlegvormen. In dit verband kunnen genoemd worden de overlegvormen in Euregio-verband over landsgrensoverschrijdende bijstandsverlening en het houden van oefeningen en symposia alsmede deelname in de werkgroep Informatieuitwisseling van de Nederlands-Duitse Kernenergiecommissie (NDKK). De vulling en verdere uitwerking van de risicokaart verloopt voorspoedig. Op kosten en onder aansturing van de provincie is bij de gemeenten een inventarisatie gemaakt van kwetsbare objecten en van voor de gemeenten van toepassing zijnde overige ramptypen. De noodafschakelplannen van de leveranciers van elektriciteit zijn, samen met de geografische verzorgingsgebieden per transformatorstation in het Geografisch Informatie Systeem van de provincie opgenomen. Deze informatie zal op korte termijn als webservice aan gemeenten en hulpdiensten worden aangeboden.

Programma VIKING

Naar aanleiding van het hoogwater in de jaren 1993 en 1995 in de benedenstroomse gebieden van de Rijn en in het bijzonder in de provincie Gelderland en in Nordrhein-Westfalen is in 1997 een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken Nederlandse en Duitse autoriteiten afgesloten op het gebied van duurzame bescherming tegen hoogwater. Deze samenwerking heeft o.a. geleid tot een gezamenlijk Hoogwateractieprogramma van de Rijnsoeverstaten. Zowel in de provincie Gelderland als in Nordrhein-Westfalen is na het hoogwater van 1995 een dijkverbeteringsprogramma gestart waarmee de structurele bescherming wordt verbeterd. Ondanks een toegenomen veiligheid door dijkverbetering kan het een keer mis gaan. Daarom is een goede gezamenlijke voorbereiding en vooral samen oefenen van groot belang. Betrokkenen moeten elkaar weten te vinden als het er echt op aan komt.

Op grond van deze constatering en in de wetenschap dat informatievoorziening bij rampenbestrijding nog steeds een groot knelpunt vormt zijn de diverse betrokken partijen onder leiding van de provincie Gelderland begin 2004 het programma VIKING gestart. Dit programma loopt in ieder geval door tot eind 2006 en naar het zich laat aanzien zal er in 2007 een vervolg aan worden gegeven. Uitgangspunt voor het programma VIKING is verbetering van informatievoorziening bij hoogwater voor waterbeheerders en rampenbestrijdingsorganisaties in Gelderland en Nordrhein-Westfalen op grond van een gezamenlijke visie over de informatie-architectuur.

Het programma VIKING werkt bij de ontwikkeling van een gezamenlijk hoogwater informatiesysteem nauw samen met de projecten Hoogwater Informatie Systeem (HIS) van Rijkswaterstaat en het programma NOAH, het Europese vervolg op het Geautomatiseerd Draaiboek Hoogwater van de waterschappen. Een voorloper van het informatiesysteem FLIWAS (Flood Information en Warning System) is tijdens de landsgrensoverschrijdende hoogwateroefeningen HELGA - gehouden op 25 april en 16 en 17 mei 2006 - ingezet. Dit systeem geeft via het internet toegang tot informatie over waterstanden, hoogwaterdraaiboeken van betrokken partijen en overstromingsscenario's van de verschillende dijkkringgebieden. De overstromingsscenario's leveren informatie op voor de evacuatieplanning. Binnen het programma VIKING is hiervoor een evacuatiemodule ontwikkeld die kan bijdragen aan een betere planning van preventieve evacuaties en informatie moet opleveren voor bestuurders om te komen tot een goed afgewogen evacuatiebesluit. Een eerste versie van dit instrument is door de operationele teams tijdens de landsgrensoverschrijdende hoogwateroefening gebruikt en getest.

Betuwelijn

De provincie Gelderland werkt samen met de provincies Noord-Brabant, Noord-Holland en Zuid-Holland mee aan de planvorming rond veiligheid van de Betuwelijn en de HSL. De provincies Zitten daarvoor in een platform met de projectgroep railplan, een samenwerkingsverband van de betrokken gemeenten en operationele diensten langs de Betuwelijn en de HSL.

In dit platform is onder meer een format rampenbestrijdingsplan opgesteld dat door de betrokken gemeenten gebruikt kan worden bij het vaststellen van een rampbestrijdingsplan.

Afstemming Nederland-Duitsland.

Sinds 2003 is er een commissie Nederlands-Duitsoverleg, die tot doel heeft om de crisisbestrijding in het grensgebied op elkaar af te stemmen. November 2005 heeft deze commissie een symposium georganiseerd, waarbij het theme elkaar kennen en bereiken centraal stond. Op dit moment inventariseert de commissie in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de bestaande vigerende overeenkomsten, convenanten en andere verdragen op het gebied van de rampenbestrijding met als doel na te gaan of er in deze convenanten e.d. leemten zijn, die via gezamenlijk afstemming ingevuld kunnen worden.

Hfdst. E3: Provinciale rampbestrijdingsorganisatie

De provinciale rampenstaf is geheel volgens het Provinciaal Coördinatieplan ingevuld. Er wordt door de sectie ondersteuning circa 8 maal per jaar geoefend. In november 2005 is een bestuurlijk/operationele oefening (genaamd HAGAR) gehouden samen met een waterschap en de regio Gelderland-Zuid. In mei 2006 heeft een zelfde (ditmaal tweedaagse) oefening plaatsgevonden maar nu met deelname van alle waterschappen, de drie Gelderse regio's alsmede de Duitse partners op het gebied van veiligheid uit de aangrenzende Regierungsbezirken. Met name de bestuurlijke coördinatie tussen de drie regio's en de Duitse partners door de commissaris van de Koningin kreeg bij die gelegenheid veel aandacht.

04102006
57006

Hfdst. E4: Overige informatie

De provincie neemt deel aan de overlegvormen op het gebied van openbare orde en veiligheid in alle Gelderse regio's. De ambtenaren openbare veiligheid en vertegenwoordigers van de parate hulpverleningsdiensten zijn hier de gesprekspartners. Bij het opstellen van regio- en/of provinciegrens overschrijdende rampbestrijdingsplannen vormt de niet landelijk uniforme GRIP regeling een belemmering. Veelal komen plannen niet- of pas na jaren van discussie tot stand. Een landelijk dwingend voorgeschreven GRIP regeling zou hier uitkomst bieden.

De toezicht op de planvorming komt onder druk te staan nu in de conceptwet op de Veiligheidsregio's een wijziging in de planstructuur wordt aangekondigd. Naar verwachting zal het in de komende tijd steeds moeilijker worden gemeenten en regio's te motiveren om plannen te maken cq actueel te houden. Snelle duidelijkheid omtrent dit onderwerp is geboden.

Integrale veiligheid

Het integrale lokale veiligheidsbeleid is een verantwoordelijkheid van de gemeente. In het veiligheidsprogramma "Naar een veiliger samenleving" is al geconstateerd dat de samenhang in het beleid en de samenwerking tussen de veiligheidspartners versterkt moet worden. Hiervoor is een scherpe invulling van de regierol van gemeenten noodzakelijk. De ministers van BZK en Justitie hebben in een brief over de kerntaken van de politie d.d. 17 augustus 2004, aangegeven dat de regierol van met name de kleinere en middelgrote gemeenten inzake lokaal veiligheidsbeleid onder de maat is. Het feit dat deze gemeenten moeite hebben met het opzetten van een goed integraal veiligheidsbeleid heeft te maken met het ontbreken van voldoende kennis, capaciteit en budget. Dit is in juni 2005 weer benadrukt in het projectplan "Veilige gemeenten" van BZK en VNG.

De provincie kan de kleine en middelgrote gemeenten stimuleren en ondersteunen om hun regierol op het gebied van integrale veiligheid op te pakken danwel te versterken. Aan de hand van een veiligheidsbeeld is achterhaald welke speerpunten en prioriteiten een gemeente zou moeten stellen. De provincie Gelderland heeft een bijdrageregeling veiligheid opgezet (budget € 175.000,-) waarmee gemeenten in Gelderland ondersteund kunnen worden bij het opzetten, uitvoeren en implementeren van veiligheidsbeleid.

provincie

GELDERLAND

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

PTT Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

04102006

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken
Postbus 20011
2500 EA 's-GRAVENHAGE

